

JAARVERSLAG 2005

GEMEENSCHAPSONDERWIJS

Colofon

Het Gemeenschapsonderwijs

Straat: Emile Jacqmainlaan 20
Plaats: 1000 Brussel
Telefoon: 02 790 92 00
Fax: 02 790 92 01
E-mail: info@gemeenschapsonderwijs.be
Web: www.gemeenschapsonderwijs.be

Verantwoordelijke uitgever: Urbain Lavigne, afgevaardigd bestuurder
Redactie: Communicatiedienst Gemeenschapsonderwijs
Concept en realisatie: Atos-Printing

JAARVERSLAG 2005

2005

GEMEENSCHAPS
SONDERWIS

Inhoud

Woord vooraf	7
Onze missie	9
Diversiteit...een troef van het gemeenschapsonderwijs	10
Voortgang van het Algemeen strategisch plan (ASP)	12
• Verankering en integratie van de ASP-werking	12
Ondersteunende organisatievorm	12
Centrale diensten: geïntegreerde cyclus beleidsplanning	12
Scholengroepen: 'Vooruitblik en terugblik'	13
De projectenportefeuille	14
• Enkele ASP-projecten nader toegelicht	14
Geïntegreerd gezondheidsbeleid	14
Monitoring	15
Kinderdagverblijven	15
Onthaal	15
Standpunten van de Raad	17
• Conceptnota volwassenenonderwijs	17
Aanbod en missie	17
Consortia	17
Kwaliteitszorg	17
Financiering	18
• Experiment 'Modularisering'	18
• Leerzorg	19
• Vrije keuze	20
Basisonderwijs	20
Secundair onderwijs	21
Herstructurering van de administratieve diensten	22
• Personeelsformatie	22
• Huisvesting	22
Activiteiten en vooruitzichten	24
• Algemene ondersteuning	24
Communicatie	24
ICT	25
Preventie	26
Onderwijspersoneel	27
Onderwijsorganisatie	28
• Pedagogische ondersteuning	32

Pedagogische begeleidingsdienst (PBD)	32
Centrum voor Nascholing (CvN)	35
Permanente ondersteuningscel voor de CLB's (POC)	39
• Sociale Dienst voor de Personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs vzw	41
Cijfers en feiten	43
• De positie van het gemeenschapsonderwijs in het onderwijslandschap	43
Leerplichtonderwijs	44
Onderwijs buiten leerplicht	48
Internaten	48
• Financiën	50
Financiële ontwikkelingen in de onderwijsinstellingen	50
De administratieve diensten	57
• Infrastructuur	61
Nieuwbouw, grote infrastructuurwerken en aankoop zware didactische apparatuur	61
Samenwerking met Vlaams Bouwmeester	61
Heropbouw KA Roosevelt	62
Publiek-private samenwerking (PPS)	62
DBFM	62
• Klachtenmanagement	63
De behandelingsprocedure	63
Klachtenbeeld 2005	63
Geplande verbeteringen	64
Structuur van het Gemeenschapsonderwijs	66
• Raad van het Gemeenschapsonderwijs*	66
Samenstelling	66
Bevoegdheden	66
Leden	66
• Afgevaardigd bestuurder	67
Bevoegdheden	67
Administratieve diensten	68
Pedagogische diensten	70
Sociale Dienst voor de Personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs vzw	71
• De scholengroepen	72
Scholengroepen en scholengemeenschappen	72
Lijst van de scholengroepen	73
Organisaties verbonden aan het Gemeenschapsonderwijs	78

➔ Inhoud

GEMEENSCHAPSONDERWIJS

Woord vooraf

Net voor de jaarwisseling werd de wereld opgeschrikt door een van de zwaarste natuurrampen. De tsunami van 26 december 2004 bracht in de eerste weken en maanden van 2005 een grote solidariteitsactie in onze scholen op gang. Dankzij onze samenwerking met Unicef, maar niet het minst ook door de medewerking van oud-leerlinge Axelle Red, kreeg deze actie veel weerklank.

Veel persaandacht ging er in april naar ons geïntegreerd gezondheidsbeleid voor de komende jaren. Het gemeenschapsonderwijs trad als eerste net naar buiten met een uitgebreid, coherent gezondheidsbevorderend programma met ondersteunende maatregelen voor scholen, dat in West-Europa zijn gelijke niet kent.

Diversiteit was een ander leidmotief in de activiteiten van de administratie. In juni kon de gelijknamige reflectiegroep een manifest op tafel leggen onder de titel 'Diversiteit: een troef van het gemeenschapsonderwijs'. In dit charter geven we uiting aan ons actief pluralisme en schuwen we de controverse niet. Met het gesmaakte Diversiteitconcert op 10 september in de Basiliek van Koekelberg werd het 'Jaar van de Diversiteit' muzikaal aangekondigd en ingeluid.

Een mijlpaal in het personeelsbeleid was de vernieuwde opleiding voor directeurs, die de kandidaten een traject op maat aanbiedt. Pre-service en in-service training en intensieve begeleiding door een mentor moeten de moderne directeur beter wapenen voor de hedendaagse uitdagingen. Een eerste lichtung deelnemers startte in de opleiding 'nieuwe stijl' op 1 oktober.

Dit is maar een greep uit de vele activiteiten die onze administratie in 2005 ontwikkelde. Zonder de loyale medewerking van het personeel was dit niet mogelijk geweest. Personeel dat bovendien naar het einde van het jaar toe geconfronteerd werd met een zware herstructureringsoperatie. Thans mogen we stellen dat deze moeilijke opdracht in een sereen klimaat verlopen is en tot een goed einde is gebracht.

Met de nieuwe formatie willen wij verder bouwen aan een slagvaardig en dynamisch onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, met positieve acties die ons net de plaats en de erkenning moeten geven die het verdient. Ons marktaandeel is in 2005 opnieuw gestegen. Wij wensen op deze weg verder te gaan en zullen ons verder blijven inzetten om de kwaliteit van ons onderwijs nog te verbeteren. Want onverstoort werken aan kwaliteit leidt ontegensprekelijk tot meer kwantiteit.

Wij willen er ook alles aan doen om het imago van het Gemeenschapsonderwijs te verbeteren. De nieuwe promotiecampagne waaraan volop gewerkt wordt moet dit aan de buitenwereld kenbaar maken. Wij willen aanzien worden voor wat we werkelijk zijn: een fris, actief pluralistisch, dynamisch en strijdvaardig onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, niet het 'oubollige staatsonderwijs' waarmee we nog al te vaak vereenzelvigd worden.

Het Gemeenschapsonderwijs en de Vlaamse overheid hebben dezelfde verantwoordelijkheid, weliswaar elk op zijn niveau. Het onderwijs in Vlaanderen staat aan de top en daar willen we het houden. Daarom reiken wij de Vlaamse overheid de hand om daar samen aan te werken.

Inhoud

GE MEENS CHAPSONDERWIJS

Onze missie

Als onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap heeft het Gemeenschapsonderwijs de grondwettelijke opdracht de vrije schoolkeuze in Vlaanderen en Brussel te waarborgen. Concreet betekent dit dat het aan volwassenen en hun kinderen waarborgen biedt om gebruik te maken van hun grondwettelijk recht op kwaliteitsvol en open onderwijs, met eerbied voor de rechten van het kind en van de mens, ongeacht geslacht, afkomst en filosofische of godsdienstige opvattingen van de individuele persoon.

De personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs onderschrijven de gemeenschappelijke waarden, de doelstellingen en het ideaal van dit onderwijs, zoals ze geformuleerd zijn in het Pedagogisch Project van het Gemeenschapsonderwijs. Dit project wordt gekenmerkt door zeven kernwaarden.

Kwaliteit

Het Gemeenschapsonderwijs streeft kwaliteit na die gedefinieerd wordt als een hoog welbevinden in de leef- en werkomgeving van zijn participanten, de hoogst mogelijke leerwinst voor iedere leerling en de voortdurende professionalisering van zijn personeel.

Vorming van de totale persoon

Het Gemeenschapsonderwijs stimuleert levenslang en levensbreed leren, beoogt de vorming van de totale persoon en voedt op tot zelfstandigheid door mondigheid, kritische ingesteldheid en verantwoordelijkheidszin te stimuleren.

Respect voor diversiteit

Het Gemeenschapsonderwijs neemt zijn rol op in de multiculturele en pluriforme samenleving en streeft naar eenheid in verscheidenheid.

Openheid en verdraagzaamheid

Het Gemeenschapsonderwijs is gericht op waarden, bestrijdt vooroordelen en discriminatie, respecteert de eigenheid, de emotionele, religieuze, morele en culturele opvattingen van zijn participanten, stelt het pluralisme als een fundamentele waarde voorop en verbindt zich ertoe om dit aan zijn leerlingen en cursisten door te geven.

Oog voor de maatschappelijke werkelijkheid

Het Gemeenschapsonderwijs bereidt voor op participatie in een democratische samenleving. Bij de uitvoering van zijn pedagogisch project houdt het rekening met economische, sociale, culturele, politieke en technologische ontwikkelingen.

Innovatie en creativiteit

Het Gemeenschapsonderwijs moedigt intellectuele nieuwsgierigheid en creatief denken en handelen aan. Het staat open voor verbetering en vernieuwing op alle niveaus van de organisatie.

Betrokkenheid

Het Gemeenschapsonderwijs betreft zijn participanten actief bij het beleid en kiest voor een democratisch bestuur.

Diversiteit... een troef van het gemeenschapsonderwijs

Op 24 juni 2005 keurde de Raad van het Gemeenschapsonderwijs de tekst “Diversiteit ... een troef van het gemeenschapsonderwijs” goed.

Een reflectiegroep die door de Raad werd opgericht, kreeg de opdracht om verder in te staan voor de implementatie van deze visie in het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs, de neutraliteitsverklaring en de gehechtheidsverklaring.

De reflectiegroep moet ook acties ondernemen om de eerder negatieve connotaties die vaak met het begrip ‘neutraliteit’ verbonden zijn, om te buigen naar een actief pluralisme, waarvan onze instellingen en scholengroepen meer en meer worden doordrongen.

Hierna volgt de tekst van het manifest.

**‘Het kwade kunnen we met wettelijke middelen
bestrijden en inperken, maar het goede kunnen
we alleen bereiken door te overtuigen’**

Rosa Luxemburg

De school als veilige haven

In het onderwijs krijgen we de unieke kans om duizenden leerlingen, ouders, personeelsleden en anderen te bereiken. Dit betekent een enorme maatschappelijke verantwoordelijkheid, maar tevens een niet te missen uitdaging. De school is als leergemeenschap de ontmoetingsplaats en het discussieplatform bij uitstek. Ze biedt de gelegenheid aan duizenden jongeren om diversiteit dagelijks te beleven.

Actief pluralisme, een antwoord op de uitdagingen van vandaag

Binnen de schoolmuren krijgen de leerlingen van het gemeenschapsonderwijs de kans om na te denken over de maatschappij. Ze leren oog te hebben voor de actuele mogelijkheden en problemen van de democratische samenleving en ontwikkelen hun kritisch denken in de context van de school als afspiegeling van de maatschappij. Onderhandelen, discussiëren en inleven zijn dé kernwoorden om de ontwikkeling van deze kritische houding op het juiste spoor te zetten. Het kritisch denken, samen leren en samen leven worden in de dagelijkse klaspraktijk aangemoedigd. Op die manier wordt de klas een ethische ruimte waarbinnen alle leerlingen kunnen leren wat vrijheid, een kritische geest en maatschappelijke verantwoordelijkheden inhouden.

De kritische houding

Een kritische houding aannemen houdt in dat wij de realiteit geïnformeerd, genuanceerd en geëngageerd benaderen.

- Geinformeerd

Kennis van de eigen levensbeschouwing en culturen is een basisvoorwaarde en de toetssteen om anderen te leren kennen en naar waarde te schatten. Daarom zorgt het gemeenschapsonderwijs ervoor dat alle jongeren naast de kennismaking met de andere culturen en levensbeschouwingen, ook hun eigen visie op mens en maatschappij opnieuw, en uiteraard kritisch, onderzoeken en formuleren.

Enkel wanneer jongeren de waardevolle aspecten in andere levensbeschouwingen leren kennen én (h)erkennen, wordt een intercultureel gesprek zinvol en vruchtbaar. Het gemeenschapsonderwijs maakt gebruik van de natuurlijke nieuws- en leergierigheid bij jongeren om deze ontdekkingsreis aan te vatten en te begeleiden. Een reis waarbij begrippen als 'onderhandelen', 'discussiëren' en 'inleven' dé sleutels aanreiken die vele deuren openen.

Enerzijds worden ze beschouwd als de instrumenten die de confrontatie kunnen ontmijnen en anderzijds als stimuli in de zoektocht naar een gedeeld burgerschap.

- Genuanceerd

Omdat we de jongeren niet willen opsluiten in hun eigen dogma's en waarheden, leren we ze inzien dat deze waarheden vanuit verschillende invalshoeken kunnen worden benaderd.

- Geëngageerd

De strijd tegen elke vorm van discriminatie en uitsluiting mag zich niet beperken tot de strijd tegen 'racisten'.

Naast de wettelijke strijd tegen racisme en discriminatie draagt het gemeenschapsonderwijs bij tot een mentaliteitswijziging die leidt naar een grotere verdraagzaamheid, zelfontplooiing en harmonieus samen leven.

De onwrikbare waarden

Het is zaak dat universele principes door alle betrokkenen als spelregels worden aanvaard en op school worden beleefd. Deze zijn het resultaat van een gezamenlijke zoektocht naar de concrete vertaling van een aantal beginselen zoals die onder meer in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de Rechten van het Kind geformuleerd staan. Daarbij is inzicht in de ontwikkeling van onze beschaving een belangrijk instrument.

Zo zijn de scheiding van kerk en staat, de gelijke behandeling van man en vrouw, het zelfbeschikkingsrecht van het individu, de vrije meningsuiting ... voor het Gemeenschapsonderwijs waarden waaraan niet kan worden getornd.

Het Gemeenschapsonderwijs beklemtoont ook dat het vrij wetenschappelijk onderzoek op geen enkele wijze mag worden ingeperkt.

Het recht op vrije meningsuiting moet zeer ruim worden ingevuld, maar het mag geen excuus zijn om op te roepen tot geweld, haat of achterstelling.

Vanuit een diepere kennis van en begrip voor andere levensbeschouwingen kan men tot waarden komen die, vanuit een andere invalshoek, volkomen met deze universele rechten verzoenbaar zijn of ze verrijken.

Alle betrokkenen van ons onderwijs hebben de opdracht om elke dag opnieuw de universele waarden, die het gebinte vormen van het Pedagogisch Project van het Gemeenschapsonderwijs, te verduidelijken en uit te dragen.

Bijgevolg dienen de waarden die niet in overeenstemming zijn met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de Rechten van het Kind te worden verworpen.

Diversiteit is een zaak van iedereen

In onze huidige multiculturele samenleving is het omgaan met diversiteit een maatschappelijke opdracht.

Het Gemeenschapsonderwijs neemt hiervoor zijn volle verantwoordelijkheid.

Onderwijs dat zich zou verenigen tot één specifieke levensbeschouwing weerspiegelt onvoldoende de pluriformiteit van de westerse samenleving, hypothekeert het wederzijds, intercultureel begrip en bereidt de leerlingen onvoldoende voor op het verantwoord samen leven als burgers.

Voortgang van het Algemeen strategisch plan (ASP)

In 2005 zorgde de ASP-cel ervoor dat de beleidsplanning die het jaar voordien was opgestart, niet beperkt bleef tot een eenmalig initiatief. Er moest werk worden gemaakt van regelmatige beleidsplanning. Van de verschillende scholengroepen en de centrale administratieve en pedagogische diensten werd verwacht dat ze systematisch hun doelstellingen, prioriteiten, acties en projecten bijstelden en dat ze er ook nieuwe definieerden, op basis van reflectie over de huidige situatie en de toekomst.

Verankering en integratie van de ASP-werking

Een belangrijke leidraad hierbij vormde de nota met het 'Eindadvies ASP 2004-2005. Verankering en integratie van de ASP-werking', die op 24 juni 2005 door de Raad van het Gemeenschapsonderwijs werd goedgekeurd. De nota beschrijft een organisatievorm die de prioriteitenstelling en de uitvoering van de projecten (op alle bestuursniveaus) ondersteunt. Daarnaast introduceert de nota een geïntegreerde cyclus van beleidsplanning voor de ASP-werking op de centrale administratie. Voor de scholengroepen ten slotte, wordt de ASP-werking opgebouwd rond een 'voorblik' en een 'terugblik'.

Ondersteunende organisatievorm

Via een beleidscommissie, een coördinatievergadering en een forum werd een overlegstructuur gecreëerd waarin de verschillende bestuursniveaus elkaar regelmatig ontmoeten. Deze drie organen, waaraan in 2006 verder vorm wordt gegeven, plegen overleg en formuleren adviezen over de beleidsprioriteiten voor het net.

Centrale diensten: 'geïntegreerde cyclus beleidsplanning'

De jaarlijkse budgetcyclus is geënt op een kalenderjaar. Voor de beleidsplanning is het echter logisch om periodes van een schooljaar als basis te gebruiken, overeenkomstig de werkwijze die scholengroepen en scholen volgen. In de 'geïntegreerde cyclus' worden de afzonderlijke cycli zo goed als mogelijk op elkaar afgestemd. Het betreft:

- de jaarlijkse budgetcyclus;
- de cyclus beleidsplanning en de ASP-werking;
- de persoonlijke plannings en evaluaties.

Om de vier jaar worden de beleidsplannen grondig herzien. Er wordt dan vooral een grondige situatieanalyse gemaakt en in het beleidsplan wordt een strategisch gedeelte opgenomen.

Het operationele gedeelte van de beleidsplannen wordt jaarlijks bijgesteld én tegelijkertijd worden de budgettaire gevolgen in rekening gebracht.

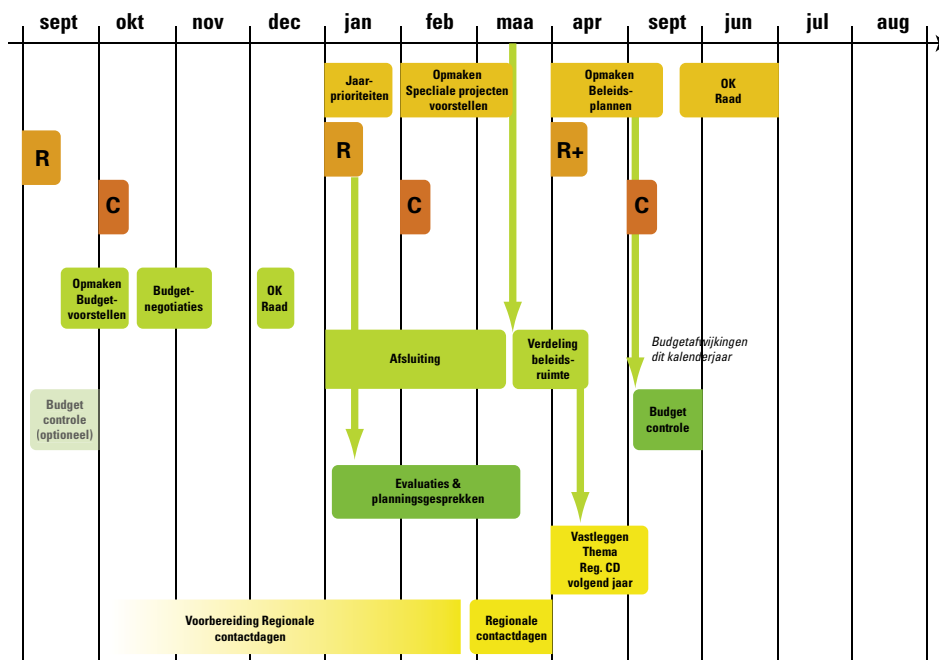
De persoonlijke plannings en evaluaties lopen van januari tot maart: hier worden doelstellingen in het kader van de reguliere werking, de projectwerking en het persoonlijk functioneren formeel vastgesteld en geëvalueerd. Daarnaast dienen de voortgangsgesprekken op basis van de projectrapportages om de projectleiders feedback te geven en bij te sturen.

Over de status van de projecten wordt driemaal per jaar (september, januari en april) gerapporteerd. In 2005 werd op basis hiervan tweemaal een 'geconsolideerd ASP-rapport' opgesteld, dat vooral dient om de transparantie ('wie doet wat?') te verhogen en de projectenportefeuille gemakkelijker te beheren.

In het kader van de evaluatie (naast rapportage en opvolging) werd in 2005 een aanzet gegeven voor de ontwikkeling

van meetindicatoren. De ontwikkeling van een indicator voor het gezondheidsbeleid werd als prioriteit naar voren geschoven. De indicatoren maken het mogelijk om de vooruitgang continu op te volgen en te ondersteunen.

Schematische voorstelling van de 'geïntegreerde cyclus beleidsplanning'

R=Projectrapport R+=Projectrapport + screening "nut" van het project C=Coördinatievergadering

Volgens dit stramen hebben de verschillende centrale administratieve en pedagogische diensten in 2005 een beleidsplan opgesteld en/of bijgestuurd. De beleidsplannen en bijbehorende projectenportefeuille zijn te vinden op <http://aspecten.rago.be/>. Een aantal van die projecten wordt hierna verder toegelicht.

Scholengroepen: 'vooruitblik en terugblik'

Onder meer op basis van een evaluatie sturen de scholengroepen eenmaal per jaar hun beleidsplan bij (vooruitblik). Het betreft hier hoofdzakelijk het operationele gedeelte van het beleidsplan en minder het strategische. Eenmaal per jaar bezoekt de ASP-cel de verantwoordelijke voor het beleidsplan in de scholengroepen. Samen overlopen zij wat er van de doelstellingen, acties en projecten gerealiseerd is (terugblik).

Elke scholengroep volgt de voortgang in de realisatie van zijn beleidsplan en eventuele schooljaarplannen naar eigen inzicht en mogelijkheden op. De ASP-cel gaf de verschillende projectleiders van speerpuntprojecten de raad om op geregelde tijdstippen voortgang te rapporteren aan en te bespreken in een ASP-werkgroep, -reflectiegroep of -beleidscel van hun scholengroep. Dit bevordert de communicatie en legt de projecten enige 'discipline' op. In 2005 bouwden verschillende scholengroepen een reflectiemoment in om hun beleidsplan op te stellen of bij te sturen. De ASP-cel faciliteerde een aantal van deze congressen, workshops en (reeksen van) vergaderingen en adviseerde om zoveel mogelijk belanghebbende personen of organen bij die ontmoetingen te betrekken (college van directeurs, stafdiensten van de scholengroep, raad van bestuur e.a.). De cel gaf ook de raad om het nieuwe en/of bijgestuurde beleidsplan te laten goedkeuren door de raad van bestuur. De ASP-werkgroep, -reflectiegroep of -beleidscel fungeerde hierbij vaak als coördinator en trekker.

De projectenportefeuille

In de centrale administratieve en pedagogische diensten zelf is in 2005 werk gemaakt van een aantal belangwekkende nieuwe of voortgezette initiatieven die tot de beleidsprioriteiten van het ASP behoren, met name onderwijskwaliteit, profiel en pedagogisch project, intern en extern imago, kwaliteitsperceptie en het functioneren centraal. Het gaat om projecten die inspelen op pertinente vragen van scholen(groepen).

Eind 2005 werd de ASP-cel in het kader van de herstructurering omgevormd tot de stafdienst Projectmanagement. Hij zal zich inspannen om zijn activiteiten af te stemmen op die van de andere stafdiensten. De beleidslijnen en -prioriteiten pragmatisch implementeren en coherentie aanbrengen in de verschillende doelstellingen en entiteiten, dat zijn de belangrijke uitdagingen voor deze stafdienst.

Enkele ASP-projecten nader toegelicht

Hierna volgt een korte beschrijving van projecten die in de centrale administratieve diensten werden opgestart. De (nieuwe) projecten van de pedagogische diensten worden verder in dit jaarverslag beschreven.

Geïntegreerd gezondheidsbeleid

Het Gemeenschapsonderwijs wil met concrete acties de lichamelijke, mentale en sociale gezondheid van zijn leerlingen bevorderen. In het kader van een geïntegreerd beleid en ondersteund door de centrale administratie zullen de gemeenschapsscholen zelf gezondheidbevorderende acties ondernemen. Op die manier willen zij het goede voorbeeld geven en stapsgewijs tot gezonde scholen uitgroeien.

Het Gemeenschapsonderwijs werkt hiervoor nauw samen met het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG), dat de deskundigheid levert die scholen nodig hebben om autonoom een gezondheidsbeleid op eigen maat te ontwikkelen. Elke scholengroep en elk centrum voor leerlingenbegeleiding laat minstens één medewerker bij het VIG opleiden om het gezondheidsbeleid op schoolniveau vorm te geven en uit te voeren (methodiek en planning). Hoewel tal van scholen zich al ingespannen hebben om de gezondheid van hun leerlingen te bevorderen, wordt tijdens het schooljaar 2005-2006 iedere school gestimuleerd om nieuwe initiatieven te nemen. De basisscholen werden aangespoord om drankautomaten te bannen, waterfonteintjes te installeren en meer lichaamsbeweging op school in te voeren. In het secundair onderwijs lag de nadruk vooral op tabakspreventie. Alle personeelsleden kregen de gelegenheid om een rookstopprogramma te volgen. Daarnaast worden er voor alle scholen acties rond preventie ondernomen en wordt er permanent aandacht geschonken aan gezonde voeding, drank en tussendoortjes. Voortaan zal er op schoolniveau het hele schooljaar aandacht zijn voor gezond gedrag. De doelstelling is tweërlei: in het basisonderwijs gezond gedrag installeren (om de leerlingen een levenslange, doelbewuste en systematisch gezonde houding te laten aannemen) en in het secundair onderwijs werken aan attitudewijziging (anticiperen op een minder gezonde levenshouding).

Monitoring

De jaarlijkse analyse van het aantal leerlingen heeft geleid tot het project 'Monitoring'. Hiermee tracht de administratie scholen die een negatieve evolutie doormaken weer op het goede spoor te zetten via steunmaatregelen op maat: systeembegeleiding, externe consultancy, voorbeelden van goede praktijk aanreiken (onder meer in verband met het rekruteringsbeleid), samen met de scholengroep actieplannen ontwikkelen.

De projectgroep selecteerde enkele scholengroepen in West-Vlaanderen. De Raad besliste om met middelen uit de vrije beleidsruimte de basisscholen van Scholengroep Westhoek tijdens het schooljaar 2005-2006 te laten ondersteunen en begeleiden door twee teams: twee extra systeembegeleiders (Pedagogische begeleidingsdienst) en één externe consultant.

In het najaar had de projectgroep bijzondere interesse voor scholengroepen Mechelen-Keerbergen-Heist o/d Berg, Adite, Maasland en Hasselt. Samen met hen wordt nagegaan welke acties mogelijk zijn.

Kinderdagverblijven

Via dit project wil het Gemeenschapsonderwijs aan maatschappelijke dienstverlening doen en kansenbevorderend werken. Het is een feit dat het gemeenschapsonderwijs het net is waarin de leerlingen het meest leerwinst boeken. Door nog vroeger op een pedagogisch verantwoorde wijze met kinderen bezig te zijn, kunnen we nog sneller ingrijpen en hun ontwikkeling stimuleren.

Steeds meer mensen maken gebruik van kinderdagverblijven. Vanuit de kinderdagverblijven stromen kinderen door naar de kleuterschool, de lagere school en zelfs naar het secundair onderwijs. Een steeds groter percentage kinderen komt via de kinderdagverblijven in een bepaalde kleuterschool terecht. Daarom wordt de inplanting van kinderdagverblijven in de buurt van onze scholen èn met een band met onze scholen almaar belangrijker. Daarom moeten we ook dringend werk maken van deze voorschoolse opvang. Wij moeten ervoor zorgen dat kinderen vanaf de leeftijd van 3 maanden in plaats van 2,5 jaar in ons net terechtkunnen of in initiatieven die ons net genegen zijn. Op die manier kunnen kinderdagverblijf en kleuterschool nauw samenwerken.

De administratie spoort de witte vlekken in het kinderopvanglandschap op, onderzoekt of en hoe de verschillende opvanginitiatieven met onze scholen samenwerken, gaat na of en waar het mogelijk is om nieuwe initiatieven op te richten en/of te prefinancieren of nascholing aan te bieden.

Het project heeft de volgende belangrijkste componenten: een lexicon ontwikkelen, goede praktijkvoorbeelden en informatie verzamelen en ter beschikking stellen, een webpagina ontwikkelen, scholen en scholengroepen sensibiliseren, initiatieven bij hun opstart ondersteunen, banden tussen het Gemeenschapsonderwijs en de kinderdagverblijven beter aanhalen, vormingsinitiatieven opzetten rond kinderdagverblijven en kinderopvang.

Minister van Welzijn Inge Vervotte heeft een nieuw conceptueel kader rond de Vlaamse kinderopvang ontwikkeld, dat heel wat gevolgen kan hebben voor ons net en voor bevriende opvanginitiatieven. Hierin onze belangen verdedigen is uiteraard een prioriteit geworden. Bij een eventuele hertekening van het kinderopvanglandschap in Vlaanderen wil het Gemeenschapsonderwijs georganiseerd en voorbereid klaarstaan om het groeiende belang van kwaliteitsvolle kinderopvang om te buigen van een uitdaging tot een opportuniteit. Samenwerken en professionaliseren in de kinderopvang zal noodzakelijk worden. Het project wil de scholen en kinderopvanginitiatieven hiertoe motiveren en ondersteuning bieden.

Onthaal

Dit project vertaalt beste praktijken naar een draaiboek waarmee directeurs van basisscholen elkaar feedback kunnen geven over de kwaliteit van het onthaal van potentiële nieuwe ouders in hun school.

Het draaiboek beschrijft hoe directeurs het "hospiteren" van onthaal kunnen organiseren binnen een scholengroep.

Een collega-directeur en een anonieme persoon die zich als ouder voordoeft testen het onthaal van de school op een aantal aspecten en geven feedback aan de directeur, uiteraard enkel als die het zelf vraagt of ermee instemt. De rol van de centrale administratie beperkt zich tot het organiseren van een opstartvergadering met de coördinator voor het basisonderwijs en/of de geïnteresseerde directeurs. Indien scholen dit wensen, worden ook de feedbackgesprekken bijgewoond. Op termijn moet dit de kwaliteit van het onthaal verbeteren en de rekrutering van nieuwe leerlingen bevorderen. Het project werd in 2005 voorgesteld op de ontmoetingsdag van de coördinerend directeurs basisonderwijs. Ondertussen werd het in een aantal scholengroepen opgestart.

Standpunten van de Raad

De administratie bereidde voor de Raad van het Gemeenschapsonderwijs een aantal formele standpunten voor, waarvan de tekst via de website en het tijdschrift 'Wijzer' werd verspreid.

De belangrijkste standpunten hadden betrekking op het nieuwe decreet voor het volwassenenonderwijs, het experiment 'modularisering' in het beroepsgericht onderwijs en leerzorg.

Conceptnota volwassenenonderwijs

De conceptnota (8 mei 2005) van minister Frank Vandenbroucke bevat de basisprincipes voor een nieuw decreet, dat ten vroegste op 1 januari 2007 in werking moet treden. De centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) zullen moeten samenwerken met de centra voor basiseducatie in netoverstijgende regionale consortia (vzw's). Zij moeten hun aanbod beter op elkaar afstemmen om een betere doorstroming van cursisten te verkrijgen.

Los van de bedenking dat het volwassenenonderwijs in het schooljaar 2005-2006 100 voltijdse banen verliest als gevolg van de strakke besparingen en vooral nood heeft aan een periode van stabiliteit, volgen hierna de officiële standpunten van de Raad.

Aanbod en missie

Het aanbod van het onderwijs voor sociale promotie (OSP) moet zowel beroeps- als niet-beroepsgericht, diploma- als niet-diplomagericht, levenslang als levensbreed zijn. Naast het modulaire systeem moet het mogelijk blijven om bepaalde opleidingen lineair te organiseren.

Consortia

De Raad maakt zich zorgen over de bedoelingen van de minister om het Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs zo aan te passen, dat de centra voor volwassenenonderwijs van het gemeenschapsonderwijs vrijkomen van de scholengroepen. Onder geen beding wenst de Raad dat er in het bijzonder decreet wijzigingen worden aangebracht als gevolg van de beleidslijnen uit de conceptnota. Hij vraagt de Vlaamse overheid rekening te houden met de schoolpactwet. Artikel 5 van deze wet verplicht die overheid overigens om eerst overleg te plegen met de betrokken partijen vooraleer ze overgaat tot fundamentele onderwijshervormingen.

De Raad heeft vragen bij regiovoorstellen. De overheid moet rekening houden met de 'sociale kaart' en met de mobiliteitsstromen.

De Raad is principieel voorstander van samenwerkingsverbanden naar het model van de scholengemeenschappen. Hier kunnen de partijen die aan het consortium deelnemen (via overleg en een convenant) bindende afspraken maken over een behoeftedekkend aanbod op basis van de regionale opleidingsbehoeften en over de coördinatie ervan. Indien de deelnemende centra nog andere taken voor dit samenwerkingsverband weggelegd zien, dan is dat hun beslissing, aldus de Raad.

Financiële middelen en/of personeelsleden die de conceptnota aan de consortia toewijst, moeten volgens de Raad aan de CVO's worden toegewezen. Geschillen over cursisten of personeel moeten de bevoegdheid van de inrichtende macht blijven. En ten slotte moet elke vestiging van een centrum vertegenwoordigd kunnen worden in het consortium waartoe de vestiging behoort.

Kwaliteitszorg

De minister wil de kwaliteit van het aanbod laten bewaken door één overkoepelend ondersteuningscentrum voor het hele volwassenenonderwijs. De Raad is het daar niet mee eens. Het heeft geen zin om één ondersteuningscentrum

over de onderwijsnetten heen te laten opereren naast de pedagogische begeleidingsdiensten die nu al in de verschillende netten de kwaliteitszorg voor hun rekening nemen. De Raad vindt wel dat de respectieve begeleidingsdiensten, net als bij de consortia, voor een aantal thema's kunnen samenwerken, mits de overheid hen daarvoor bijkomende middelen geeft. Volgens de Raad is er trouwens ook samenwerking mogelijk tussen de begeleiding en ondersteuning van het OSP en het huidige Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie.

De Raad wijst elke uniformering van het systeem voor de kwaliteitszorg in de centra af. De kwaliteitszorg moet wel afdwingbaar kunnen zijn, maar elk CVO moet vrij kunnen kiezen welke methode het daarvoor wil toepassen.

Financiering

De conceptnota voorziet in bijkomende taken voor het volwassenenonderwijs, maar stelt er niet aanzienlijk meer middelen tegenover. Integendeel, de nota geeft de indruk dat er middelen van het OSP zullen overgeheveld worden naar de basiseducatie. Vanaf 2007 zal het OSP slechts een groeipad van 2 % per jaar kennen, terwijl de gemiddelde groei tot nu toe 7 tot 10 % bedroeg.

Als het volwassenenonderwijs de ambitieuze doelstellingen van de Europese en Vlaamse overheden inzake levenslang en levensbreed leren wil verwezenlijken, zal het in elk geval nieuwe middelen extra moeten krijgen. Bovendien, zo meent de Raad, moeten de middelen voor de volle 100 % naar de centra gaan en moet er duidelijkheid zijn over de basisfinanciering. Het samenwerkingsverband kan met de minister een 'beheersovereenkomst' sluiten over onder meer de beleidsprioriteiten van de minister en over nieuw ontdekte behoeften, maar dan moet de overheid ook daarvoor extra middelen toekennen aan de centra die zich geëngageerd hebben.

De Raad verzet zich met klem tegen de idee om niet-ingerichte uren bij decreet over te dragen aan het consortium. Bij het bepalen van de nieuwe (decreta)le delers voor het lestijdenpakket, dient de Vlaamse regering niet enkel rekening te houden met de ervaring van de laatste 5 jaar, maar ook met criteria zoals infrastructuur en veiligheid en specifieke noden van de cursistenbegeleiding. De Raad wenst in geen geval een systeem van outputfinanciering. Dat zou betekenen dat enkel de cursisten die de opleiding (of de module) beëindigen (geslaagd zijn) gefinancierd worden en niet diegenen die ingeschreven zijn en regelmatig de cursussen volgen.

Experiment 'Modularisering'

In het kader van de evalueatie van het experiment 'Modularisering' voor het secundair onderwijs luidt het formele standpunt van de Raad als volgt.

Het Gemeenschapsonderwijs is voorstander van een modulair stelsel in het beroepsgericht leerplichtonderwijs, zowel in het BSO (2de, 3de en 4de graad), het DBSO als het BUSO (OV3). Het staat ook positief tegenover een eventuele uitbreiding - na overleg - van het modulaire concept naar het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs.

Bij de invoering moeten enkele fundamentele basisvoorwaarden vervuld zijn:

- de leerlingen moeten alle mogelijkheden krijgen om hun talenten te ontplooiën. Het onderwijs is daarin de centrale draaischijf. Dat betekent dat het tot aan het einde van de leerplicht verantwoordelijk is voor het uitreiken van alle attestaties (certificaten, diploma's);
- ook in een modulair stelsel moet persoonlijkheidsvorming aan bod blijven komen;
- de leerlingen moeten waarborgen krijgen voor een volledige schoolloopbaan in dezelfde school - weliswaar binnen vooraf afgesproken trajecten- en ook waarborgen in verband met mogelijkheden om van modulair naar lineair onderwijs over te gaan en omgekeerd.

Het Gemeenschapsonderwijs pleit voor een verplichte invoering voor alle onderwijsverstrekkers.

Uit het experiment blijkt dat er nog pedagogische én organisatorische knelpunten zijn. Het Gemeenschapsonderwijs

stapt pas in een modulair systeem als al zijn scholen organisatorisch en financieel de mogelijkheid krijgen het modulair onderwijs kwalitatief uit te bouwen. Daarom moet de regelgeving gewijzigd worden.

Mocht het tóch niet tot de invoering van een modulair systeem komen, dan moeten de scholen de kans krijgen de goede principes uit het experiment in het lineaire systeem te integreren. Het Gemeenschapsonderwijs denkt daarbij onder meer aan gedifferentieerde onderwijsactiviteiten, teamwerking, vakintegratie, (deel)certificaten, basiscompetenties, sleutelvaardigheden, ondersteunende basisvorming en leertrajecten.

Leerzorg

De Raad heeft aan de hand van een aantal concrete standpunten beslist over de randvoorwaarden en inhoudelijke eisen in het debat over de leezorg dat tijdens het schooljaar 2005-2006 in de Vlor gevoerd wordt. Elk standpunt heeft betrekking op een essentieel element uit het debat.

Het Gemeenschapsonderwijs is van mening dat er manieren ontwikkeld moeten worden om draagkracht objectief in te schatten. Dit kan een zeer nuttig instrument zijn om het inschrijvingsrecht zinvol en objectief toe te passen. De scholen moeten ook voldoende middelen krijgen om de taken die van hen verwacht worden naar behoren te kunnen vervullen. Die middelen moeten toegekend worden op een manier die de scholen stimuleert om hun draagkracht te ontwikkelen.

De centra voor leerlingenbegeleiding moeten hun rol van draaischijf en begeleider in het inclusieproces behouden. Diagnoses stellen, de benodigde zorg bepalen of hiervoor eventueel doorverwijzen naar gespecialiseerde instellingen, dat alles behoort tot hun taken. Zij moeten ook een coördinerende rol spelen in het tot stand komen van samenwerking tussen de school voor gewoon onderwijs, de school voor buitengewoon onderwijs, de ouders, de leerling en eventuele externe partners.

In het nieuwe systeem moet er een ondubbelzinnige plaats zijn voor elke zorgvraag, zodat de indicatie objectiever kan gesteld worden. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften hebben het dikwijls moeilijk om een opleiding helemaal af te maken. Daarom moeten zij de kans krijgen om afzonderlijke verworven competenties door middel van een getuigschrift te verzilveren.

Voor het Gemeenschapsonderwijs is het zeer belangrijk dat het inclusieproces in werkbare fases verloopt. De scholen moeten vooraf goed voorbereid worden op hun bijkomende zorgtaken. Pas daarna kan inclusie geïmplementeerd worden.

Het geïntegreerd onderwijs (GON) is een werkvorm die zijn werkbaarheid in de praktijk bewezen heeft. Het Gemeenschapsonderwijs is dan ook van mening dat het uitbouwen van het GON, gepaard gaand met de introductie van ontwikkelingsdoelen in het gewoon onderwijs, de aangewezen piste is om te komen tot meer veralgemeend inclusief onderwijs.

De financiering moet de reële noden weerspiegelen, maar tegelijk ook de scholen voldoende stabiliteit waarborgen om een degelijke werking uit te bouwen. Daarom pleit het Gemeenschapsonderwijs voor een evenwichtig samengestelde, gemengde financiering die in een vaste sokkel voor elke school voorziet en daarnaast gebaseerd is op aantallen en kenmerken van leerlingen (indicatoren). Voor zeer specifieke behoeften kan in een leerlinggebonden budget worden voorzien, maar hier moet heel voorzichtig mee worden omgesprongen. Het Gemeenschapsonderwijs is tegen een rugzakmodel waarbij de middelen aan de (ouders van de) leerling worden toegekend in plaats van aan de school.

Het Gemeenschapsonderwijs oordeelt dat het de nieuwe juridische en pedagogische ontwikkelingen en inzichten niet zonder meer naast zich neer kan leggen. Wij moeten ons dan ook een systeem tot doel stellen dat uitgaat van mogelijkheden in plaats van gebreken en dat in staat is flexibele zorgtrajecten aan te bieden om tegemoet te komen aan de specifieke noden van elke leerling. Men kan dit doen door het beschikbare zorgaanbod op te splitsen in kleine

pakketten, die naargelang de behoeften van een bepaalde leerling gecombineerd kunnen worden tot een individueel zorg- en leertraject over de onderwijs-vormen heen. De leerlingen kunnen zeer flexibel gegroepeerd worden tot pedagogische eenheden, aan de hand van de overeenkomst in de te volgen zorgtrajecten.

Onderwijsvernieuwing van een dergelijke omvang moet uiteraard zeer geleidelijk en voorzichtig doorgevoerd worden en men moet hierbij rekening houden met ervaringen opgedaan in experimentele settings (bv. proeftuinen). Het is onontbeerlijk dat eventuele vernieuwingen eerst hun werkbaarheid bewijzen in het veld.

Tegenover de rechten van de ouders staat de plicht te handelen in het belang van het kind. Het welbevinden en de optimale leerwinst van alle leerlingen moeten het criterium zijn waaraan de meningen van alle betrokkenen worden getoetst. Aangezien echter niet geraakt kan worden aan de keuzevrijheid van de ouders, is hier een zeer grote rol weggelegd voor de ouders en de school.

Vrije keuze

Het Gemeenschapsonderwijs vraagt om bijkomende financiering voor zijn grondwettelijke, wettelijke en decretale verplichtingen. Als onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap heeft het Gemeenschapsonderwijs de grondwettelijke plicht ouders en kinderen in Vlaanderen het recht te waarborgen vrij te kiezen voor open en pluralistisch georiënteerd onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs vervult die opdracht op een hedendaagse en positieve manier. Daarom verwachten we van de Vlaamse Gemeenschap de erkenning en de mogelijkheden om dat te doen.

Basisonderwijs

De opdracht om ouders het recht op vrije keuze te waarborgen dwingt het Gemeenschapsonderwijs tot een bijna onmogelijk economisch model: vanuit de vrijekeuzefilosofie moeten we kleine schooltjes in stand houden, wat veel geld en inspanning kost. De verantwoordelijkheid voor de vrije keuze wordt op dit ogenblik grotendeels bij de scholengroepen gelegd in plaats van bij de overheid.

Indien we alle scholen en vestigingsplaatsen in rekening nemen die binnen een straal van vier kilometer als enige voor het Gemeenschapsonderwijs voorkomen, mogen wij stellen dat zij op een 'latente' wijze de vrije keuze binnen dit gebied waarborgen.

Van de 513 scholen of vestigingsplaatsen van het Gemeenschapsonderwijs waarborgen er 113 (honderd dertien) op die manier de 'vrije keuze'. Van die 113 scholen hebben 49 scholen tussen 80 en 180 leerlingen en hebben 18 scholen minder dan 80 leerlingen.

Vanaf 180 leerlingen genereert een basisschool voldoende middelen om als zelfstandige entiteit te bestaan. Een leerling basisonderwijs genereert grosso modo 500 euro aan werkingsmiddelen van de overheid. Een school met 180 leerlingen krijgt op die manier 90.000 euro om te voorzien in de eigen werking (didactische middelen, energie, onderhoud gebouwen en buitenoppervlakten, ...).

Voor scholen met minder dan 180 leerlingen vraagt het Gemeenschapsonderwijs bijkomende middelen aan de overheid.

a) voor scholen met 80 tot 180 leerlingen

Aantal basisscholen met 80 tot 180 leerlingen	Totaal aantal leerlingen, met huidige financiering	Ideale norm (op basis van 180 leerlingen/school)	Vereiste bijkomende middelen
49	6301 = 3 150 500 euro	8820 = 4 410 000 euro	2519 = 1 259 500 euro

b) voor scholen met minder dan 80 leerlingen

Aantal basisscholen met minder dan 80 leerlingen	Totaal aantal leerlingen met huidige financiering	Financiering aan 200%	Vereiste bijkomende middelen
18	881 = 440 500 euro	881 = 881 000 euro	= 440 500 euro

Voor de basisscholen met minder dan 80 leerlingen opteren wij voor een gedeelde verantwoordelijkheid tussen overheid en scholengroepen. Om kwaliteitsvol onderwijs te kunnen garanderen én voldoende attractief te zijn voor de ouders, heeft elk van deze scholen ook een bijkomende omkadering nodig van minstens één personeelslid (tot een maximale omkadering van vijf personeelsleden).

Tot slot vragen wij voor alle scholen met minder dan 180 leerlingen de garantie op twee aanvullende lestijden Lichamelijke Opvoeding.

Het Gemeenschapsonderwijs benadrukt dat het bereid blijft om de vrijekeuzeopdracht te delen met in eerste instantie het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Secundair onderwijs

Ook in het secundair onderwijs blijft de grondwettelijke garantie van de vrije keuze een fundamentele opdracht van het Gemeenschapsonderwijs.

Het Gemeenschapsonderwijs is bereid om de vrije keuze te koppelen aan de bij decreet vastgelegde onderwijszones. Binnen die onderwijszones (die voor alle netten gelden) moeten de scholen het aanbod van studierichtingen op elkaar afstemmen.

Hiervoor vragen wij geen bijkomende middelen, enkel het behoud van de huidige toestand. Met andere woorden: de garantie dat aan het principe van de minimpakketten niet wordt geraakt, maar dat ze kunnen gebruikt worden om binnen een onderwijszone enerzijds een rationeel studieaanbod uit te werken en anderzijds scholen de kans te geven zich te profileren en een beleid te voeren dat aangepast is aan de lokale behoeften. Dit laatste betekent ook dat binnen de onderwijszone een aangepaste programmatie mogelijk moet zijn. Scholen moeten hiervoor over voldoende beleidvoerend vermogen kunnen beschikken.

Herstructurering van de administratieve diensten

HERSTRUCTURERING

Personeelsformatie

Het Besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de overgangsregeling voor het personeel van de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs (28 mei 2004) regelt onder meer de overgang van de oude naar de nieuwe personeelsformatie.

De personeelsformatie voorziet in 218 betrekkingen, waarvan er maximaal tien in niveau A of B kunnen geblokkeerd worden door personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs die met verlof zijn wegens opdracht en maximaal zeven in niveau A door hooggekwalificeerde contractuele personeelsleden.

De personeelsformatie voorziet ook in het mandaat van preventieadviseur-coördinator. Eén betrekking in niveau A en twee in niveau B werden voorbehouden voor de preventieadviseurs.

Voor drie van de vier afdelingshoofden had de Raad al op 17 december 2004 de beslissing van de afgevaardigd bestuurder tot aanwijzing bekrachtigd. Op 4 februari 2005 bekrachtigde de Raad de beslissingen van de afgevaardigd bestuurder om het afdelingshoofd Infrastructuur en het afdelingshoofd a.i. Financiën aan te stellen. Na advies van de directieraad besliste de afgevaardigd bestuurder op 9 november 2005 om 166 van de 194 nog openstaande betrekkingen toe te wijzen. Van de 166 toegewezen betrekkingen werden er 124 toegewezen aan vast benoemde ambtenaren en 42 aan contractuele personeelsleden.

Conform artikel 11 van de overgangsregeling werden 103 personeelsleden (87 vast benoemden en 16 contractuelen) die geen betrekking toegewezen kregen, met behoud van al hun rechten overgedragen aan de diensten van de Vlaamse overheid. In afwachting van hun herplaatsing blijft de rechtspositieregeling voor de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs op hen van toepassing.

Personeelsbewegingen

Van de aanvankelijk (begin 2005) 248 ambtenaren zijn er in de loop van 2005 tien uitgestapt en 23 gepensioneerd, waarvan er 14 reeds vroeger waren uitgestapt. Twee ambtenaren overleden. Op 31 december 2005 waren er bijgevolg 227 vast benoemde ambtenaren in dienst (hetzij op de formatie, hetzij aangemeld voor herplaatsing bij Werkwijzer).

Huisvesting

Tot voor kort waren de centrale administratieve en pedagogische diensten van de Raad verspreid over drie Brusselse gebouwen: het Alhambragebouw aan de Emile Jacqmainlaan 20 (1000 Brussel), het gebouw aan de Dielegemsesteenweg 24-26 (1090 Jette) en het gebouw aan de J. de Laiaingstraat 28 (1040 Brussel). Vandaag zijn dat er nog twee. De Raad besloot immers het gebouw aan de J. de Laiaingstraat van de hand te doen. In het najaar van 2005 werd het hele gebouw definitief ontruimd.

Het resultaat van de hele verhuisoperatie is dat het Alhambragebouw nu alle centrale diensten herbergt. Onderstaand overzicht vermeldt op welke verdieping(en) van het Alhambragebouw de verschillende diensten ondergebracht zijn.

Afdeling of dienst	Verdieping
afdeling Interne organisatie	gelijkvloerse + 1ste verdieping
afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel	2de verdieping
stafdiensten	3de verdieping
1. Secretariaat Raad, voorzitter en afgevaardigd bestuurder	
2. Projectmanagement	
3. Interne kwaliteit	
4. Beleid	
5. Communicatie	
6. Preventiedienst	
7. Onderzoeksceel	
afdeling Infrastructuur	4de verdieping
Pedagogische begeleidingsdienst	gelijkvloerse + 5de verdieping
Centrum voor Nascholing	5de verdieping
Permanente Ondersteuningsceel CLB	5de verdieping
afdeling Financiën	6de verdieping

Het gebouw in Jette blijft dienst doen als nascholingscentrum: alle personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, zowel uit de scholen als uit de centrale diensten, komen hier de cursussen volgen die het Centrum voor Nascholing aanbiedt.

Hier bevindt zich sinds 15 november 2005 ook de vzw Sociale Dienst voor de Personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs.

Meer gedetailleerde informatie over telefoonnummers is te vinden op www.gemeenschapsonderwijs.be in de rubriek Contact. Het centrale telefoonnummer van de administratie blijft uiteraard 02 790 92 00.

Activiteiten en vooruitzichten

Algemene ondersteuning

Communicatie

Het nieuwe communicatiebeleid dat in 2005 werd uitgetekend, moet de administratie in staat stellen om de doelstellingen van het Algemeen strategisch plan te verwezenlijken namelijk:

- het Gemeenschapsonderwijs intern en extern duidelijk en eenvormig profileren;
- de interne werking van het net bevorderen door concrete, doelgerichte interne communicatie;
- diverse standpunten van het Gemeenschapsonderwijs duidelijk en eenvormig formuleren en erover communiceren met externe doelgroepen;
- de belangen van het Gemeenschapsonderwijs verdedigen door dossieropvolging;
- specifieke wensen/visies van het Gemeenschapsonderwijs verdedigen t.o.v. de overheid, opinieleiders en diverse externe doelgroepen;
- door positieve profilering de reputatie en het imago verbeteren, respect afdwingen bij diverse doelgroepen en het succes van onze scholen en instellingen verzekeren.

Om de zichtbaarheid te versterken en de doelgroepen duidelijk aan te spreken, wordt met jaarthema's gewerkt. In 2006 zal de nadruk vooral liggen op diversiteit, effectieve scholen, methodeonderwijs, gezondheid, mobiliteit & veiligheid.

'Ronde van Vlaanderen'

De scholengroepen spelen een primordiale rol in de beleidsvoering en in de communicatie. Daarom werd een 'Ronde van Vlaanderen' gestart over het algemeen en het communicatiebeleid, netwerking, imagovorming, marketing e.a. van scholen(groepen). Ongeveer de helft van de scholengroepen zijn in 2005 bezocht. Het project is voorlopig stopgezet tot er een andere communicatiedirecteur is aangesteld.

VL0D

Tijdens de Vlaamse Onderwijsdagen in Gent, begin maart 2005, werd een beursstand opgezet om het publiek te informeren over wie we zijn en wat wij te bieden hebben.

Regionale contactdagen

Elk jaar wordt er in elke provincie een contactdag gehouden. Schooldirecteurs en algemeen directeurs bespreken er actuele en prominente thema's in workshops, waarvan de conclusies moeten helpen om eventueel het beleid bij te sturen. In 2005 werd 'effectieve scholen' overal als het centrale thema besproken. Daarnaast werd telkens een lokaal thema behandeld:

- 'Communicatie met ouders intern bij crisissituaties' - KTA Wemmel (9 maart)
- 'Leerlingenverlies: oorzaak en remediëring' - KTA Brugge (16 maart)
- 'Leerkrachten waarderen en beoordelen' - KA Gentbrugge (23 maart)
- 'Imagoprobleem' - KA Schoten (24 maart)
- 'Marktaandeel - ASP' - KTA Hasselt (14 april)

Vanaf 2006 wordt tijdens de regionale contactdagen nog slechts één thema besproken. Bij de volgende editie wordt 'diversiteit' in al haar facetten onder de loep genomen.

Project 'twijfelende ouders'

Het project 'twijfelende ouders' werd in 2005 voor het eerst opgezet. De Raad huurde daarvoor de adressenlijsten van ouders met kinderen van 21/2, 5 en 11 jaar en stuurde die door naar de scholengroepen. De scholengroepen stelden de lijsten gratis ter beschikking van de scholen voor hun prospectie. Vooral het marktsegment van nog twijfelende ouders werd hiermee beoogd. De administratie stelde ook een modelbrief en voorstel van folder per leeftijdsgroep voor de mailing ter beschikking. Wegens succes wordt dit project in 2006 herhaald.

www.gemeenschapsonderwijs.be

Speciaal en uitsluitend voor het externe doelpubliek werd midden oktober 2005 een nieuwe website gelanceerd in een duidelijke, jonge, progressieve lay-out. De site bevat actuele informatie en is gericht tot ouders (met o.m. een schoolzoeker), jongeren (met informatie over opleidingsmogelijkheden en scholen in hun regio) en het algemeen publiek (met concrete uitleg over de sterkten en waarden van ons onderwijs).

De afkorting 'rago' in www.rago.be werd vervangen door 'gemeenschapsonderwijs' om de herkenbaarheid van het net te versterken.

'Wijzer'

Het Gemeenschapsonderwijs beschikt nu over een gedrukt promotiekanaal om zijn ideeën en waarden kenbaar te maken. 'Wijzer' is een kwartaaltijdschrift, gericht tot externe doelgroepen zoals politici, beleidsmakers en opinieliders, de bedrijfswereeld, de media, diverse organisaties en andere externe contacten bij diverse projecten. Het eerste nummer ging van de pers eind september 2005.

Belangenverdediging en lobbying

Het Gemeenschapsonderwijs heeft behoefte aan een stevige achterban die zijn belangen verdedigt. Het gaat vooral om politici, maar ook opiniemakers, bedrijfsleiders en besturen van bedrijfsgroeperingen, vertegenwoordigers van andere netten en onderwijsorganisaties.

Daarom ontvangt de administratie sinds 2005 systematisch een aantal politieke delegaties voor een open en productieve dialoog over de structuur, het belang en de waarden van het Gemeenschapsonderwijs en over lopende dossiers. Op de korte termijn moet dit leiden tot beter intern overleg over dossiers en een sterker overleg met ministers. Het Gemeenschapsonderwijs moet zichtbaarder worden, zijn standpunten moeten sterker bepaald worden ten aanzien van beleidsmakers, de politieke netwerking van de Raad moet verbeteren en de politieke behandeling van de dossiers moet beter opgevolgd worden.

ICT

Op het vlak van ICT waait er sinds 2005 een nieuwe wind over de administratieve diensten. Het nieuwe strategisch plan bevat als voornaamste aandachtspunten het aanbieden, ondersteunen en integreren van virtuele tools voor samenwerking, onder meer een gedecentraliseerd documentbeheer, een centrale databank, sterk doorgedreven beveiligingsbeheer, grotere klanttevredenheid en meer aandacht voor interne en externe opleidingstrajecten. Alle hardware-infrastructuur werd nagenoeg helemaal vernieuwd. Alle besturingssystemen werden op elkaar afgestemd, met een grotere performantie en stabiliteit als resultaat. De administratie is ook begonnen met het virtualiseren van een aantal - weliswaar minder kritische - serverconfiguraties. Dit wil zeggen dat er op één fysieke server (hardware) verschillende virtuele machines draaien. Dit levert de zo noodzakelijke voordelen op: ruimte, elektriciteit, onderhoudskosten, back-upprocedures, automatisch herstel en hogere beschikbaarheid.

De netwerkconfiguratie werd sterk vereenvoudigd; resultaat: een sneller netwerk, minder onderhoudscontracten en

betere mogelijkheden om het netwerk te monitoren. De nieuwe website www.gemeenschapsonderwijs.be is gebouwd op een documentbeheersysteem (CMS) en gekoppeld met de centrale databank (goSQL), waaruit de schoolzoeker zijn gegevens put. De website updaten is niet langer een taak van de informatici of de webmaster; al wie verantwoordelijk is voor bepaalde informatie kan die nu zelf online aanpassen.

Er is een vrij sterk beveiligd perimeternetwerk uitgebouwd en er werd een tweede firewall in gebruik genomen. Vermits de mogelijkheden tot externe toegang (op het web gebaseerd, virtuele private netwerken, e.a.) toenemen, wordt het almaar belangrijker om het interne netwerk te beveiligen. Hierdoor kunnen wij veilige en permanente toegang tot een uitgebreid intranet mogelijk maken. De gebruiker kan nu zelf documenten zoals procedures, verslagen en presentaties digitaal ter beschikking stellen voor een grote(re) groep.

Niet meteen zichtbaar maar uiterst belangrijk was het upgraden van de mailservers en het hieraan verbonden gedistribueerd gebruikersbeheer. Er ontstaat extra beveiligde, op het web gebaseerde toegang tot onder andere e-mail, agenda en contacten; in de nabije toekomst zal dit ook op het niveau van de leerkracht mogelijk zijn. Gedistribueerd gebruikersbeheer is zonder enige twijfel een van de grootste uitdagingen voor de komende jaren. In 2005 werd de basis gelegd. Er werd een sterke hiërarchische directory-structuur (organisatorische groepering van gebruikers e.a.) gedefinieerd. Er zijn al een aantal acties ondernomen om dit beheer in de toekomst compleet te decentraliseren. De opbouw van de centrale databank (goSQL) heeft een eenvoudige doelstelling, namelijk: verspreide data die door verschillende afdelingen en geledingen worden bijgehouden, samenbrengen en op een geüniformeerde wijze aanbieden aan de verschillende informatieklanten. Doordat de data verwerkt worden in een centrale databank met vlottere aanpassingsmogelijkheden en vraaggestuurde toegangsrechten, kan men veel sneller gestructureerde informatie opvragen. Deze werkwijze ondersteunt de strategische beleidsbeslissingen, maakt de uitvoering ervan voor iedereen transparanter en kan de planlast aanzienlijk verminderen. In samenwerking met het Departement Onderwijs wordt een moderne en geactualiseerde koppeling van ons beider databanken opgezet.

De centrale administratie profileert zich steeds beter als aanbieder van klantgerichte toepassingen. De webapplicatie 'kandidering tijdelijken', jaarlijks goed voor meer dan 50.000 kandidaturen van meer dan 20.000 kandidaten, wordt nu voor alle scholengroepen ondersteund. De kandidaat kan zich met één enkele inschrijving aanmelden voor alle vacatures van het Gemeenschapsonderwijs.

Het boekhoudpakket Orafin kreeg een nieuwe server en een gegarandeerde bandbreedte, waardoor de performantie verbeterde.

Preventie

De stafdienst Preventie stelde 519 preventieverslagen op, 791 risicoanalyses, 94 indienststellingsverslagen en 29 asbestinventarissen. De preventieadviseurs werden 12 keer geraadpleegd voor advies en namen deel aan 16 externe studiedagen, onder meer over 'Welzijn in de praktijk', 'ATEX in de praktijk', 'Nieuwe wetgeving inzake gezondheid en veiligheid' en 'Explosiegevaar'.

Als gevolg van de nieuwe wetgeving op de arbeidsongevallen maakte de preventieadviseur een omstandig verslag op voor de federale overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. De dienst maakte werkpostfiches en risicoanalyses op voor stagedoende jongeren (conform het KB over de bescherming van de stagiairs) en explosie-veiligheidsdocumenten volgens de ATEX-richtlijn.

Eén preventieadviseur informeert nog altijd scholen met didactische keukens en werkt mee aan de voedselveiligheidsprocedure bij het project 'Kinderdagverblijven'.

Onderwijspersoneel

Personeelsbewegingen – ondersteuning

Om de personeelsbewegingen op 1 januari te kunnen ondersteunen, bouwde de afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel, in samenwerking met de sector ICT, de beschikbare programma's verder uit. De onderdelen van de procedure die aan bepaalde termijnen waren gebonden, werden ondersteund met reeksen aanbevelingen: decretale mogelijkheden en principes voor vacantverklaring - modeloproep - chronologie van de werkzaamheden - handleiding 'Decretale controle kandidaturen' enz.

Het reffectatiebesluit werd met ingang van het schooljaar 2005-2006 ingrijpend gewijzigd. Na afloop van de onderhandelingen over de wijzigingen, werd de ondersteuning van scholen en scholengroepen bij hun reffectatieverplichtingen geïntensiveerd, om aan die wijzigingen uitvoering te geven. De wijzigingen noopten ook tot aanpassingen aan het reffectatieprogramma.

De internettoepassing waarmee kandidaten voor een tijdelijke aanstelling via de website van het Gemeenschaps-onderwijs elektronisch kunnen kandideren, werd met de medewerking van de sector ICT aangepast en geactualiseerd. Voor de scholengroepen werden informatiesessies over het gebruik van het programma georganiseerd. Tijdens de kandideringperiode fungeert een helpdesk voor inhoudelijke vragen.

Tijdens de Vlaamse Onderwijsdagen in Gent, begin maart 2005, werd met de medewerking van de stafdienst Communicatie een beursstand opgezet voor wie interesse heeft voor een job in het gemeenschapsonderwijs.

De middelen die waren vrijgekomen door het afschaffen van de vervangingspool, werden onder meer (overigens ter uitvoering van een cao-bepaling) geherinvesteerd in een proefproject 'Vervanging van korte afwezigheden' (minder dan tien dagen). Instellingen van het basis- of het secundair onderwijs (projectscholen) die daarvoor samenwerken in een of meer scholengemeenschappen (of in een samenwerkingsplatform tussen scholengemeenschappen en instellingen die niet tot een scholengemeenschap behoren), kunnen vervangingseenheden krijgen. Die kunnen zij inzetten voor vervangingen van afwezigheden die niet volgens een andere geldende regeling mogelijk zijn. De samenwerkende scholen moeten wel met de vakorganisaties een convenant gesloten hebben over de wijze waarop zij binnen de samenwerking die vervangingseenheden zullen aanwenden. De afdeling ontwikkelde modelconvenants.

Vernieuwde directeursopleiding

De administratie organiseerde de 'herkansingen' voor de proef van directeur, verzorgde de redactie van alle documenten voor de vernieuwde opleiding voor het ambt van directeur en het elektronisch leerplatform en volgde de organisatie van de opleiding tot mentor op. Er werd een cel gevormd met twee personeelsleden van het Centrum voor Nascholing en één van de afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel. Onder rechtstreekse supervisie van de afgevaardigd bestuurder neemt deze cel alle aspecten van de opleidingen voor selectie- en bevorderingsambten op zich.

Bijzondere maatregelen

De sector Bijzondere Maatregelen begeleidde de diverse organen van de scholengroepen (directeur, college van directeurs, raad van bestuur) bij de verschillende procedures met betrekking tot bijzondere maatregelen. Het gaat over orde- en tuchtmaatregelen, evaluaties en beoordelingen 'onvoldoende', ontslagen bij hoogdringendheid, ambtshalve ontslagen, verwijdering uit het ambt of het oordelen van ongewettigde afwezigheden.

De sector Bijzondere Maatregelen werkt vraaggestuurd. Hij treedt enkel op als hij daartoe een vraag tot begeleiding krijgt van ofwel een directeur, ofwel een orgaan van een scholengroep.

De begeleiding loopt vanaf de samenstelling van het dossier tot en met de mededeling van de beslissing aan de betrokkenen. Het spreekt voor zich dat alle procedureregels worden gerespecteerd, dat de beslissingen aan alle vormvereisten voldoen en dat zorgvuldig wordt overlegd met de initiatiefnemende instantie. Ook wanneer relationele

conflicten of privé-moeilijkheden de werksfeer negatief gaan beïnvloeden, kunnen scholengroepen een beroep doen op de sector. Via counseling, onderhandeling, redelijke argumentatie en overreding wordt dan geprobeerd een oplossing te vinden die voor alle partijen bevredigend is.

De sector Bijzondere Maatregelen staat de scholen(groepen) ook bij in de behandeling door de Raad van Beroep van de door hen ingeleide dossiers. Concreet betekent dit dat de sector de scholen(groepen) ondersteunde bij de bemiddeling rond functioneringsproblemen, bij de opbouw van de dossiers en bij de beslissingen inzake functioneringsproblemen (orde-, tuchtmaatregelen, evaluatie, beoordeling) en bij de behandeling door de Raad van Beroep van de dossiers rond functioneringsproblemen.

Onderwijsorganisatie

Algemeen

De administratie bood ondersteuning bij de verkiezing van de schoolraden (voorjaar) en de raden van bestuur (najaar). De modellen van schoolreglement werden aangepast aan gewijzigde decreten. De aanpassingen betreffen vooral het toelatingsbeleid, de klachtenprocedure en de toevoeging van het medezeggenschapscollege als adviesorgaan in de scholengemeenschap. Er werd extra aandacht besteed aan de paragrafen over het 'zittenblijven in het lager onderwijs' en de 'deelname aan activiteiten extra muros' in het basisonderwijs.

De administratie ontwikkelde een enquête om bij de klanten de tevredenheid over de ondersteuning te meten. In december werden de directeurs een eerste keer bevroegd. De respons was eerder matig. Er wordt gesleuteld aan de communicatie rond het project.

Er werd werk gemaakt van het ontwerpprotocol over het beleidstoezicht. Dit protocol regelt het toezicht van de Raad en de afgevaardigd bestuurder op onderwijsinstellingen en scholengroepen aan de hand van tussentijdse inspectie-verslagen. De centrale adviescommissie Algemeen en Pedagogisch beleid en de Co-RA gaven gunstig advies. Het ontwerp wordt in 2006 aan de Raad voorgelegd en daarna wordt er opnieuw over onderhandeld met de overheid. Het toezicht zal met veel bedachtzaamheid worden uitgeoefend.

Basisonderwijs

Ontmoetingsdagen coördinatoren

In samenwerking met de centrale adviescommissie Basisonderwijs werden twee ontmoetingsdagen georganiseerd voor de coördinatoren basisonderwijs. Op de eerste (in juni) werd de nieuwe regelgeving toegelicht en werden de resultaten voorgesteld van de enquête naar de effecten van scholengemeenschappen (zie Structuur van het Gemeenschapsonderwijs). Op de tweede (in december) werden enkele ASP-projecten toegelicht: 'Uitbouw van een scholengemeenschap in het basisonderwijs', 'Onthaal' en 'Kinderdagverblijven'.

Vlaamse zorgpunten voor Franstalige afdelingen

Het personeel van de Franstalige afdelingen van onze scholen in de taalgrensgemeenten wordt door de Franse Gemeenschap aangesteld en bezoldigd. Het is ook onderworpen aan de inspectie van de Franse Gemeenschap. Anderzijds zijn de leerlingen van die afdelingen financieerbaar in de Vlaamse Gemeenschap, op voorwaarde dat die afdelingen zich onderwerpen aan de inspectie van de Vlaamse Gemeenschap in verband met de aanwending van de zorgpunten. Onze administratie heeft de aanvraag om toekenning van de zorgpunten voor deze afdelingen mee aangestuurd en begeleid. De zorgpunten werden uiteindelijk ook toegekend.

Kosteloosheid

In zijn beleidsnota 2004-2009 kondigde de minister aan dat hij het basisonderwijs geleidelijk aan kosteloos wil maken, te beginnen bij het zesde leerjaar. In de Vlor-Raad Basisonderwijs werd een werkgroep opgericht om de minister over dit plan te adviseren. Onze administratie kon aan die werkgroep deelnemen.

De werkgroep gaat uit van het principe dat de onderwijsgebonden kosten en bijdragen van de ouders de schoolkeuze niet mogen belemmeren en niet tot uitsluiting mogen leiden. De overheid moet aan de vraagzijde rekening houden met de noden door een lijst aan te leggen van onderwijsgebonden kosten waarvoor hoegenaamd niets aan de ouders mag worden doorgerekend. Aan de aanbodzijde moet ze de scholen vooral meer werkingsmiddelen toekennen, zodat die (alle) onderwijsgebonden kosten kunnen dragen.

De Raad Basisonderwijs dringt er bij de overheid op aan om eerst de onderwijsgebonden kosten die het zwaarst op het gezinsbudget wegen, kosteloos te maken, in plaats van het basisonderwijs in fases (per leerjaar) kosteloos te maken. Dit standpunt werd op aangeven van onze vertegenwoordigers geformuleerd. Het weerspiegelt onze bekommernis om eerst de ergste noden voor alle gezinnen te lenigen. Mede ook op aandringen van onze vertegenwoordigers poneerde de Raad Basisonderwijs de stelling dat het nieuwe financieringssysteem moet uitgaan van leerling- en schoolkenmerken, zodat een sociaal corrigerend beleid kan gevoerd worden. De standpunten van de werkgroep werden gebundeld in een ontwerpadvies van de Raad Basisonderwijs, dat aan de minister werd bezorgd.

Secundair onderwijs

Het convenant tussen de Vlaamse regering en de chemiesector geeft nieuwe impulsen aan het kunststoffenonderwijs in Vlaanderen. Er werd een 'masterplan kunststoffen' uitgewerkt. Vijf scholen worden geselecteerd tot centrumsscholen die hun deuren ook voor andere leerlingen uit de regio openstellen. Ook werknemers en werkzoekenden kunnen hiervan gebruikmaken. Het KTA Brugge is centrumsschool voor West-Vlaanderen.

Het Regionaal Technologisch Centrum (RTC) Vlaams-Brabant werd opgestart.

Toelatingsbeleid

In zijn beleidsbrief 2005-2006 streeft de minister naar een actief toelatingsbeleid vanaf september 2006. Bij de aanpassingen aan het hoofdstuk over het inschrijvingsrecht in het GOK-decreet werd afgesproken de overgangen in het 4de en 5de jaar van het secundair onderwijs te herzien:

- een intensieve studiekeuzebegeleiding moet irrationele keuzes beperken;
- de toelatingsklassenraad moet een meer bepalende rol spelen;
- niet-doelmatige overgangen kunnen voorkomen worden door de toelatings- en overgangsvoorwaarden te wijzigen.

Volgens de centrale adviescommissie Secundair onderwijs mag studiekeuzebegeleiding niet leiden tot het omzeilen van het GOK-decreet. Leerlingen oriënteren moet hoe dan ook een taak van de delibererende klassenraad blijven. Het inschrijvingsrecht van leerlingen moet gevrijwaard blijven. De commissie vindt wél dat een goede intakeprocedure bij de inschrijving voor de leerlingen een belangrijk instrument is. Ze adviseert ook het attestatiebeleid te herbekijken (B-attestatie). Ze schaart zich wel achter het voorstel van de Vlor om een beperkt aantal overgangen (de 'onmogelijke' overgangen) uit te sluiten. Voor de overige overgangen moeten de scholengemeenschappen zelf een beleid kunnen uitwerken. De toelatingsklassenraad moet enkel een rol spelen als ouders willen afwijken van de regels.

Biënnale Techno+ 2005

De Stichting Techno+ vzw is een samenwerking tussen het Gemeenschapsonderwijs en het bedrijfsleven. Naast het Gemeenschapsonderwijs participeren Buhlmann nv, Studiegroep Dirk Bontinck, Deceuninck nv, het Provinciaal Onderwijs, ACTA en LVD, Hogeschool West-Vlaanderen, Provinciale Industriële Hogeschool Kortrijk, Hogeschool Gent en Hogeschool Limburg. Op zaterdag 25 juni 2005 werden in de Hogeschool Gent de prijzen uitgereikt van de Biënnale Techno+ editie 2005. Drie leerlingen van het KTA Herentals werden uitgeroepen tot laureaten met het project 'Chassismanipulator'.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO)

Inzake het DBSO werden dossiers opgevolgd in verband met de toekomst van de deeltijdse leersystemen: voortrajecten, proeftuinen 'Leren en werken', STC Turnhout, PAL Antwerpen en Gent, deeltijdse vorming.

De huidige centra voor DBSO moeten de basis vormen voor de toekomstige centra voor leren en werken.

De onderwijsverstrekker blijft verantwoordelijk voor het totale traject van de jongere. Intake, screening, uitbouw en beheer van portfolio, uitbouw van netwerken behoren tot de taken van elk centrum. Bij het opstarten van proeftuinen 'Leren en werken' of 'platforms alternerend leren' (PAL) gaat men het best uit van het pedagogisch-didactisch concept van het DBSO.

Aandachtspunten zijn onder meer de pedagogisch-didactische begeleiding tijdens de leerplicht, de algemeen vormende component van het onderwijs, de trajectbegeleiding, de rol van de klassenraad, de certificering, het netwerk met samenwerkingsverbanden en de verantwoordelijkheid van het onderwijs tot het einde van de leerplicht. Deze taken kan men niet overdragen aan andere organisaties. Onderwijsverstrekkers moeten dan ook van bij de aanvang (via hun vertegenwoordigers) bij een concept 'leren en werken' betrokken worden. Intensief overleg tussen de onderwijsnetten kan bijdragen tot de degelijkheid van een concept.

Buitengewoon onderwijs

In 2005 kwam een reeks afspraken tot stand tussen de opvangcentra onderling en tussen de opvangcentra en de toeleverende scholen. Met die afspraken werden heel wat problemen en onduidelijkheden uit de weg geruimd. De administratie coördineerde en ondersteunde het hele proces. De afsprakennota werd door de Co-RA goedgekeurd en met ingang van 1 september in de praktijk gebracht.

Niet-leerplichtonderwijs

De administratie nam deel aan het overleg over het convenant met Cevora, het sectoraal vormingscentrum van paritair comité 218, in verband met het uitwerken van gecombineerd onderwijs boekhouden HOSP. Ze leverde ook haar medewerking aan de Dienst Informatie Vorming en Afstemming (DIVA), die voor de Vlaamse overheid een transparanter vormingsbeleid moet ontwikkelen en permanente vorming - levenslang leren - moet stimuleren.

Internationale projecten

Twee van de Europese samenwerkingsprojecten die het Gemeenschapsonderwijs zelf coördineert, werden met succes afgewerkt.

- I AM L3 (Introducing Appropriate Methodologies for Life Long Learning): op een succesvolle eindconferentie werd het boek gepresenteerd. In oktober werd al een internationale nascholing gehouden.

➡ Inhoud

- Comenius2.1-project "HEREDUC" (HERitage EDUCation): de presentatie van het boek werd door niet minder dan 150 personen uit Vlaanderen en Nederland bijgewoond.

De administratie nam de organisatie op zich van twee Europese nascholingsprojecten in Oostende, gefinancierd met bijdragen van deelnemers die op hun beurt een beurs krijgen van de EU: een Comenius2.2-cursus rond zelfevaluatie (februari) en een Grundtvig3-cursus die voortbouwde op de resultaten van het IAML3-project (oktober). Beide cursussen werden door de deelnemers zeer positief geëvalueerd.

Pedagogische ondersteuning

In het najaar van 2005 verhuisden de drie centrale pedagogische diensten naar het Alhambragebouw (zie Herstructurering van de administratieve diensten). In het kader van hun integratie en feitelijke 'samenkomst' met de centrale administratieve diensten van het Gemeenschapsonderwijs, stelde men de archivaris van de Permanente Ondersteuningscel voor de CLB's (POC) aan als tijdelijk archivaris van alle betrokken diensten om de nodige ondersteuning te bieden. Op die manier bleef de archiefcollectie permanent toegankelijk. Tezelfdertijd werd een gemeenschappelijke mediatheek ingericht. De samenwerking van de pedagogische diensten kreeg dus zichtbaar vorm.

In het kader van de samenwerking tussen de pedagogische diensten maakte de ICT-coördinator deel uit van hun logistieke cel. Om de POC herkenbaarder te maken en de afgewerkte producten te kunnen verspreiden, werd een nieuwe website opgestart. Er werd een nieuwe databank ontwikkeld voor de administratie van de deelnemers aan de vormingen.

Pedagogische begeleidingsdienst (PBD)

Ook in 2005 ijverde de Pedagogische begeleidingsdienst onverminderd om de reguliere taken te vervullen zoals die bij decreet zijn vastgelegd. De aandacht gaat naar steeds betere kwaliteit bij het begeleiden van de individuele leraar en naar de zorg om zijn professionele ontwikkeling te stimuleren. Maar hij gaat evenzeer naar de begeleiding van scholen als onderwijskundige organisaties, via de systeembegeleiding die samen met hen een individueel traject uitstippelt. De GOK- en LOP-begeleiders ondersteunen schoolteams en directeurs in hun werking rond gelijke kansen. Ook metho- descholen kunnen rekenen op coaching.

Projecten van het Algemeen strategisch plan

Daarenboven richt de dienst zich in zijn speerpuntprojecten op onderwijsvernieuwing en draagt hij zodoende bij tot het realiseren van het Algemeen strategisch plan. Aan de ASP-projecten die al in het Jaarverslag 2004 vermeld werden, is verder gewerkt om het begeleidingsplan voor het schooljaar 2005-2006 uit te voeren.

De directeur als onderwijskundig leider

Het project heeft als doel een methodiek te ontwikkelen om scholen te ondersteunen bij het stimuleren, bewaken en intern controleren van hun onderwijskwaliteit. Drie jaar lang wil de projectgroep o.m. het volgende verwezenlijken: een visie uitschrijven omtrent onderwijskundig leiderschap in deze tijd, een methodiek uitwerken om het onderwijskundig leiderschap in een schoolcontext in kaart te brengen en te ondersteunen, een nascholingsprogramma opzetten in samenwerking met het Centrum voor Nascholing, twee tot drie 'ankerpersonen' per scholengroep opleiden.

In 2005 werd de visie over onderwijskundig leiderschap in een publiceerbare tekst gegoten, na confrontatie met inzichten en ervaringen van directeurs en externe specialisten (de professoren R. Vandenberghe en G. Devos). Tijdens de begeleiding van zeven proefscholen die in juni 2005 van start ging, wordt de methodiek getoetst en bijgestuurd.

Een sterk middenkader

De projectgroep heeft gekozen voor een beperkt project waarbij in de eerste fase slechts enkele proefscholen betrokken worden. Later zullen de ervaringen doorstromen naar een ruimer aantal scholen. Een tweede beperking betreft de samenstelling van het beoogde middenkader: zorgcoördinatoren voor het basisonderwijs en vakcoördinatoren en technisch adviseurs(-coördinatoren) voor het secundair en het volwassenenonderwijs.

Na vorming van de projectgroep (intervisie en coaching), literatuurstudie en toetsing aan eigen inzichten komt een visietekst tot stand over het implementeren van een middenkader in scholen en centra. De projectgroep ontwikkelt draaiboeken om op basis van een uitgestippelde strategie de scholen en centra planmatig en in fases te benaderen en te ondersteunen als professionele leergemeenschappen. Een grondige beginsituatieanalyse is het uitgangspunt. Via netwerking wordt aangesloten bij de inzichten rond lerende organisaties.

Differentiatie in het basisonderwijs

De projectgroep kwam vooral tot stand nadat was vastgesteld dat onze scholen in het algemeen nog onvoldoende bewust en adequaat omgaan met differentiatie, hoewel ze voor de uitdaging staan om het onderwijsleerproces zoveel mogelijk af te stemmen op de noden en de mogelijkheden van de leerlingen. Vanuit een gezamenlijke visie wil de projectgroep meer competentie verwerven om de schoolteams optimaal bij die uitdaging te ondersteunen.

Er zijn vier proefscholen geselecteerd, die een driejarig traject doorlopen. De projectgroep ontwikkelde een draaiboek met de nodige teksten en instrumenten om in het eerste jaar doordacht en gelijkgericht te kunnen begeleiden.

De lagere afdeling van de proefscholen werd geïnformeerd over de uitgangspunten van differentiatie en verwierf zicht op mogelijkheden om klasintern om te gaan met verschillen binnen een activerend instructiemodel. De projectgroep ontwikkelde ook een analyse-instrument om de beginsituatie met betrekking tot differentiatie te bepalen en prioritaire acties te selecteren. Tijdens het tweede werkjaar wordt vooral aandacht geschonken aan de individuele begeleiding van een beperkt aantal leraren, om het differentiëren op klasniveau gestalte te geven.

Intussen werd op vormingsdagen met de collega's niet-leden van de projectgroep gecommuniceerd over de uitgangspunten, de doelen en de strategie van het project, om hen voor te bereiden op het eerste jaar van hun vormingstraject in een nieuwe reeks proefscholen.

Een coherent evaluatiebeleid in het secundair onderwijs

De projectgroep heeft onder meer aanzetten gegeven tot het ontwikkelen van instrumenten, modellen of draaiboeken: een kijkwijzer maken, een team sensibiliseren, leerplandoelstellingen meten, goede examenvragen opstellen, attitudes evalueren, anders evalueren in het Project Algemene Vakken (PAV), een evaluatiebeleid opstarten en het hele team betrekken.

In de proefscholen zelf hebben de projectgroepleden initiatieven genomen.

- KA Zaventem - een algemeen eenvormig evaluatiebeleid ontwikkelen: intake, werkgroep Evaluatie oprichten, het team bevragen, een ontwerp van visietekst uitschrijven;
- KA Roeselare - permanente evaluatie in de basisvorming en het fundamenteel gedeelte beroepssecundair onderwijs (BSO): in afdeling Haartooi en basisvorming 2de en 3de graad BSO (PAV). Met beide vakkengroepen zijn meet- en registreerinstrumenten ontwikkeld;
- KTA1 Aalst - vakoverschrijdende attitudes integreren bij vakevaluatie: intake via begeleiding van vakgroepen, lijst van 32 attitudes teruggebracht naar 10, de ICT-cel informatiseert de permanente evaluatie, werken aan kwaliteitsbewaking van de vragen bij toetsen;
- SBSO Evergem - de kwaliteit van de evaluatie verbeteren voor de vakgroep OV1: intake, begin van ontwikkeling van evaluatie-instrumenten.

Communicatie met scholen rond lessentabellen en leerplannen (2004-2005, 2005-2006)

De laatste jaren worden lessentabellen en leerplannen in snel tempo geactualiseerd. Dit vraagt van scholen een bijzonder grote flexibiliteit. Bovendien ervaren scholen soms dat alles boven hen wordt beslist en dat hun professionaliteit onvoldoende in rekening wordt gebracht. Dit project beoogt een vlotte en duidelijke communicatie met scholen over nieuwe lessentabellen en leerplannen en een sterkere betrokkenheid en participatie van het onderwijsveld. In 2005 werd aan directeurs gevraagd om deel te nemen aan de werkgroep Vrije ruimte en de opleidingscommissie Handel. Anderzijds werden de centrale communicatiekanalen (website, nieuwsbrief pedaGO en elektronische nieuwsbrief DaGen) beter aangewend om over de vernieuwingen te communiceren.

In 2005 kwamen er nog twee nieuwe ASP-projecten bij: de netoverschrijdende proeftuinen 'Ruimte voor onderwijsvernieuwing' en het project 'Geïntegreerde gezondheids- en bewegingscultuur', dat exclusief is voor het Gemeenschapsonderwijs.

Een geïntegreerde gezondheids- en bewegingscultuur op school

Dit project loopt in samenwerking met het Centrum voor Nascholing en richt zich op gezonde voeding en beweging op school. De klemtoon ligt vooral op de dynamiek, de creativiteit en de deskundigheid van die actoren die het dichtst bij de leerlingen staan, opdat het een duurzaam proces zou worden. Op schoolniveau krijgt dit gestalte door participatie van directeur, leerkrachten en ouders. Ook externe samenwerkingsverbanden worden overwogen, om een omgeving te creëren waarin de verschillende factoren van een gezondheidsbeleid geïntegreerd en met de medewerking van iedereen tot uiting komen. Daarom is het belangrijk de scholen systematisch en flexibel in dit proces te begeleiden. Het is een kwestie van visie, aanpak, mentaliteit en attitude. Dit impliceert dat het een traject is waartoe scholen zich voor een langere periode engageren.

In een initiële fase loopt het project in negen proefscholen. Een viertal programma's staan momenteel in de steigers: 'Ontbijt met Klara' integreert gezondheids- en bewegingsopvoeding met muzische vorming, 'Gek op mijn lijf' motiveert kinderen voor beweging en sport in een niet-competitieve sfeer maar vanuit een positieve visie op lichaamscultuur, 'De Proeffesschool' maakt naast de ontdekking van de wereld van voeding en beweging ook buiten de school verantwoorde keuzes mogelijk en 'Speelkoffers' zijn een middel om leerlingen en ouders bij de organisatie van vrije tijd op school te betrekken. De expertise die uit dit project voortvloeit, wordt in het volgende schooljaar 'ingebed' om de werking te verbreden.

Proeftuinen 'Ruimte voor onderwijsvernieuwing'

Eenzijds werden door het Departement Onderwijs drie coaches aangetrokken om de proeftuinen op te volgen, te begeleiden en te sturen. In september 2005 werden via het netoverstijgend project 'Accent op talent verankerd' vier voltijds gedetacheerde personeelsleden toegekend aan de begeleidingsdiensten.

Het Gemeenschapsonderwijs participeert in tien van de 41 Vlaamse proeftuinprojecten: 5 nieuwe en 5 'oude' voortrekkersprojecten 'Accent op talent'. Hierbij zijn 45 basis- en 30 secundaire scholen betrokken. Bij 6 van de 10 projecten worden netoverschrijdende initiatieven of activiteiten ontwikkeld. De proeftuinen zullen drie schooljaren (2005-2008) lang experimenteren in het kader van hun onderwijsvernieuwingsproject.

De strategische ontwikkelingsassen uit het eindrapport 'Accent op talent. Een agenda voor vernieuwing' werden vertaald in thema's waaraan in de proeftuinen gewerkt wordt: beleidvoerend vermogen, talentontwikkeling (van leerlingen en leerkrachten), overgang van basis- naar secundair onderwijs, leren en werken, aansluiting onderwijs-arbeid, technologie. Ook de reguliere begeleiding wordt nauw betrokken bij de ontwikkeling van deze proeftuinen.

Doordenkertjes

De 'Doordenkertjes' zijn lezingen-met-debat op woensdagmiddag, waarop al wie betrokken is bij het Gemeenschapsonderwijs wordt uitgenodigd. Voor de organisatie werkt de dienst samen met BOCO vzw (Brussels Overleg- en coördinatiecentrum voor het officieel onderwijs).

In 2005 werden zes 'Doordenkertjes' gehouden:

- IZES, een instrument voor zelfevaluatie van scholen (Peter Van Petegem, UA - onderzoeksgroep EduBRON)
- Lerarenparticipatie in het schoolmanagement (Guy Van Gyes, Hoger instituut voor de Arbeid, KU Leuven)
- Maakt de school het verschil? Wat maakt scholen, klassen en leraren meer of minder effectief? (Marie-Christine Opdenakker, Centrum voor Onderwijseffectiviteit en -evaluatie, KU Leuven)
- Het Brussels curriculum: ook buiten Brussel? (Luc de Bacquer, Scholengroep Brussel en Werner Schrauwen, Nascholingscentrum Brussel)
- De 'brede school' in het licht van de kansenproblematiek (Ides Nicaise, Hoger instituut voor de Arbeid, KU Leuven)
- Vervroegde vreemdetaleninitiatie in kleuter- en lager onderwijs? (Luc Top, Foyer Brussel, en Piet Van de Craen, Vrije Universiteit Brussel).

Centrum voor Nascholing (CvN)

Verder op weg naar een geïntegreerde werking

In september 2005 - nadat beide diensten naar het Alhambragebouw verhuisd waren - startte het gestructureerde gemeenschappelijk overleg van de reflectiegroepen PBD en Nascholing. Het jaar 2005 werd een keerpunt. Het aantal teamgerichte nascholingen op verzoek van scholen(groepen) nam sterk toe en ook daardoor onderging de traditionele werking via een open aanbod een echte transformatie en bereikte het centrum uiteindelijk meer personeelsleden dan via de hoofdzakelijk individuele inschrijvingen. De vraaggestuurde werking krijgt stilaan de plaats die het decreet van 16 april 1996 wenselijk achtte.

Toch bleef in werking en aanbod het beste uit de vorige jaren bewaard: de ASP-projecten werden verder ontwikkeld, de vernieuwde opleiding voor directeurs ging van start, vroegere projectthema's kregen een nieuw accent en van de kernthema's werden nieuwe facetten belicht.

Het klantvriendelijke onthaal in Jette werd behouden en de oude leslokalen bleven grotendeels in gebruik; daarnaast werd echter ook in scholen lesgegeven en op regionale locaties (Aalter en Lummen), waar in het laatste trimester 120 sessies gehouden werden; het totaal aantal inschrijvingen steeg hierdoor met 270.

Van structureel overleg naar geïntegreerd aanbod

De gemeenschappelijke reflectiedagen van PBD en Centrum voor Nascholing hadden als uitgangspunt de kwaliteit van ons onderwijs. De vraag: 'Welk soort onderwijs willen wij samen met de scholen in het veld realiseren?' is voor beide diensten een permanente uitdaging. Daarmee hangt samen de vraag naar de hefbomen waarmee wij onze doelstellingen effectief kunnen realiseren. Om deze cruciale vragen te kunnen beantwoorden, moeten beide diensten hun kerntaken afbakenen. De concrete uitvoering van die kerntaken leidt naar een opleidingsprogramma voor het Centrum voor Nascholing en een begeleidingsplan voor de PBD.

De planning voor het komende schooljaar wordt verder afgewerkt in het voorjaar 2006 en bevat een aantal gezamenlijke speerpuntprojecten. Het hele proces moet leiden naar optimale pedagogische ondersteuning voor kwaliteitsvol onderwijs.

Algemeen strategisch plan

De projecten waarvan de uitwerking in 2004 begon, werden volgens tijdschema uitgediept:

- De effectiviteit van initiatieven rond onderwijsprofessionalisering meten;
- Aanbodgestuurde nascholing omschakelen naar projectmatige vraagsturing vanuit een aantal speerpuntprojecten en specifieke expertise;
- Interne en externe communicatie verbeteren;
- Het eigen bereik maximaliseren en de positionering tegenover andere organisaties kritisch evalueren.

Het project 'Effectiviteit' (dat een element van kwaliteitszorg is) spitst zich toe op een onderzoek naar eventuele congruentie tussen de zelfevaluatie van de cursist en de evaluatie van de cursist door zijn/haar leerlingen. Die mogelijke congruentie wordt geregistreerd voor en na het volgen van een nascholingsprogramma rond communicatie met leerlingen of externen. Er werd gewerkt met gevalideerde lijsten, in nauwe samenwerking met de opleiding Onderwijskunde aan de VUB.

Projectmatige vraagsturing bevorderen is niet eenvoudig; een dynamiek in deze richting is op gang gebracht, maar het komt erop aan het proces te versnellen en een aangepast instrumentarium te ontwerpen, zoals een databank met zeer uitgebreide gegevens over lesgevers en organisaties en de versnelde uitbreiding van het netwerk.

Het communicatieproject leverde vernieuwingen in de briefstijl op, gangbare documenten voor intern gebruik, onthaal van cursisten en een update van de databank. De databank (voor administratieve verrichtingen, attestatie en facturering) kan enkel aan alle nodige nieuwe toepassingen worden aangepast indien zij in een groter geheel wordt ingepast via de sector ICT.

Om het eigen bereik te verruimen is benchmarking nodig: een onderzoek naar goede voorbeelden van kwaliteitscriteria in andere organisaties. Op het praktische vlak werden de website en de procedure voor behoefteonderzoek vernieuwd

Vernieuwde opleiding voor directeurs

Het nieuwe concept voor de opleiding tot het ambt van directeur omvat een pre-service (twee jaar) en een in-service training (één jaar) onder de begeleiding van een mentor. Veel meer dan vroeger ligt het accent op de pedagogische invalshoek, leerling- en leraargericht; toch wordt het managementaspect niet vergeten. De eerste groep cursisten startte op 1 oktober 2005. De inschakeling van mentoren werd als een zeer belangrijk aspect van de vernieuwing ervaren. De opleiding - in samenwerking met de afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel - wordt in principe jaarlijks herhaald. Bij het begin van het derde jaar van de vernieuwing moet gerekend worden op een organisatiecapaciteit van 110 tot 150 contactdagen op jaarbasis (middenkader inbegrepen). Het gaat dus om een arbeidsintensieve onderneming, zodat investeren in een vaste locatie op termijn wellicht onvermijdelijk wordt.

Het project 'Communicatie'

Dit project werd ontworpen in overleg met de stafdienst Communicatie. Per scholengroep konden twee modules gratis aangeboden worden uit de volgende keuzelijst: de interne communicatiestromen (scholengroep-scholen en directeur-personeel) verbeteren, selectie-, functionerings- en evaluatiegesprekken, gesprekken met ouders, feedback, lichaamstaal, vergadertechnieken, spreken voor een groep, onthaal, imago-opbouw en profilering, mediacontacten, crisiscommunicatie, belangenverdediging, netwerking en lobbying.

Vakoverstijgende projecten

Voor de vakoverstijgende kunstprojecten van GeoArt vzw werd in 2005 een nieuwe pedagogisch medewerker aangetrokken. De raad van bestuur van de vereniging brainstormde over een vernieuwend initiatief dat aanknoopt bij 'Diversiteit', het jaarthema van het Gemeenschapsonderwijs voor 2006.

Voor de vierde keer op rij startte het vakoverstijgende project 'Over de schutting'. De scheidingslijn tussen leervakken, tussen klassen, tussen de school en de buitenwereld deelt het leren in hokjes in. In 'Over de schutting' worden telkens

verfrissende impulsen uit lopende schoolprojecten meegegeven. Typisch is ook de inbreng van zogenaamde 'externe projecten', die de blik van de deelnemers nog een stuk meer helpen verruimen. 'Over de Schutting' vindt plaats in elke provincie, telkens met een verschillend programma en op een bijzondere locatie die op zich al kansen tot vakoverstijgend leren inhoudt.

De Dirk Frimoutprijs van het Gemeenschapsonderwijs is een klassieker die in 2005 opgefrist werd. Het Gemeenschapsonderwijs wil zijn sterke reputatie op het vlak van het wetenschapsonderwijs bestendigen, onder meer door leerlingen van de 3de graad secundair onderwijs te stimuleren om aan deze wedstrijd deel te nemen. De prijs wordt voortaan om de twee jaar toegekend. Het project wordt inhoudelijk mee opgevolgd door een pedagogisch medewerker van het Centrum voor Nascholing. Voor het eerst wordt de wedstrijd binnen een (ruim) thema geplaatst, dat meteen ook de link legt naar vakoverstijgende eindtermen. Voor het lopende schooljaar is dat thema 'Gezondheid en milieu'. Op die manier worden ook de minder 'harde' wetenschapsrichtingen aangesproken om onderzoekscompetenties van leerlingen te bevorderen.

Het VN-decennium van de educatie voor duurzame ontwikkeling gaat in het Gemeenschapsonderwijs niet ongemerkt voorbij. Op een eerste studiedag in het kader van het project 'Duurzame ontwikkeling' kwamen de diverse aspecten al aan bod: zowel de - voor veel scholen voor de hand liggende - ecologische streefdoelen als de economische en sociale doelstellingen van duurzame ontwikkeling verdienen de aandacht van 'duurzame scholen'. In een duurzaamheidsproject komen bijgevolg uiteenlopende vakdisciplines op school samen. Ook dit project wordt inhoudelijk mee opgevolgd door een pedagogisch medewerker van het Centrum.

Een belangrijke doelstelling van het leergebied Muzisch-creatieve vorming is en blijft het optimaal ontplooiën van talenten. Al te vaak wordt het begrip 'talent' in het onderwijs verengd tot aanleg voor uiterst typische technische vaardigheden. Aanleg, affiniteit met de muzische domeinen is niet zo evident maar biedt een enorme rijkdom, een waaier van diversiteit. Muzische Vorming legde in 2005 vooral het accent op de domeinen 'beweging' en 'muziek'. Het muziekproject waarbij leerkrachten liederen leren begeleiden op gitaar blijkt in te spelen op een reële behoefte. Deze vorming, die buiten de normale schooluren wordt georganiseerd, gaat terug naar 'basic' en doet leerlingen kritischer kijken naar al te commerciële muziekfenomenen.

De tendens die zich al eerder gemanifesteerd had, zet zich verder: scholen maken graag gebruik van de expertise in het Centrum voor Nascholing om hun teamdagen in te vullen. Om een duale situatie in het aanbod te voorkomen, streefde het centrum naar een basisaanbod, in overleg met de pedagogisch adviseurs. Anderzijds, complementair hiermee, werd gezocht naar een divers aanbod op basis van de expertise.

Aansluiting op de beleidsnota van de minister

Zorgprojecten

Projecten rond zorg en welbevinden, sociale en emotionele problemen, gedragsproblemen en leerstoornissen werden geactualiseerd en in coherente trajecten ondergebracht. In dit kader past ook de ruime aandacht voor differentiatie. Individueel en partnerwerk, coöperatief leren, hoekenwerk, contractwerk en 'peer tutoring' werden in workshops aangereikt. Ook 'diversiteit' ontbrak niet: vooroordelen, pesten, uitsluiting en discriminatie zijn evenveel te bestrijden fenomenen voor wie het uitgangspunt 'gelijke onderwijskansen' ernstig neemt. De agenda omvatte ook nog permanent evalueren, het evalueren van attitudes en sociale vaardigheden en de dynamiek van de participatieve school, waarin onze pedagogische waarden en de rechten van het kind concreet gemaakt worden.

ICT

Ook bij de verdere toepassing van ICT in didactische processen verschoof het accent meer naar eindtermen en beleidsprioriteiten. In de programma's die vroeger louter technisch gericht waren (PowerPoint, Excel, Access e.a.) werden de didactische toepassingen beklemtoond. Sommige toepassingen bleven gericht op de ondersteuning van de schoolorganisatie.

Verder kreeg natuurlijk de ondersteuning van ICT-coördinatoren de nodige aandacht. Een kleine greep uit de vernieuwende of didactische initiatieven:

- Van zelfstandig oefenen tot zelfstandig leren: werken aan ICT-competenties in het basisonderwijs (i.s.m. PBD/ICT-werkgroep);
- Informatie zoeken, verwerken en voorstellen: werken aan ICT-competenties in het basisonderwijs (i.s.m. PBD/ICT-werkgroep);
- WAI-NOT, het Internet Pretpark voor kinderen en jongeren met een verstandelijke beperking;
- Solid Edge.

Er werden een aantal ambitieuze oriënteringslijnen voor de toekomst geformuleerd:

- met de steun van de begeleidingsdienst een aanbod brengen dat nog doelgerichter is op de noden van het veld;
- meer nascholing op maat;
- een aanbod samenstellen voor het secundair onderwijs (bv. ICT in de vakken);
- ICT-competenties uit de basisschool doortrekken naar het secundair onderwijs.

Over deze doelstellingen werd met de begeleidingsdienst gereflecteerd.

Onderwijsmanagement

De projecten rond onderwijsmanagement ondersteunen de directeur als beleidvoerder en vergemakkelijken de organisatorische aspecten van de schoolcultuur. Een belangrijk project in dit kader is het opvangen van de praktijkschok bij beginnende directeurs. Een tweetal jaren geleden is men dit programma gaan uitbreiden naar het middenkader van de school, meer bepaald de technisch adviseurs en de technisch adviseurs-coördinatoren. Maar in 2005 kwam het project pas echt tot ontplooiing.

Er was veel vraag naar vorming in verband met het secretariaatswerk, zowel rond hoe een secretariaat een directeur kan ondersteunen en zijn/haar taak kan verlichten als rond de praktische werking van een secretariaat.

De opleidingen rond de vertrouwenspersoon en de mentoren konden op veel belangstelling rekenen. In 2006 wordt voor beide projecten een terugkomdag gepland. De opleiding voor mentoren wordt opnieuw bekeken in het licht van het op stapel staande decreet op de lerarenopleiding.

Projecten in verband met veranderingsmanagement, omgaan met de media, zelfevaluatie en alle opleidingen rond veiligheid en welzijn worden nog altijd gevraagd.

Nieuwe werven

In 2005 werden de fundamenteen gelegd voor twee ASP-projecten waaraan op dit ogenblik verder wordt gebouwd. Het project 'Gezondheids- en bewegingscultuur' van de begeleidingsdienst houdt ook nascholing in, die in 2006 wordt gegeven. Een onderdeel daarvan betreft het opzetten van een gezondheidsbeleid, leerlingen begeleiden bij het stoppen met roken en vormingsdagen rond tabaks- en voedingsbeleid. Later wordt gewerkt aan de ondersteuning van de leermeesters LO in het basisonderwijs en van de onderwijzers die de bewegingsopvoeding mee moeten helpen vorm geven.

Het ASP-project 'Kinderdagverblijven' van de afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel moet resulteren in vorming voor (aspirant-)leidinggevendenden van kinderdagverblijven. Deze opleiding moet de structuren toelichten en wegwijs maken in de nieuwe regelgeving, maar bevat ook en vooral een module 'Deontologie en profilering', waarin pedagogische waarden centraal staan.

In 2005 concipieerde het Centrum voor Nascholing 146 nascholingsprogramma's of modules. Zelfs indien het centrum later, als gevolg van een geïntegreerd aanbod met de begeleidingsdienst, veeleer evolueert in de richting van speerpuntprojecten, dan nog zal permanente innovatie een belangrijke factor van welslagen blijven en zullen bijkomende initiatieven nodig zijn. Maar profileren kunnen we ons slechts als die initiatieven de groei van onze eigen expertise mogelijk maken.

Permanente ondersteuningscel voor de CLB's (POC)

Het Decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) formuleert de opdracht van de POC als 'instaan voor de netgebonden ondersteuning', in casu de CLB's van het Gemeenschapsonderwijs. In het beleidsplan van de POC is de ondersteuningsopdracht op vijf niveaus afgetekend.

Beleidsondersteuning

Permanente aandacht ging naar de uitvoering van het Algemeen strategisch plan door de volgende projecten verder te ontplooien en te verfijnen:

- CLB van A tot Z: onthaal- en informatiebrochure voor de CLB's van het Gemeenschapsonderwijs;
- Integratie tijdschriftenbeheer Centrum voor Nascholing, Pedagogische begeleidingsdienst en Permanente ondersteuningscel;
- Archiefbeheerplan voor POC en CLB;
- Systeem voor kwaliteitsmanagement (volgens ISO 9001) implementeren in diverse CLB's.

Ter wille van de transparantie in het geheel van de pedagogische diensten werd de werking van de POC op 23 februari aan de Raad van het Gemeenschapsonderwijs voorgesteld.

De werkgroep Deontologie werd éénmaal samengeroepen op verzoek van de werkgroep Nomenclatuur NICO om een aantal aanbevelingen te formuleren voor de raad van bestuur van NICO.

De POC werd ook betrokken bij het opstellen van een netoverstijgende tekst over beroepsgeheim voor een studiedag van Child Focus.

Centrale ondersteuning

In de onthaal- en informatiebrochure 'CLB van A tot Z' werden 'oude' onderwerpen geactualiseerd en nieuwe toegevoegd. Op 28 februari en 31 augustus verschenen de tweede en derde aflevering. Er werd een formulier opgemaakt voor evaluatie en nodenverkenning van de brochure.

Via de werkgroep FORMAD (Formulieren Alle Disciplines) werd een vrij te gebruiken model van Multidisciplinair Dossier voor de centra opgesteld.

De papieren publicaties van de werkgroep Beroepsgeheim, die ook in 2005 enkele malen samenkwam, werden vervangen door een geïntegreerde, via de website raadpleegbare versie. Hierin zijn momenteel 64 beantwoorde vragen (vraag&antwoordsysteem) terug te vinden.

De dienst nam ook deel aan de (internetten) Commissie tot Implementatie Handelingsgerichte Diagnostiek binnen de CLB's en de actualisering van de website (<http://pedago.rago.be>->POC).

Lokale ondersteuning

Zeven centra werden begeleid bij het verder invoeren van een kwaliteitsmanagementsysteem (ISO 9001).

Hierbij werd veelal gewerkt met een systeem van opdrachten die de betrokken centra moesten uitvoeren. De systemen kregen stilaan een stevige vorm, mede door de enthousiaste inzet van de kwaliteitscoördinatoren.

Verscheidene centra vroegen een actieve inbreng van de POC in verband met het beroepsgeheim en de deontologische code, meestal door lokale vorming te geven, soms door aan lokale werkgroepen hulp te bieden. Er werden ook heel wat vragen beantwoord rond de verschillende aspecten van de CLB-werking. De POC had ook zijn vertegenwoordiger in de werkgroep Artsen.

De POC zette de lijnen uit van een project rond een geïntegreerde benadering van leerlingenbegeleiding, waarin zowel elementen van handelingsgerichte diagnostiek als oplossingsgericht werken en consultatieve leerlingenbegeleiding duidelijk naar voren komen. Het project start in 2006.

Eén centrum kreeg adviezen in verband met het wieden van boeken, de indeling van een CLB-bibliotheek en het zoeken naar informatie. Twee centra kregen ondersteuning bij de schoning van hun archief.

Vorming/nascholing

In het kader van het leertraject voor de nieuwe medewerkers volgden de 'nieuwkomers' van schooljaar 2003-2004 sessies over leerplicht, deontologische code en schoolondersteuning. De nieuwe medewerkers van 2004-2005 volgden dezelfde thema's, aangevuld met een introductiedag, een vormingsdag van de RADI-zorgprojecten en een dag rond beleidsplan en afsprakennota's. Een aantal van hen, die heel wat later op het schooljaar in dienst waren getreden, volgden enkel de introductiedag. Zij sloten verder aan bij de sessies voor de nieuwelingen van 2005-2006, die al voor de introductiedag en de dag over beleidsplan en afsprakennota's ontvangen werden.

Op verzoek van één centrum werd lokale vorming over de deontologische code gegeven. In drie centra ging het over het beroepsgeheim. Vanuit diverse samenwerkingsverbanden deden ook weer 'externen' een beroep op de POC voor vorming rond het beroepsgeheim: het CLB van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), een KTA en de Interuniversitaire Opleiding Jeugdgezondheidszorg (1ste jaar opleiding jeugdartsen). De inhoud werd aangepast aan de doelgroep.

Daarnaast werden nog andere vormingsinitiatieven genomen of ontwikkeld, onder meer: Handelingsgerichte Diagnostiek, Handelingsgericht werken, Leerlingen helpen om zelf hun problemen op te lossen, Oplossingsgericht werken in de vraaggestuurde leerlingenbegeleiding, studiedagen Deontologische code en Leerplicht, Schoolondersteuning en Projectmatig werken.

Logistieke ondersteuning

De bibliotheek behandelde overwegend vragen over onderwerpen in de vier CLB-domeinen, juridische vragen, vragen over de overheid en over waar documenten in catalogi van documentatiecentra en uitgeverijen te vinden zijn.

In kader van het project 'Archief' werden procedures herwerkt en aangevuld. Het archiefbeheerplan voor de CLB's en de POC werd verder uitgewerkt, evenals de selectielijst van het eigen archief en de voorlopige inventaris met de beschrijvingen. Het archiefdepot werd gereorganiseerd.

De procedures in verband met het museum werden aangepast. Wegens plaatsgebrek werd bij een vorige verhuizing (maart 2004) een unieke collectie van 473 museumstukken (PMS/CLB-materiaal) in bruikleen overgedragen aan vzw De school van Toen (Gent). Tijdens de Gentse feesten van 2005 vond daar een tentoonstelling plaats, die opgebouwd werd rond tests en testapparaten uit deze collectie.

Sociale Dienst voor de Personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs vzw

In 2005 werden 4.583 aanvragen behandeld. Hiervan resulteerden er 4.395 in de uitkering van een tegemoetkoming. Na toepassing van de reglementering werden 188 aanvragen afgewezen.

Omdat uit contacten met het onderwijsveld werd vastgesteld dat de Sociale Dienst vzw nog onvoldoende bekend is, werden in mei 2005 vijf infosessies georganiseerd voor de sociaal afgevaardigden, directeurs en leden van de algemene vergadering van de scholengroepen. In totaal namen 212 personen eraan deel. Tijdens deze vormingssessies werden zowel de doelstellingen van de Sociale Dienst vzw als de praktische verwerking van de aanvragen toegelicht.

In november 2005 verhuisde de Sociale Dienst vzw naar het gebouw aan de Dieleghemsesteenweg 24-26 in Jette, waar ook de cursussen van het Centrum voor Nascholing gegeven worden (zie Herstructurering van de administratieve diensten).

→ Inhoud

1 2 3 4 5 6 7 8 9

$$\begin{array}{r} 365 \\ \times 12 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14080 \\ \hline \end{array}$$

Cijfers en feiten

De positie van het gemeenschapsonderwijs in het onderwijslandschap

Het gemeenschapsonderwijs is actief in verschillende domeinen van het onderwijslandschap. Het marktaandeel van het gemeenschapsonderwijs is niet te vatten in één cijfer. Het varieert naargelang het gaat om voltijds of niet-voltijds onderwijs, leerplichtonderwijs of onderwijs buiten de leerplicht, enz. Het is ook afhankelijk van het onderwijsniveau en de onderwijsvorm. Een minimaal inzicht is vereist om de correcte conclusies te trekken.

In het hiernavolgende overzicht wordt een contextueel en genuanceerd beeld geschetst van onze positie in het onderwijslandschap, aan de hand van de evolutie van de absolute leerlingengegevens en de marktaandelen.

Overzicht instellingen en leerlingen van het gemeenschapsonderwijs in 2005-2006

Onderwijs	Niveau	Instellingen	Leerlingen
Leerplichtonderwijs	Basisonderwijs - gewoon	357	82.095
	Basisonderwijs - buitengewoon	37	6.299
	Secundair onderwijs - gewoon	228	72.177
	Secundair onderwijs - buitengewoon	20	4.076
	Deeltijds beroepssecundair onderwijs	16	1.877
	Totaal	658	166.524
Onderwijs buiten leerplicht	Volwassenenonderwijs	29	104.824
	Deeltijds kunstonderwijs	15	9.480
	Totaal	44	114.304
Internaten	Gewoon onderwijs	39	2.101
	Buitengewoon onderwijs	19	1.192
	Totaal	58	3.293
Leerlingenbegeleiding	Centra voor leerlingenbegeleiding	24	

De schoolbevolkingscijfers voor het schooljaar 2005-2006 worden weergegeven in de onderstaande tabellen. Voor het gewoon én buitengewoon basis- en secundair onderwijs gaat het om de resultaten van de oktobertelling (1 oktober 2005) van het Departement Onderwijs. Dit is dus slechts een momentopname: de cijfers kunnen groeien naarmate het schooljaar vordert, als gevolg van onder meer de verschillende instapmomenten voor de kleuterjeren en de doorverwijzing van leerlingen uit het gewoon onderwijs naar het buitengewoon onderwijs. De leerlingencijfers van alle voorgaande schooljaren (2000-2005) zijn gebaseerd op de officiële tellingen van 1 februari, zoals die vermeld zijn in het Statistisch Jaarboek van het Departement Onderwijs.

Op het ogenblik dat dit jaarverslag wordt voorbereid, zijn de februaricijfers van het lopende schooljaar nog niet in het Statistisch Jaarboek gepubliceerd. Voor de analyse van de schoolbevolkingsevolutie in het gewoon basis- en secundair onderwijs en in het buitengewoon basis- en secundair onderwijs vergelijken we daarom de oktobercijfers

van het schooljaar 2005-2006 met de oktobercijfers van schooljaar 2001-2002.

Wat het deeltijds beroepssecundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de internaten betreft, werken we enkel met februaricijfers. De meest recente telling is die van februari 2005.

Voor het volwassenenonderwijs ten slotte, wordt gebruikgemaakt van cijfers die gelden voor een bepaalde referentieperiode, nl. van 1 februari van het ene jaar tot 31 januari van het andere jaar.

Leerplichtonderwijs

Algemeen

In het schooljaar 2005-2006 volgden 164.647 leerlingen les in het gewoon en buitengewoon voltijds onderwijs van het gemeenschapsonderwijs en 1.877 leerlingen in het deeltijds secundair onderwijs.

Algemeen (februari)	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
leerlingen	160.239	165.527	167.486	167.553
marktaandeel	14,55%	15,00%	15,14%	15,14%

Algemeen (oktober)	2001-2002	2005-2006
leerlingen	156.807	164.647
marktaandeel	14,58%	15,23%

Het marktaandeel vertoont een stijgende evolutie. Ondanks de terugval van het aantal leerlingen in 2005-2006 kan men nog steeds wijzen op een stijgende trend in het voltijds onderwijs. Tegenover het schooljaar 2001-2002 bedraagt de toename 5,00%, hetgeen de algemene trend in Vlaanderen (+0,55%) sterk overtreft.

Gewoon basisonderwijs

In het schooljaar 2005-2006 volgden 82.095 leerlingen les in het gewoon basisonderwijs.

Kleuteronderwijs (februari)	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
leerlingen	31.005	32.240	32.312	32.292
marktaandeel	13,04%	13,66%	13,75%	13,85%
Lager onderwijs (februari)				
leerlingen	54.080	55.775	55.397	54.149
marktaandeel	13,28%	13,82%	13,86%	13,75%

Kleuteronderwijs (oktober)	2001-2002	2005-2006
leerlingen	27.380	28.554
marktaandeel	13,03%	13,91%
Lager onderwijs (oktober)		
leerlingen	53.906	53.541
marktaandeel	13,27%	13,75%

Het kleuteronderwijs blijft de laatste jaren vrij constant. Tegenover het schooljaar 2001-2002 (oktobertelling) ging het licht vooruit met 1.174 leerlingen of +4,29%. Hiermee zit het ver boven de trend in Vlaanderen, die voor dezelfde periode -2,27% bedraagt.

Het lager onderwijs vertoont een lichte daling. Vergeleken met 2001-2002 (oktobertelling) daalde het aantal met 365 leerlingen of -0,68%. Deze evolutie blijft echter boven de trend in Vlaanderen, die voor dezelfde periode -4,15% bedraagt. Voor het kleuteronderwijs stijgt het marktaandeel boven 13,75%.

Gewoon secundair onderwijs

In het schooljaar 2005-2006 volgden 72.177 leerlingen les in het gewoon secundair onderwijs. Verdeeld over de vijf schooljaren geeft dit de volgende leerlingencijfers en marktaandelen:

Secundair onderwijs (februari)	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
leerlingen	66.013	67.779	69.839	70.910
marktaandeel	16,04%	16,19%	16,39%	16,36%

Secundair onderwijs (oktober)	2001-2002	2005-2006
leerlingen	66.559	72.177
marktaandeel	16,04%	16,38%

In vergelijking met het schooljaar 2001-2002 (oktober) won het gewoon secundair onderwijs 5.618 leerlingen. Dit is een toename met 8,44%, wat aanzienlijk hoger ligt dan de algemene trend in Vlaanderen (+6,19%). Die toename resulteert in een winst van het marktaandeel.

Bekijkt men de cijfers per graad, dan geeft dit het volgende resultaat:

Graad	2001-2002 (februari)	2002-2003 (februari)	2003-2004 (februari)	2004-2005 (februari)	2005-2006 (oktober)
eerste graad	22.374	23.015	23.848	23.970	23.827
tweede graad	21.828	22.603	22.902	23.321	24.180
derde graad	21.419	21.704	22.606	23.114	23.621

In elke graad nam het aantal leerlingen toe ten opzichte van het referentieschooljaar 2001:

- in de 1ste graad met 1.453 leerlingen (trend: +6,49%; Vlaanderen: +5,35%)
- in de 2de graad met 2.352 leerlingen (trend: +10,77%; Vlaanderen: +8,51%)
- in de 3de graad met 2.202 leerlingen (trend: +10,28%; Vlaanderen: +5,13%).

Het gemeenschapsonderwijs profileert zich steeds beter in het secundair onderwijs.

Bij de vergelijking volgens de onderwijsvorm kan men hetzelfde vaststellen. Het absolute leerlingenaantal stijgt en het marktaandeel neemt toe.

Onderwijsvorm	2001-2002 (februari)	2002-2003 (februari)	2003-2004 (februari)	2004-2005 (februari)	2005-2006 (oktober)
ASO	17.253	17.458	17.916	18.207	19.042
marktaandeel	16,09%	16,24%	16,30%	16,12%	16,17%
TSO	9.820	10.272	10.462	10.664	10.841
marktaandeel	11,19%	11,63%	11,74%	11,79%	11,79%
BSO*	15.551	15.973	16.515	17.002	17.422
marktaandeel	20,96%	21,31%	21,56%	21,76%	21,81%
KSO	1.015	1.061	1.098	1.067	1.045
marktaandeel	21,37%	21,14%	20,16%	19,21%	18,27%

* inclusief 4de graad en modulair onderwijs

In elke onderwijsvorm steeg het aantal leerlingen ten opzichte van het schooljaar 2001-2002: in het ASO met 1.789 (+10,37%), in het TSO met 1.021 (+10,40%), in het BSO met 1.871 (+12,03%) en in het KSO met 30 (+2,96%).

Tegenover hetzelfde referentieschooljaar resulteert dit in een stijgend marktaandeel voor het ASO, TSO en BSO. Het aandeel KSO, dat slechts een klein deel van de leerlingenpopulatie voor zijn rekening neemt, daalt.

Buitengewoon onderwijs

In het schooljaar 2005-2006 telde het buitengewoon onderwijs 10.375 leerlingen. Tegenover het schooljaar 2001-2002 (oktober) betekent dit een toename met 1.413 leerlingen.

➔ Inhoud

Opgesplitst volgens het onderwijsniveau zien de cijfers er als volgt uit:

Buitengewoon onderwijs (februari)	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
Kleuter	485	522	519	552
marktaandeel	28,85%	30,24%	30,17%	30,82%
Lager	5.406	5.708	5.838	5.819
marktaandeel	20,19%	21,23%	21,66%	21,74%
Secundair	3.250	3.503	3.581	3.831
marktaandeel	20,21%	21,36%	21,33%	22,03%
Totaal	9.141	9.733	9.938	10.202

Buitengewoon onderwijs (oktober)	2001-2002	2005-2006
Kleuter	461	509
marktaandeel	27,49%	28,50%
Lager	5.281	5.790
marktaandeel	20,20%	22,17%
Secundair	3.220	4.076
marktaandeel	20,13%	22,87%
Totaal	8.962	10.375

In vergelijking met het schooljaar 2001-2002 (oktobertelling) stijgt het aantal kleuters met 48 (+10,4%). Dit overstijgt ver de trend in Vlaanderen, die +6,50% bedraagt.

Het buitengewoon lager onderwijs noteert een stijging met 509 leerlingen (+9,64%)(oktober). Ook dit overstijgt ver de Vlaamse trend (-0,13%). Het marktaandeel van het buitengewoon kleuter- en lager onderwijs neemt toe.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO)

Op 1 februari 2005 waren er in het deeltijds beroepssecundair onderwijs 1.877 leerlingen ingeschreven.

DBSO (februari)	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
leerlingen	1.676	1.688	1.835	1.884	1.877
marktaandeel	28,17%	27,10%	29,22%	29,71%	29,42%

Ten opzichte van het schooljaar 2000-2001 nam het aantal leerlingen in het beroepssecundair onderwijs met 201 toe. Een stijging dus met 11,99%, die de Vlaamse trend van +7,23% voor dezelfde periode overstijgt. Dit betekent dat het marktaandeel stijgt.

Onderwijs buiten leerplicht

Het onderwijs buiten de leerplicht omvat het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. Onze analyse van de cijfers voor het deeltijds kunstonderwijs berust op de tellingen van 1 februari, uitgevoerd door het Departement Onderwijs en gepubliceerd in het Statistisch Jaarboek. We vestigen er de aandacht op dat het hier enkel de financierbare cursisten betreft.

Voor het volwassenenonderwijs gelden al enkele jaren referteperiodes in plaats van tellingdata. Voor het schooljaar 2004-2005 geldt de volledige periode tussen 1 februari 2004 en 31 januari 2005 als referteperiode.

Deeltijds kunstonderwijs (DKO)

Op 1 februari 2005 waren er in de kunst- en muziekacademies van het gemeenschapsonderwijs 9.480 cursisten ingeschreven.

DKO (februari)	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
cursisten	8.969	9.056	9.216	9.439	9.480
marktaandeel	6,36%	6,22%	6,16%	6,15%	6,01%

Ten opzichte van het schooljaar 2000-2001 telde het deeltijds kunstonderwijs in het schooljaar 2004-2005 511 cursisten of 5,70% meer. Voor dezelfde periode bedroeg de trend in Vlaanderen +11,89%. Over de jaren heen is er dus sprake van een dalend marktaandeel voor het gemeenschapsonderwijs.

Volwassenenonderwijs (CVO)

In de centra voor volwassenenonderwijs waren er 104.824 cursisten ingeschreven in de referteperiode van 1 februari 2004 tot 31 januari 2005.

CVO	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
cursisten	76.404	84.365	89.021	96.080	104.824
marktaandeel	30,10%	30,75%	30,37%	32,18%	32,90%

In vergelijking met het schooljaar 2000-2001 nam het aantal cursisten toe met 28.420 of 37,20%. Hiermee zit het volwassenenonderwijs sterk boven de trend in Vlaanderen, die voor dezelfde periode +25,51% bedraagt. De stijging resulteert in een groeiend marktaandeel voor het gemeenschapsonderwijs.

Internaten

In het kalenderjaar 2005 beschikte het gemeenschapsonderwijs over 39 internaten in het gewoon onderwijs. Volgens hun beheersvorm gaat het om:

- 30 gewone internaten gehecht aan een basis- of secundaire school;
- 5 autonome internaten, niet verbonden aan een onderwijsinstelling;
- 4 tehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben.

Op 1 februari 2005 verbleven er in alle gemeenschapsinternaten samen 2.118 internen.

Voor de laatste vijf schooljaren krijgen we het volgende overzicht:

Internaten gewoon onderwijs (februari)	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
internen	2.080	2.187	2.160	2.118	2.101
marktaandeel	20,80%	21,70%	21,05%	20,76%	20,47%

Ten opzichte van het schooljaar 2000-2001 verbleven er in 2004-2005 in onze internaten 21 leerlingen of 1,01% meer. Voor dezelfde periode bedroeg de trend in Vlaanderen +2,65%. Over de jaren heen is er dus sprake van een stabiel marktaandeel voor het gemeenschapsonderwijs.

Daarnaast zijn er 19 internaten in het buitengewoon onderwijs.

Internaten buitengewoon onderwijs (februari)	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005
internen	1.050	1.094	1.105	1.154	1.192

Financiën

Sinds 1 januari 2000 heeft de administratie een volledige ommezwaai gemaakt van een kasmatige benadering naar een dubbele boekhoudingstechniek, die geïntegreerd is in een begrotingscyclus.

Een boekhouding heeft een dubbel doel. Enerzijds is het een instrument voor registratie, waarbij men de financiële bewegingen zo correct mogelijk noteert, zodat men te allen tijde de correcte aanwending van de middelen kan nagaan. Anderzijds bezorgt de boekhouding ook informatie voor het beleid. Beleidsbeslissingen houden steeds een keuze in die wordt ondersteund door gegevens uit de boekhouding.

In 2005 zijn procedures ontwikkeld om in de toekomst sterker verfijnde gegevens te verkrijgen aan de hand van een nog uniformer systeem van gegevensverwerking.

Met vrij beperkte middelen heeft de Raad van het Gemeenschapsonderwijs steeds gepoogd op basis van de jaarrekeninggegevens (balans- en resultatenrekening) een 'gemiddelde scholengroep' te berekenen, om die als richtwaarde aan de algemeen directeurs en raden van bestuur mee te geven.

Het hiernavolgende gedeelte behandelt de jaarrekening van het Gemeenschapsonderwijs. Het wordt uitgesplitst in een onderdeel 'centrale diensten' en een onderdeel 'geconsolideerde scholengroepen'. Het is wettelijk vastgelegd dat de scholengroepen hun jaarrekeningen tegen uiterlijk 30 april ter consolidatie moeten aanleveren bij de centrale administratie. Die datum wordt zelden of nooit gehaald, omdat het Gemeenschapsonderwijs de definitieve verslagen van de accountants na hun controle in de verschillende scholengroepen moet afwachten. Daarom wordt niet hun geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar 2005 in dit jaarverslag besproken, maar wel die voor 2004.

Financiële ontwikkelingen in de onderwijsinstellingen

Dotatie

De laatste jaren is het aantal leerlingen in ons net opnieuw toegenomen, waardoor het aandeel van ons net in het totale budget voor het Vlaamse onderwijs groter is geworden. Maar aangezien het om gesloten enveloppes gaat, leidt een stijging van ons aandeel niet tot een evenredige stijging van de dotatiemiddelen per leerling.

Door de toepassing van het onderwijsdecreet is in 1999 de tendens ontstaan om de middelen lineair over de verschillende onderwijsnetten te verdelen. Voor het basisonderwijs enerzijds werd de totale enveloppe stelselmatig verhoogd, zodat die in 2006 in het totaal € 99 miljoen zal bedragen.

Voor het secundair onderwijs zou stelselmatig gestreefd worden naar de zogenaamde 100/76-verhouding in 2007. Die verhouding zou men bereiken, niet door de middelen van het Gemeenschapsonderwijs te verminderen, maar wel door die van het vrije net te verhogen (Tivoli-akkoord).

Er was echter ook een negatief verhaal: het vast benoemde MVD-personeel, dat een loon uitbetaald kreeg/krijgt van de Vlaamse overheid, zou afvloeien en niet vervangen worden.

Beschikbare dotatiemiddelen voor de scholengroepen voor 2004/2005 (in mio euro)

in mio euro	2004	2005
Basisonderwijs	40,091	39,114
Buitengewoon basisonderwijs	6,304	6,151
Secundair onderwijs	59,628	61,294
Deeltijds kunstonderwijs	1,700	1,700
Internaten	2,929	2,880
Buitengewoon secundair onderwijs	4,451	4,700
CLB	2,929	2,880
Internaten	3,078	3,061
Leerlingenvervoer	4,053	4,102
Eigenaarsonderhoud	7,809	7,809
Ordonnanceringskrediet kleine infrastructuur*	9,387	10,474
Totaal	139,429	141,284

Er wordt een verdere daling vastgesteld van de middelen voor het gewoon en buitengewoon basisonderwijs (ca. € 977.000 voor gewoon en ca. € 153.000 voor buitengewoon basisonderwijs). Deze daling, een gevolg van het groeipad naar de verhouding 100/76, is weliswaar minder drastisch dan de vorige jaren, maar blijft knagen aan het nodige budget (in 2005 bedraagt de verhouding 100/68,4). De indexering van de dotatiebedragen voor het basisonderwijs volstaat niet om de daling te compenseren.

Het secundair onderwijs beschikt over meer administratieve omkadering en ondersteuning. Het budget is met ca. € 1.666.000 toegenomen ten opzichte van 2004, als gevolg van het gestegen aantal leerlingen.

De lichte stijging van de dotaties in 2005 is eigenlijk een vertekend beeld. Wanneer een vast benoemd MVD-personeelslid met pensioen gaat, wordt de vrijgekomen loonmassa herverdeeld over de verschillende onderwijsnetten. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de werkingsmiddelen die de onderwijsinstellingen van het Gemeenschapsonderwijs ontvangen, inclusief de vergoedingen voor het MVD-personeel.

mio euro	2000*	2001*	2002*	2003 (* en **)	2004 (* en **)	2005 (**)(***)
dotaties	118,927	123,233	133,588	139,893	139,429	138,223
AMVD-personeel	43,629	39,864	30,034	29,845	23,176	21,855
TOTAAL EURO	162,556	163,097	163,622	169,738	162,605	160,078

(*) met TBS 55+ in loonmassa na BC (correctie door GO-centraal dotatieberekening)

gemiddelde loonkost AMVD - personeel 2003: 21.127 euro

(**) met TBS 55+ in loonmassa vóór BC (cijfers departement Onderwijs)

(***) loonkost 21.981,10 euro (578,45*38)

Dit wordt als volgt berekend:

1. Basisonderwijs (Art. 81, 82, §2 en 83, §1 van het Decreet basisonderwijs):
De vrijgekomen loonmassa wordt voor 100% herverdeeld over de onderwijsnetten op basis van hun marktaandeel (voor het Gemeenschapsonderwijs bedraagt dit ongeveer 13,75%).
2. Secundair onderwijs:
De vrijgekomen loonmassa wordt voor 87,5% herverdeeld over de onderwijsnetten:
- 50% van totale loonmassa gegarandeerd voor Gemeenschapsonderwijs; + 37,5% van totale loonmassa verdeeld over de onderwijsnetten op basis van hun marktaandeel. Voor 2005 vloeit er in het totaal ongeveer 56,5% terug.

In beide gevallen moet het Gemeenschapsonderwijs aanzienlijk inleveren. De absolute stijging volstaat niet om het afgevoelde statutaire MVD-personeel te vervangen door jonge contractuele personeelsleden. Dit betekent dat vooral de basisscholen van het Gemeenschapsonderwijs zwaar moeten inleveren, terwijl ze al kleinere vestigingen in stand moeten houden in minder bevolkte regio's. Als men weet dat de personeelskosten ongeveer 35 % van alle omzet en dotaties vertegenwoordigen, begrijpt men meteen dat zoiets een belangrijk effect heeft.

De Raad had in de afgelopen periode oor naar de ideeën en verzuchtingen van de administratie en de Co-RA. Gezien het negatieve verloop van de dotaties heeft hij verschillende malen de methodiek van de dotatieverdeling bijgestuurd. Op dit ogenblik wordt bij de dotatieverdeling, behalve met het lineaire mechanisme op basis van leerlingenaantallen, ook rekening gehouden met de ongelijke verdeling van het MVD-personeel, de structurele verschillen qua infrastructuur en het aantal vestigingsplaatsen. Hierdoor wordt het mogelijk dat kleinere vestigingsplaatsen ontstaan en overleven. Deze werkwijze sluit trouwens dichter aan bij onze idee van een basisfinanciering per school.

Het Gemeenschapsonderwijs vindt deze visie belangrijk omdat een lineaire financiering dwingt tot een vervlakking van de onderwijsvormen. De minder kapitaalintensieve onderwijsvormen duwen de duurere onderwijsvormen weg. Hierdoor verarmt het onderwijsaanbod. Het Gemeenschapsonderwijs is als overheid gedwongen om duurere onderwijsvormen in stand te houden waarvoor eigenlijk een structurele financiering noodzakelijk is. Scholen zijn plaatsen waar élk kind en élk talent tot hun recht moeten kunnen komen. Ouders hebben het recht om hun kinderen een volwaardige opleiding te laten genieten in hun omgeving en aangepast aan hun noden. Algemeen, technisch, kunst- en beroepssecundair onderwijs verdienen evenveel waardering.

Beleidstoezicht

Het Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs stipuleert dat de financiële controle op het beheer van de scholengroepen - voor rekening van het Gemeenschapsonderwijs - verricht wordt door een college van accountants. Deze controle is tweeledig. Op de eerste plaats is er de controle op de correcte toepassing van het boekhoudbesluit en de vigerende boekhoudregels. Op de tweede plaats is er het onderzoek van de rekeningen en de financiële staten. Op basis van dit onderzoek kan de Raad of de afgevaardigd bestuurder een saneringsplan opleggen.

In de verslagen aan de Vlaamse Gemeenschap heeft het college van accountants (Deloitte & Touche) de volgende algemene bevindingen opgenomen in verband met het boekjaar 2004:

“Net zoals vorig jaar hebben de verschillende scholengroepen het afsluiting- en rapporteringproces verder uitgebouwd. Net zoals in de voorbije jaren blijft er echter een belangrijk verbeteringspotentieel met betrekking tot het boekhoudkundig beheer, de interne controleomgeving, de rapportering en de budgettering.

De ontwikkeling en invoering van eenduidige interne controles en procedures dringt zich op om de volledigheid, tijdigheid en accuraatheid van de cijfers te garanderen. Verder werden een aantal lacunes vastgesteld met betrekking tot de boekhoudkundige kennis van de specifieke domeinen. De ontwikkeling en invoering van een handboek met betrekking tot het afsluitproces zou hieraan kunnen verhelpen.

Ten slotte werd vastgesteld dat door de verschillende scholengroepen besparingsmaatregelen werden genomen om hun financiële situatie te verbeteren. We willen benadrukken dat een nauwgezette opvolging van de cijfers, door de implementatie van een goede budgettering, zeer belangrijk is om niet opnieuw in een structurele verliessituatie terecht te komen.”

De administratie en de scholengroepen hebben rekening gehouden met de opmerkingen uit deze verslagen. Zowel ten aanzien van het veld als de overheid wenst de Raad correcte en objectieve beslissingen te nemen. Daarvoor heeft hij gedetailleerde informatie nodig. Hij heeft daarom ook beslist om uniforme procedures en werkwijzen in verband met financiële verrichtingen over alle scholengroepen heen uit te rollen. Die procedures leiden zeker niet tot een reductie van de bevoegdheden van de scholengroepen en scholen zoals die gedefinieerd zijn in het bijzonder decreet. Integendeel, ze moeten die bevoegdheden versterken door een hanteerbaar uniform werkkader aan te reiken, waarbinnen gegevensstromen met een minimale planlast gestroomlijnd worden en waardoor op een transparante wijze met de verschillende geleidingen over financiële gegevens en kostprijzen gecommuniceerd kan worden.

De Raad trad niet alleen repressief op, maar heeft de scholengroepen ook verzocht bewust na te denken over hun toekomst en hun beslissingen over investeringen in een langetermijnstrategie te plaatsen. Onrechtstreeks betekent dit dat men moet nadenken over een betere aanwending van het beschikbare materiaal. In heel wat scholengroepen heeft dit onder andere geleid tot een herstructurering van de intendance. Via uitgebreide rapporten werd heel wat interessante informatie over werking en rentabiliteit meegedeeld aan de raad van bestuur van alle scholengroepen.

Jaarrekening 2004 van de scholengroepen

Hoe de scholengroepen de middelen effectief hebben aangewend, komt tot uiting in de jaarrekeningen.

De jaarrekeningen worden verkregen na de jaarafsluiting van de boekhouding en omvatten de balans, de resultatenrekening en de toelichting.

Geconsolideerde balans van de scholengroepen (in 1000 euro)

In 1000 euro	2001	2002	2003	2004
Uitgebreide vaste activa	705.904	715.990	700.316	685.705
realiseerbare activa	207.974	194.166	170.343	476.576
liquide middelen	438.948	462.537	538.753	369.165
beperkt vlottende activa	646.923	656.703	709.096	845.741
ACTIVA	1.352.827	1.372.693	1.409.411	1.531.435
Beperkt eigen vermogen	1.069.899	1.048.875	1.098.012	1.160.181
vreemd vermogen lange termijn	12.076	16.049	20.036	17.978
Permanent vermogen	1.081.974	1.064.923	1.118.048	1.178.160
vreemd vermogen korte termijn	270.853	307.770	291.323	353.275
PASSIEF	1.352.827	1.372.693	1.409.371	1.531.435
Netto bedrijfskapitaal	376.070	348.933	417.773	492.466

Geconsolideerde resultatenrekening van de scholengroepen (in 1000 euro)

<i>In 1000 euro</i>	2001	2002	2003	2004
Bruto bedrijfsopbrengsten	219.598	233.413	237.470	240.200
Intermediair verbruik	-130.314	-133.638	-131.624	-136.219
Bruto toegevoegde waarde	89.284	99.774	105.845	103.980
C. Bezoldigingen en sociale lasten	-56.359	-60.359	-60.236	-59.860
personeelskosten (incl. geschatte vergoeding MVD)	-86.393	-90.994	-86.415	-83.499
Bruto bedrijfsresultaat	1.705	7.607	17.939	18.345
Niet-kaskosten van bedrijfsaard	-12.777	-13.008	-13.694	-13.442
Netto bedrijfsresultaat	-11.072	-5.401	4.245	4.792
Bruto resultaat	3.018	10.927	21.757	19.590
Niet-kaskosten	-6.703	-2.073	5.129	5.277
winst verlies van het boekjaar voor	-6.753	-2.087	5.079	5.216
Cashflow	3.833	10.953	21.885	19.520

Het Gemeenschapsonderwijs wenst in de eerste plaats zijn sociaaleconomische functie als onderwijsverstrekker voor iedereen kwalitatief in te vullen. Omdat een scholengroep, een school, ongeacht zijn of haar sociale doelstelling, evenzeer een organisme is dat onderworpen is aan economische wetmatigheden, heeft de Raad steeds over de economische leefbaarheid ervan op korte en lange termijn gewaakt.

Een gerichte investeringspolitiek met de nodige reserve voor pedagogische investeringen staat garant voor een zekere toekomst op lange termijn. Niettemin wordt aandacht besteed aan de financiële leefbaarheid. Om de continuïteit op korte termijn te waarborgen is een minimale voorraad aan liquide middelen vereist.

Bij de scholengroepen moet er wel worden opgemerkt dat door de laattijdige uitbetaling van de laatste schijf van de dotatie 2004 de overige vorderingen met meer dan € 1 miljoen zijn toegenomen. De laattijdig uitbetaalde dotatiemiddelen 2004 - in het begin van het kalenderjaar 2005 - werden nog op de resultatenrekening 2004 verrekend.

Ook aan de schuldenzijde zien we een toename. De scholen hebben deze liquiditeitsschok opgevangen door de leveranciers later te betalen of noodgedwongen hun uitgaven uit te stellen. Het batig saldo is eerder overtrokken en moet gerelativeerd worden.

De openstaande vorderingen werden beter geïnd, de aankopen werden sterk gecentraliseerd, er werden schaal-effecten toegepast, de prijszetting voor de diensten aan de leerlingen werd verhoogd, de kosten werden zeer sterk gereduceerd, met alle nodige sociale gevolgen en met risico's voor de kwaliteit. Maar ondanks dat alles blijft er door de evolutie van een aantal kosten een aanzienlijke druk wegen op het resultaat.

a) personeelskosten

Een belangrijke kostencomponent zijn de personeelskosten. Ze worden gekenmerkt door een relevante daling van € 86,5 miljoen naar € 83,5 miljoen, die grotendeels het gevolg is van het feit dat het afvloeiende vast benoemd personeel niet vervangen werd door contractuele personeelsleden. De loonkosten voor contractueel personeel bleven status-quo.

	2001	2002	2003	2004
62C. Bezoldigingen en sociale lasten	-56.358.793	60.358.882	-60.235.742	59.859.777
62tot. personeelskosten (incl. geschatte vergoeding MVD)	86.393.272	-90.993.952	-86.414.577	-83.499.461
62C. Bezoldigingen en sociale lasten	-25,66%	-25,86%	-25,37%	-24,92%
62 tot. personeelskosten (incl. geschatte vergoeding MVD)	39,34%	-38,98%	a-36,39%	-34,76%

Ook hier speelt het effect van de kleinere entiteiten hard. Budgettair kan men nauwelijks nog in een fulltime MVD-equivalent voorzien. Minder onderhoudspersoneel impliceert dat de kosten voor onderhoud van gebouwen en investeringen de hoogte in gaan.

b) uitgaven voor energie

De uitgaven voor energie nemen een serieuze hap uit het budget van de scholengroepen. Voor sommige schooltjes betekenen ze soms meer dan de helft van het courante werkingsbudget.

Op 7 september 2005 bedroeg de maximumprijs voor gasolie voor verwarming (minimum 2000 liter) € 0,6219, inclusief btw. Op 7 september 2004 was dit nog maar € 0,3904, inclusief btw. De prijs is dus gestegen met 59%, dubbel zoveel als over de hele periode van januari 2000 tot augustus 2004 (29%). De prijzen van aardgas en elektriciteit volgen zoals bekend de evolutie van de stookolieprijzen met enige vertraging. De prijsstijgingen leggen een zware last op de werkmiddelen van de scholengroepen, dit jaar en wellicht ook de volgende jaren.

De dotatie werkmiddelen werd in 2004 nog steeds voor 24% besteed aan energie, ondanks het feit dat het Gemeenschapsonderwijs de afgelopen jaren en vooral sinds de oprichting van de scholengroepen fors geïnvesteerd heeft in energiebesparende maatregelen.

De scholengroepen worden allang aangemoedigd om energiebesparende investeringen te doen (bijvoorbeeld via het logo 'energiebewuste school'), ten koste van de middelen die eigenlijk bestemd zijn om het patrimonium in stand te houden. Het effect van deze investeringen blijkt trouwens uit het feit dat de uitgaven van de scholengroepen voor energie in de afgelopen vijf jaar min of meer constant gebleven zijn (van € 27,76 miljoen in 2000 naar € 27,64 miljoen in 2004), terwijl in diezelfde periode de stookolieprijzen gestegen zijn met 27%. In termen van hoeveelheden is het energieverbruik in deze periode dus aanzienlijk gedaald.

Verbruik

Ondanks al die inspanningen hebben alle scholengroepen in 2004 samen € 27,64 miljoen besteed aan energie.

In mio euro	2002	2001	2002	2003	2004
kosten energie 6155	27,7	30	27,9	28,2	27,6
werkingsdotatie 7300	106	108,6	111,4	117,9	115,1
Verhouding %	26,19	27,65	25,09	23,09	24,01

Raming van de prijsevolutie

In mio euro	2004	x 1,59 geraamd
kosten energie 6155	27,6	43,9
werkingsdotatie 7300	115,1	115,1
Verhouding %	24,01	38,18

De bijkomende uitgaven voor energie zijn voor de scholengroepen moeilijk te dragen met hun werkingsmiddelen. Het Gemeenschapsonderwijs heeft daarom aan de Vlaamse regering een tegemoetkoming in de werkingsmiddelen gevraagd, als compensatie voor de hoge stookolieprijzen, om de financiële druk op korte termijn te verlichten. De scholengroepen vragen bijkomende middelen, hetzij bijkomende dotatiemiddelen, hetzij bijkomende investeringsmiddelen. Een bijkomende investeringsdotatie zou uiteraard de onmiddellijke financiële druk niet verlichten, maar zorgt op middellange termijn wel voor een daling van het energieverbruik, zoals uit bovenstaande cijfers blijkt. Men denkt hierbij aan de volgende investeringen:

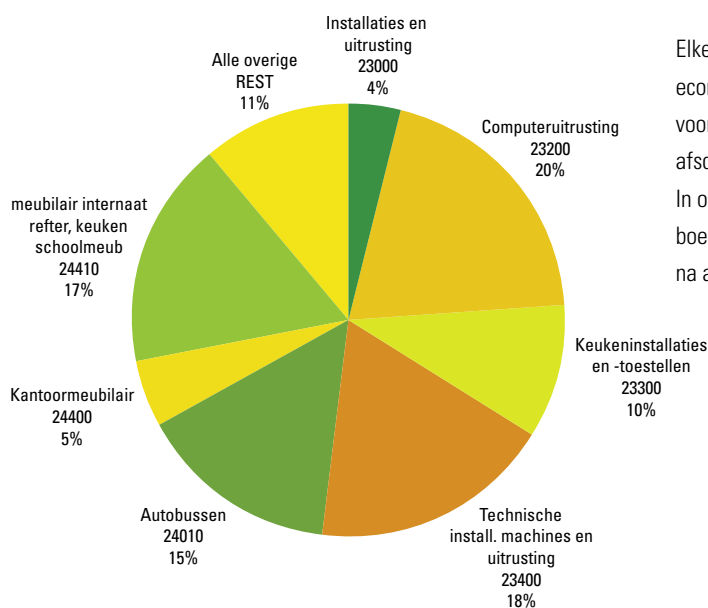
- verouderde branders vervangen door HR-ketels
- paviljoenen isoleren
- dubbele beglazing aanbrengen
- regelingen op de verwarmingsinstallatie aanbrengen
- nieuwe verlichtingsarmaturen aanbrengen

De volgende jaren moet de werkingsdotatie wel worden aangepast, omdat een minverbruik nooit de volledige prijsstijging zal compenseren.

c) investeringen

Investeringen zijn een indirecte kostencomponent. Men heeft een batig saldo nodig om in de toekomst investeringen te kunnen doen. Een scholengroep moet niet alleen leefbaar zijn op korte termijn, de operationele leefbaarheid moet ook op langere termijn gewaarborgd worden. Dit betekent dat men het actief van een school minimaal op peil moet houden en dat vergt een geplande aanpak van de investeringen.

Het materieel vast actief van de scholengroepen kan men in de volgende componenten opdelen (aankoopwaarde).

Elke component heeft een verschillende economische levensduur. Het boekhoudbesluit voorziet voor elk van deze zaken in een lineair afschrijvingspercentage.

In onderstaande tabel is te zien hoeveel de boekwaarde van de activa-elementen bedraagt na afschrijvingen over de laatste 4 jaar.

		2001	2002	2003	2004
23000	Installaties en uitrusting	56%	52%	53%	48%
23200	Computeruitrusting	33%	27%	21%	17%
23300	Keukeninstallaties en -toestellen	60%	58%	57%	55%
23400	Technische install. machines en uitrusting	58%	54%	51%	47%
24010	Autobussen	55%	48%	40%	24%
24400	Kantoormeubilair	63%	62%	56%	54%
24410	Meubilair internaat, refter, keuken Schoolmeub	63%	61%	55%	52%
REST	Alle overige	53%	52%	52%	52%

Hierbij komt naar voor dat de scholen in 2004 niet significant hebben geïnvesteerd, maar nog verder werken met het oude materiaal. Dit is grotendeels het gevolg van de gespannen liquiditeitssituatie waarin ze verkeren. Zij beschikken over voldoende middelen om de courante werking te betalen, maar vervangingsinvesteringen blijven uit. Hiervoor is de aangroei van de reserves noodzakelijk. Sinds 2003 is deze langetermijnvisie nadrukkelijker merkbaar in de opmaak van de budgetten en poogt men de cashflow op te bouwen die nodig is om vervangingsinvesteringen te verrichten. De vraag is echter of men dit kan blijven doen, gezien de evolutie van voormelde courante uitgaven.

Het PCKD-effect is uitgewerkt en nieuwe investeringen in deze zeer snel evoluerende sector zijn dringend nodig. In de bedrijfspraktijk hanteert men een levenscyclus van 3 jaar. Men kan de aanschafwaarde van de informatica apparatuur ramen op € 35 miljoen. De cashflow van waaruit men onder andere deze apparatuur moet financieren, bedraagt slechts € 19 miljoen.

Besluit

Ook al zijn de dotaties per leerling in het boekjaar 2004 relatief verminderd, toch hebben alle scholengroepen samen een relatief gunstig resultaat gerealiseerd. Dit is hoofdzakelijk te danken aan een gedisciplineerde beheersing van de recurrente uitgaven. Het zal nodig zijn om deze tendens herhaaldelijk aan te houden, wil het Gemeenschapsonderwijs zijn missie van kwalitatief onderwijs voor iedereen blijven waarmaken. Een eerste voorzichtige raming van de jaarrekeningen 2005 bevestigt deze problematiek.

Het solidariteitsmechanisme in de dotatieverdeling dat de scholengroepen in 2004 onderling hadden opgezet om de lokale structurele onevenwichtigheden weg te werken, werd ook in 2005 toegepast. Niet alle scholengroepen zijn geënt op eenzelfde schaalgrootte qua financiële draagkracht, aantal vestigingsplaatsen en gemiddelde schoolgrootte. Een vestigingsplaats initieert minimale vaste kosten. Lineaire financiering verhindert het ontstaan van kwalitatieve groeiers.

De administratieve diensten

Conform het Besluit van de Vlaamse regering van 6 juli 1999 bestaat de rapportage uit een 'bedrijfseconomisch luik' en een 'begrotingsluik'. Overgaan van een kasboekhouding naar een bedrijfseconomische boekhouding is niet altijd evident maar levert toch enkele voordelen op. Het zorgt voor de incorporatie en de registratie van de activa, vorderingen en schulden en het alloceert de kosten en opbrengsten aan de periode waarin ze zijn ontstaan. Zo leert men uit de proef en saldbalans van het Gemeenschapsonderwijs dat de huidige investeringsmachtiging niet volstaat om de staat van de gebouwen op peil te houden. In deze situatie ligt bijna de hele verklaring voor de jaarlijks terugkerende negatieve jaarrekening. Dit betekent echter niet dat zuiver begrotingsgewijs een deficit wordt gecreëerd.

Het is voor de centrale administratie evenmin eenvoudig om een dubbele boekhoudtechniek te voeren, aangezien zij als overheidsorgaan hoofdzakelijk haar belangen moet verdedigen aan de hand van verantwoordingsstukken die opgesteld zijn in kasmatige of begrotingsgewijze vorm.

Op 14 maart 2006 keurde de afgevaardigd bestuurder de jaarrekening 2005 goed, op 17 maart werd de jaarrekening voorgelegd aan de Raad.

Resultatenrekening (in 1000 euro)

		2004	2005
70	B. Omzet	10.436	4.108
73	A. Dotaties & werkingsmiddelen	32.117	26.380
74	E. Andere bedrijfsopbrengsten	5.211	4.295
70/74	Bedrijfsopbrengsten	47.764	34.784
60	A. Handelsgoederen, grondstoffen en hulpstoffen	-15	-11
600/608	1. Inkopen	-15	-11
61	B. Diensten en diverse goederen	-7.324	-7.648
62	C. Bezoldigingen en sociale lasten	-21.391	-20.958
630	D. AF & WV op vaste activa	-50.200	-51.497
631/4	E. AF & WV op vlottende activa	-11	0
635/7	F. Voorzieningen voor risico en kosten	-1.034	
640/8	G. Andere bedrijfskosten	-1.786	-1.409
60/64	Bedrijfskosten	-81.761	-81.524
BR	Bedrijfsresultaat	-33.997	-46.740
751	B. Opbrengsten uit vlottende activa	659	893
752/9	C. Andere financiële opbrengsten	57	6
75	Financiële opbrengsten	716	898
65	Financiële kosten	-3	-37
FR	Financieel resultaat	713	862
BW/V	Winst verlies uit de gewone	-33.284	-45.879
763	B. Meerwaarden realisatie vaste activa	19	9.184
764/768	C. Andere uitzonderlijke opbrengsten		1
76	Uitzonderlijke opbrengsten	19	9.184
663	B. Minderwaarden realisatie vaste activa	-7	-291
664/668	E. Andere uitzonderlijke kosten	-2	
66	Uitzonderlijke kosten	-9	-291
UR	Uitzonderlijk resultaat	11	8.893
WV	Winst Verlies	-33.273	-36.986

Balans (in 1000 euro)

		2004	2005
20	01. Oprichtingskosten		
21	02. Immateriële vaste activa	143	39
22/27	03. Materieel Vast actief	424.971	393.809
22	A. Terreinen en gebouwen	398.848	373.958
23	B. Installaties machines en uitrusting	4.516	4.048
24	C. Meubilair en rollend materieel	413	433
27	F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	21.193	15.370
20/28	Vaste activa	425.114	393.847
29	05. Vorderingen op meer dan 1 jaar		
3	06. Voorraden bestellingen in uitvoering	26	26
40/41	07. Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	17.619	5.385
40	A. Handelsvorderingen	17.619	5.383
41	B. Overige vorderingen	2	
50/53	08. Geldbeleggingen	22.240	39.466
54/58	09. Liquide middelen	5.248	13.902
490/1	10. Overlopende rekeningen van het actief		
29/58	Vlottende activa	45.133	58.778
A	ACTIVA	470.246	452.626
10	01. Kapitaal	566.402	566.402
12	03. Herwaarderingsmeerwaarden		
13	04. Reserves	27.447	53.281
140/141	05. Overgedragen resultaat	-182.757	-245.577
15	06. Kapitaalsubsidies	56.578	75.488
10/15	Eigen vermogen	467.671	449.594
16	Voorzieningen voor risico's en kosten	1.034	
VVLT	Vreemd vermogen lange termijn	1.034	
42/48	09. Schulden op ten hoogste 1 jaar	3	1.645
44	C. Handelsschulden	3	-1
45	E. Schulden i.v.m. sociale lasten en bezoldigingen	0	1.646
492/493	10. Overlopende rekeningen van het passief	1.539	1.387
VVKT	Vreemd vermogen korte termijn	1.542	3.031
17&42/48	Schulden	3	1.645
P	PASSIEF	470.246	452.626

In 2005 ontving men voor € 26,3 miljoen aan werkingsmiddelen. De daling ten aanzien van het vorige boekjaar is enerzijds te wijten aan het feit dat de dotatie van de administratie herschikt werd en anderzijds aan het feit dat de middelen van de Vlaamse Gemeenschapscommissie eenmalig uitbetaald werden in 2004 en dat daarmee projecten in 2005 en 2006 moeten worden betaald.

De daling van de omzet heeft hoofdzakelijk te maken met de gewijzigde boekhoudkundige registratietechniek. Voorheen werd elke verkoop van het patrimonium beschouwd als omzet, terwijl hij nu verwerkt wordt als een meerwaarde bij de realisatie van het actief. Men kan stellen dat de verkoop stijgt van 10,4 naar 13,2.

De toegenomen liquiditeitsruimte en de licht gestegen intrestvoet leidde tot een extra financiële inkomst. De kosten voor de werking blijven nagenoeg stabiel. Het grootste aandeel gaat naar de niet-kaskosten. Ongeveer € 51 miljoen gaat richting afschrijvingen. De aanschaffingswaarde van het gebouwenpatrimonium bedraagt € 3,541 miljard. Conform het boekhoudbesluit wordt dit jaarlijks voor 3,3% afgeschreven. De afschrijvingskosten zijn aanzienlijk groter dan de investeringsmiddelen die het Gemeenschapsonderwijs ontvangt voor nieuwbouw en infrastructuurmiddelen.

De personeelskosten dalen lichtjes als gevolg van de personeelsherstructurering. Er wordt een schuld voor sociale lasten en bezoldigingen op de balans ingeschreven. Dit vloeit voort uit de gewijzigde boekhoudkundige registratietechniek. Voorheen werd dit als een voorziening gedefinieerd.

In 2005 bedroeg het reële bedrijfsverlies € 36,9 miljoen, wat leidde tot de verdere aangroei van de gecumuleerde verliezen op de balans. Het bedrijfseconomische verlies vindt zijn oorzaak in de afschrijvingen van het gebouwenpatrimonium. Op de begroting was er geen deficit. Integendeel, het resultaat was positief door een versnelde inning uit de verkoop van het patrimonium en een uitgestelde uitbetaling van de dotatie. De extra budgettaire ruimte is toegevoegd aan de reserves waartegenover reeds toekomstige uitgaven staan.

Infrastructuur

Nieuwbouw, grote infrastructuurwerken en aankoop zware didactische apparatuur

In 2005 werd de vastleggingsmachtiging voor nieuwbouw en grote infrastructuurwerken ten bedrage van € 20.152.000 helemaal besteed. Daarnaast werd uit de eigen middelen van het Gemeenschapsonderwijs voor € 4.566.429 aan nieuwbouwprojecten vastgelegd. Op het krediet 'trekkingsrechten', waarmee scholengroepen eigen voorstellen volgens een eigen voorrangsregeling kunnen laten realiseren, werd € 1.503.699 vastgelegd.

Van de middelen die de VGC ter beschikking stelt als urgentiefonds voor de Brusselse scholen, werd in 2005 voor € 1.015.383 aan projecten vastgelegd.

Enkele belangrijke nieuwbouwprojecten werden opgeleverd, onder meer een sporthal voor het KTA Herentals, een nieuwe klassenvleugel voor MS1 en KA1 Oostende en één voor het MPI Zonneken Sint-Niklaas.

Nieuwe klassenvleugel MPI Zonneken Sint-Niklaas

Dit project werd in 2001 opgestart in nauwe samenwerking met de diensten van de Vlaamse Bouwmeester. Het speelt in op een specifieke nood aan klassen voor leerlingen in het autismespectrum. Het ontwerp is uitgewerkt rond - of aan - twee open ruimtes waarrond de onderscheiden klassen en gangen zich bevinden. De administratieve lokalen zijn op de verdieping ondergebracht. De totale investering, inclusief de bijbehorende buiteninfrastructuur, bedroeg € 1.801.500. Het gebouw werd opgeleverd in juni 2005.

Sporthal KTA Herentals

Deze sporthal werd via een scharnierconstructie aangehecht aan het gebouw van het KTA, maar kreeg een aparte toegang om gebruik na de schooluren mogelijk te maken. De werken verliepen bijna vlekkeloos en einde september 2005 kon de sporthal in gebruik genomen worden. De totale kostprijs bedroeg ongeveer € 1 miljoen (exclusief btw). Door zijn afmetingen en vrije hoogte van 7m is het complex geschikt voor officiële competitiewedstrijden. De Stad sloot dan ook meteen een huurcontract met de school. Momenteel houdt de plaatselijke basketbalvereniging er haar wekelijkse trainingen en wedstrijden. Behalve enkele basketvelden zijn er enkele velden voor volleybal, badminton, handbal en tennis. Er is ook turnaccommodatie.

Nieuwe klassenvleugel MS1 en KA1 Oostende

In een hoofdgebouw aan de Rogierstraat werden driemaal twee ruggelings gekoppelde klassen gebouwd. Op de afdalende gelijkvloerse verdieping bevindt zich nu de gemeenschappelijke polyvalente ruimte. De nieuwe vleugel is functioneel met het oude gebouw verbonden door een smalle travee waarin alle circulatie gebundeld is rond de nieuwe traphal en een verbinding gemaakt wordt met de noordelijke gang richting Spilliaertstraat.

Ook de onderbenutte ruimten in de aanpalende achtervleugel van het oude schoolgebouw werden verbouwd: gelijkvloers bevindt zich de opwarmkeuken en het sanitair dat aan de speelplaats paalt, op de 1ste verdieping een refter en op de 2de verdieping twee klaslokalen. Het project is qua concept zeer economisch opgevat. De heldere opbouw speelt in op de vraag naar een duurzaam gebouw dat toekomstige wijzigingen in gebruik mogelijk laat.

Samenwerking met Vlaams Bouwmeester

Sinds 2001 wordt het ontwerpteam voor een aantal nieuwbouwprojecten aangewezen via de zogenaamde 'open oproep' van de Vlaamse Bouwmeester. Uit de reacties daarop worden per bouwproject een vijftal ontwerpers geselecteerd. Zij krijgen de kans om tegen vergoeding een voorstel in te dienen voor de realisatie van het project (inclusief de opmaak van een schetsontwerp).

In 2005 werd via deze procedure een ontwerp gekozen en werd een ontwerpteam aangewezen voor zeven bouwprojecten: BS Sint-Gillis, BS/KA Tervuren, MS Oudenaarde, SBSO Kasterlee, BS De Klare Bron Heverlee, KA Beveren, KH Antwerpen.

Heropbouw KA Roosevelt

In de nacht van 14 op 15 januari 2003 werd het voorste gedeelte van het gebouw van KA Roosevelt Antwerpen vernield door een brand. In de eerste weken na de brand trok de Raad een budget uit om bewarende maatregelen te kunnen nemen. In november 2003 maakte de Raad een budget van € 1.750.000 vrij voor de heropbouw van het atheneum (werken aan de buitengevels en herstel van de schoolfunctie).

De restauratie van de monumentale feestzaal werd losgekoppeld van dit dossier, met de bedoeling die werken te laten financieren via publiek-private samenwerking (PPS). In het najaar van 2005 hadden de door het Gemeenschapsonderwijs aangestelde privéarchitecten de studie voor de heropbouw zo goed als klaar. De PPS-constructie die in 2003 vooropgesteld was voor de restauratie van de feestzaal bleek niet haalbaar door gebrek aan respons uit de privésector en een tekort aan ruimte voor basisschool, middenschool en atheneum in het gebouw. Daarom werd eind 2005 een bijkomend budget van € 665.000 uitgetrokken om de feestzaal om te vormen tot een polyvalente ruimte voor vergaderingen, recepties, tentoonstellingen e.d., zodat het volledige gebouw opnieuw functioneel kan worden aangewend. Deze werken zullen door de scholengroep via verkoopopbrengsten gefinancierd worden en tegelijk met de andere, in 2003 geplande werken uitgevoerd worden. Hopelijk zullen alle werken klaar zijn in september 2007, zodat de plechtige opening gelijktijdig kan plaatsvinden met de feestelijkheden rond het jubileum (200 jaar) van het Koninklijk Atheneum.

Publiek-private samenwerking (PPS)

Bij de herstructurering van de administratieve diensten werd een kennisknooppunt PPS opgericht om het PPS-beleid te inspireren, te adviseren, de publiek-private samenwerkingsverbanden te faciliteren en te evalueren en als meerwaardebewaker op te treden.

Het Gemeenschapsonderwijs beoogt op die manier, buiten de investeringsdotatie om, betere en noodzakelijke infrastructuur te realiseren door via PPS-technieken een actief patrimoniumbeleid (combinatieprojecten) te voeren of te participeren in projecten voor "multi-users" (ook naschools gebruik of samenwerkingsverbanden).

Het doel is tweërlei:

- projecten zo vlug mogelijk realiseren tegen de economisch meest voordelige prijs, zonder of met een zo beperkt mogelijk risico;
- financiële ruimte vrijmaken op de reguliere middelen (investeringsdotatie) om infrastructuurnood te lenigen.

In 2005 werd de studie van een eerste proefproject opgestart. In Oostende ligt het in de bedoeling het gebouw van het voormalige Koninklijk Lyceum aan de Serruyslaan te renoveren en aan te passen voor gebruik als basisschool, in ruil voor eigendomsoverdracht en ontwikkelingsrecht van aanpalende bouwgronden of gebouwen. Onder de speelplaats kan eventueel een ondergrondse parkeergarage gebouwd worden. Streefdoel is om in de tweede helft van 2008 het gerenoveerde gebouw te kunnen betrekken.

DBFM

Op 10 november 2005 keurde de Vlaamse regering de concrete plannen van minister Vandenbroucke goed om tegen 2011 een achterstand van € 1,1 miljard in scholenbouw in te halen via publiek-private samenwerking. De Vlaamse overheid zal daartoe een vennootschap met financiële aandeelhouders selecteren, waarin ze voor 25% zal participeren. De vennootschap wordt verantwoordelijk voor het ontwerp (Design), de bouw (Build), de financiering (Finance) en het in stand houden (Maintain) van de bouwprojecten (DBFM) en ontvangt daarvoor gedurende een langere periode (bv. 30 jaar) van de schoolbesturen een prestatiegebonden beschikbaarheidsvergoeding.

Het investeringsprogramma zal in twee fasen worden opgesteld door een selectiecommissie die bestaat uit vertegenwoordigers van de koepels, deskundigen, leden van de onderwijsinspectie en de Vlaamse Bouwmeester. Die commissie zal het programma uitwerken op basis van voorstellen uit het veld.

De Raad van het Gemeenschapsonderwijs zal aan de commissie een lijst voorleggen, samengesteld op basis van de voorstellen van de raden van bestuur in de scholengroepen. Begin december werd daarom het DBFM-project aan de algemeen directeurs voorgesteld en werd hun gevraagd om mogelijke projecten te selecteren en die selectie aan de centrale administratie mee te delen.

Klachtenmanagement

De behandelingsprocedure

Om de verplichtingen van het klachtendecreet na te komen en klachten beter te kunnen behandelen, werkte de administratie in 2004 een algemene schriftelijke procedure uit. De procedure biedt een overzicht van alle mogelijke categorieën van klachten naargelang de klager of de inhoud, met inbegrip van de gangbare beroepsprocedures. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen burgers en personeelsleden en voor elke categorie is er een 'verantwoordelijkheidsmatrix' opgemaakt die aangeeft wie voor de verschillende bestuursniveaus de aangewezen klachtenbehandelaar is.

Onder 'de behandeling van klachten van burgers' is de procedure opgenomen voor 'klachten vallend onder de bevoegdheid van het lokale niveau', bedoeld voor het schoolreglement. Het betreft een aanpassing van de procedure aan de bepalingen van het klachtendecreet.

Om de klachten makkelijk te kunnen registreren, werkt de administratie nu met een systeem van formulieren. De klachtenbehandelaars moeten die formulieren doorspelen naar de centrale klachtencoördinator, die de gegevens kan aanwenden voor het klachtenregister. De klachtencoördinator volgt de behandeling van de klachten op en vermeldt het resultaat in het klachtenregister. De klachtencoördinator kan ook aangesproken worden voor informatie en advies over klachten.

Klachtenbeeld 2005

Kwantitatief

Het klachtenregister 2005 vermeldt 70 klachten, waarvan 43 ontvankelijke en 27 onontvankelijke klachten. Van de 43 ontvankelijke klachten werden er 14 (deels) gegrond en 27 ongegrond bevonden. Over 2 klachten kon moeilijk een oordeel geveld worden. Van de 14 (deels) gegronde klachten konden er 11 wel en 2 niet opgelost worden; één klacht werd nog niet afgerond. Bij de (deels) gegronde klachten bleek na toetsing aan de ombudsnormen dat er in 4 gevallen een niet-correcte beslissing was genomen of een niet-correcte handeling was gesteld door een personeelslid van de instelling. Eén klacht was terecht omdat men zich niet aan de regelgeving gehouden had. Bij 3 klachten was er sprake van onheuse bejegening van de burger en bij 4 klachten bleek dat de uitvoeringspraktijk minder goed was. Er werden nog andere ombudsnormen geschonden, met name actieve dienstverlening, doeltreffende algemene informatieverstrekking en zorgvuldige interne klachtenbehandeling.

Als we de onontvankelijke klachten opdelen volgens de reden van onontvankelijkheid, merken we verschillende categorieën: klachten van personeelsleden over de eigen werksituatie (10), anonieme klagers (6) en algemene klachten over beleid of regelgeving (5). Ter vergelijking: in 2004 waren er ongeveer evenveel klachten van personeelsleden, minder anonieme klachten en meer klachten waarvoor het Gemeenschapsonderwijs niet bevoegd bleek te zijn. In vergelijking met het jaar voordien werden er in 2005 meer klachten per brief (39 tegenover 25) en minder via e-mail

ingediend. Er bereikten ons ook meer klachten via de Vlaamse Ombudsdienst dan in 2004 (11 tegenover 6). Nog een klacht werd tegelijk bij onze klachtencoördinator en bij de Vlaamse Ombudsdienst ingediend.

Tussen de ontvangstdatum van de klacht en de verzendingsdatum van het antwoord ligt gemiddeld 16,9 dagen.

Bijna alle klachten werden binnen 45 dagen afgehandeld.

Inhoud

Zowat de helft van de ontvankelijke klachten had te maken met een handeling, beslissing of houding van een personeelslid, een dienst of een bestuursorgaan. Sommige ouders waren niet tevreden over de houding van directeurs en leerkrachten in een bepaalde situatie of gingen niet akkoord met strafmaatregelen opgelegd aan hun kinderen. Andere klachten in deze categorie gingen onder meer over een directeur die niet was opgetreden tegen racistisch gedrag op school, een opdracht die een leerkracht gegeven had in een les Lichamelijke Opvoeding.

Vijf van de ontvankelijke klachten betroffen het verloop van een beroepsprocedure (twee beroepen tegen definitieve uitsluiting, twee tegen een B- of C-attest en één tegen de uitslag van een examen in het volwassenenonderwijs). Er werd onder meer geklaagd over de uitvoering van de procedure en over de gevoerde communicatie. Deze klachten waren voor het grootste deel gegrond. Bij de behandeling bleek dat men de procedure niet strikt gevolgd had of dat de uitvoeringspraktijk mank liep.

Inzake financiële en materiële aangelegenheden was er één klacht over de verkoop van een schoolterrein, één over de kostprijs van een internaat, één over een jas die op school gestolen werd en één over het niet kunnen verkrijgen van het duplicaat van een diploma. Enkel de klacht over de kostprijs van een internaat was gegrond omdat de internaat-beheerder zich onvriendelijk opstelde tegenover de ouder en niet de gewenste informatie wou geven. Bij de andere klachten werden geen ombudsnormen geschonden.

Behandeling

Over het algemeen werden de klachten zorgvuldig behandeld. De gemiddelde behandeltermijn bedroeg twee tot drie weken, waaruit men kan concluderen dat de (algemeen) directeurs de behandeling van klachten als een prioriteit beschouwen.

Positief is dat weinig klachten werden ingediend bij de Vlaamse Ombudsdienst. Blijkbaar konden de belanghebbers bijna altijd via een gesprek met de directeur of de algemeen directeur tevreden gestemd worden. De Vlaamse Ombudsdienst behandelde vijf klachten in tweede lijn. Hij trad onder meer op toen een bezwaarschrift tegen een definitieve uitsluiting niet aanvaard werd omdat het niet op de correcte wijze was ingediend. Hier was geen herstel mogelijk. In een ander geval werd pas na tussenkomst van de dienst een oplossing voor de klacht gezocht.

De ontvankelijke, net zo goed als de onontvankelijke klachten en de informatievragen die een uiting van ontevredenheid inhielden, werden altijd opgevolgd. Ook anonieme klachten kregen aandacht en werden discreet behandeld. Bij klachten waarvoor het Gemeenschapsonderwijs niet bevoegd bleek werd de burger zo mogelijk op de goede weg gezet. Klachten die personeelsleden van scholen bij de administratie indienden, werden niet zomaar afgewezen maar doorspeeld naar de bevoegde personen op een ander bestuursniveau; ofwel werd aan de klagers de nodige informatie verstrekt.

Geplande verbeteringen

In verband met het schoolbeleid

Het geringe aantal (deels) gegronde klachten over een handeling, beslissing of houding van een personeelslid, dienst of bestuursorgaan toont aan dat de dienstverlening goed verloopt. Toch zou men schooldirecteurs en leerkrachten (of zelfs alle personeelsleden op de drie bestuursniveaus) attent kunnen maken op de gangbare Vlaamse ombudsnormen, want die blijken nog niet zo bekend te zijn.

Het aantal gegronde klachten (2) over het verloop van beroepsprocedures is zeer klein. Ouders kunnen altijd via het schoolreglement informatie inwinnen over de beroepsprocedures. Toch zetten de behandelde klachten aan tot extra oplettendheid. De (algemeen) directeur wordt het best aangespoord om ouders actief te informeren of hen te wijzen op de strikte naleving van de procedure.

In verband met de procedure

Bij de klachtenbehandeling en -registratie in 2005 ondervonden we dat onze klachtenbehandelaars de rapportageplicht niet altijd nakomen. Om de informatieoverdracht te stimuleren en gestructureerd te laten verlopen, wordt de klachtenrapportage opgenomen in de jaarkalender voor de scholen(groepen). Met dit instrument tracht de centrale administratie de informatie die ze regelmatig bij de scholen(groepen) opvraagt, op vaste tijdstippen te verkrijgen. De rapportage over de klachtenbehandeling in de scholen(groepen) zou voortaan eind december kunnen plaatsvinden.

In de toelichting bij het model van schoolreglement dat de centrale administratie de scholen aanreikt, moet verder aandacht besteed worden aan de verplichtingen van het klachtendecreet, zodat iedere school de procedure ook effectief in haar reglement opneemt. Vanaf september 2006 zou de klachtenprocedure in elk schoolreglement conform het decreet beschreven moeten staan. Dit geldt in het bijzonder ook voor de centra voor volwassenenonderwijs. Zij krijgen geen modelreglement aangereikt, wel richtlijnen via briefwisseling. In 2005 werd een model van algemene klachtenprocedure aan de directeurs van de centra bezorgd.

Structuur van het Gemeenschapsonderwijs

Raad van het Gemeenschapsonderwijs*

De Raad is het centrale bestuursorgaan van het Gemeenschapsonderwijs. De huidige Raad werd geïnstalleerd op 3 januari 2003. Het mandaat van zijn leden duurt vier jaar.

In 2006 vinden nieuwe verkiezingen voor de Raad plaats. Deze verkiezingen werden al in 2005 voorbereid.

De tekst van het Besluit van de Vlaamse regering houdende de verkiezing van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs werd aangepast en dit ontwerp werd aan de Raad voorgelegd. Het actualiseert onder meer de verkiezingsprocedure op basis van de nieuwe structuur van het Gemeenschapsonderwijs en zorgt voor een betere spreiding van de termijnen. Daardoor kunnen bezwaren op een ordentelijke wijze worden behandeld.

Bij het einde van zijn huidige ambtstermijn heeft de Raad er prijs op gesteld om zijn verwezenlijkingen over de voorbij 3,5 jaar en hoe hij binnen het veld wordt ervaren, te laten evalueren door alle directeurs van het Gemeenschapsonderwijs, de volledige administratie en de Pedagogische begeleidingsdienst. Dit gebeurde via een enquête met een aantal meerkeuzevragen die objectief en anoniem werden verwerkt in een globaal rapport.

Samenstelling

De Raad bestaat uit vijftien leden. Tien leden worden rechtstreeks verkozen door ouders en gecoöpteerde leden van de schoolraden (vijf) en door personeel van de schoolraden en directeurs (vijf). De overige leden worden aangewezen door Vlaamse universiteiten met een pedagogische faculteit (drie) en door de Vlaamse Autonome Hogescholen samen (twee).

Bevoegdheden

De Raad is verantwoordelijk voor de neutraliteitsverklaring en de verklaring van gehechtheid, het Algemeen strategisch plan, de interne kwaliteitszorg, de leerplannen en het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs.

De Raad ondersteunt de andere bestuursniveaus (scholengroepen en scholen) en kan scholengroepen, scholengemeenschappen, interne adviesorganen en pedagogische diensten oprichten. Hij organiseert de pedagogische begeleiding, de nascholing en het vormingscentrum voor de centra voor leerlingenbegeleiding.

De Raad wijst het mandaat van de afgevaardigd bestuurder toe en kan het ook beëindigen. Hij keurt de eigen begroting en jaarrekening goed en bepaalt de criteria om werkmiddelen en middelen voor eigenaaronderhoud en kleine infrastructuurwerken te verdelen over de scholengroepen. Ook de algemene bouwplanning, grote infrastructuurwerken en zware didactische apparatuur behoren tot de bevoegdheden van de Raad.

De Raad kan onroerende goederen verwerven, beheren en verkopen

Leden

- Paul De Knop, voorzitter
- Martine Doumen, ondervoorzitter
- George Vansweevelt, ondervoorzitter
- Ludo Abicht
- Sofie Christiaens
- Geert Dancet
- Fredy Degrendel
- Danny Depaepe
- Rudolf De Smet
- Geert De Soete
- Noël Devos
- Filip Giraldo
- Frans Van Gheem
- Roland Vermeesch
- Karine Verschueren

Van ambtswege met raadgevende stem: Urbain Lavigne, afgevaardigd bestuurder

Secretaris: Johan Van Hulle, directeur

*referentiedatum: 1 december 2005

Aanwezigheid Raadsleden zittingen 2005

RAADSZITTINGEN 2005	21jan	4feb	18feb	25ma	22apr	27mei	10jun	24jun	30aug	23sep	30sep	21okt	18nov	16dec	2005	%
Paul De Knop voorzitter	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14	1,00
Martine Doumen, ondervoorzitter	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	8	0,57
George Vansweevelt, ondervoorzitter	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	13	0,93
Ludo Abicht	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	10	0,71
Sofie Christiaens	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	11	0,79
Geert Dancet *					1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	8	0,80
Martine Lauwers **	0	0	0	0											0	0,00
Fredy Degrendel	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14	1,00
Rudolf De Smet	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	7	0,50
Geert De Soete	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	12	0,86
Noël Devos	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	10	0,71
Filip Giraldo	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12	0,86
Danny Jamart ***	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1		7	0,54
Danny Depaepes ****														1	1	1,00
Frans Van Gheem	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	12	0,86
Roland Vermeesch	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	10	0,71
Karine Verschueren	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	5	0,36
TOTAAL	9	8	11	8	14	12	10	8	14	12	9	12	12	15	154	0,73

* nieuw raadslid 14.04.05

** ontslag raadslid 16.03.05

***ontslag raadslid 18.11.05

****nieuw raadslid 16.12.05

Afgevaardigd bestuurder

De afgevaardigd bestuurder is verantwoordelijk voor het dagelijks beheer en beleid op het centrale niveau van het Gemeenschapsonderwijs. Hij wordt door de Raad aangesteld op basis van een algemeen bekendgemaakte selectieprocedure. De Vlaamse regering bepaalt het profiel en de functiebeschrijving. De functie is een mandaatfunctie die voor onbepaalde tijd wordt uitgeoefend.

Bevoegdheden

De afgevaardigd bestuurder leidt de centrale administratie. Hij moet over zijn beheer en beleid rapporteren aan de Raad. Hij formuleert voorstellen over algemene beleidszaken zoals de algemene kwaliteitszorg, het oprichten van adviesorganen en pedagogische diensten, het aanbieden en organiseren van diensten voor de andere bestuursniveaus en het opstellen van het jaarverslag.

De afgevaardigd bestuurder wijst de middelen toe die toegekend werden in het kader van het Algemeen strategisch plan. Hij is bevoegd voor de personeelsleden van de administratieve en de pedagogische diensten en beheert ook de bijzondere tewerkstellingscircuits.

De afgevaardigd bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de begroting en de rekeningen van de Raad, het consolideren van de begroting en rekeningen van de scholengroepen en kan aan scholengroepen een budgettair saneringsplan opleggen.

Administratieve diensten

Directieraad*

De directieraad is conform het rechtspositiebesluit samengesteld uit de leidend ambtenaar en de afdelingshoofden, bereidt binnen de administratieve diensten het beleid voor en voert het uit.

Voorzitter: Urbain Lavigne, afgevaardigd bestuurder

Leden:

- Marc Smets, afdelingshoofd Onderwijsorganisatie en -personeel
- Philippe Van Hoe, afdelingshoofd a.i. Financiën
- Dirk Ferlin, afdelingshoofd Infrastructuur
- Lieve Van Tichelen-Roels, afdelingshoofd Interne organisatie

Secretaris: Johan Van Hulle, directeur

Organogram*

Afdelingen

Afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel afdelingshoofd: Marc Smets

De afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel ondersteunt de Raad en de afgevaardigd bestuurder bij de uitoefening van hun bevoegdheden inzake algemeen beleid, personeelsbeleid en onderwijsorganisatie. Daartoe behoort ook het overleg met de overheid en andere onderwijsinstanties. De afdeling ondersteunt ook de scholen en scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs bij de uitoefening van hun bevoegdheden inzake onderwijsorganisatie en personeelsaangelegenheden. Daartoe ondersteunt zij het overleg met de overheid, andere instanties en het beleidstoezicht.

Afdeling Financiën afdelingshoofd a.i.: Philippe Van Hoe

De afdeling Financiën voert de interne boekhouding en volgt het budget van de administratie op. Ze houdt zich bezig met de verdeling van de dotatiemiddelen over de scholengroepen en het budgettair toezicht op de aanwending ervan en met de consolidatie van de jaarrekeningen van de scholengroepen. Ze definieert adviezen en beleidsrichtlijnen rond financiële aspecten in de scholen, controleert, ondersteunt en begeleidt de financiële werking van de scholengroepen, verzamelt diverse financiële en andere data en verwerkt ze tot beleidsinformatie voor het management. Hier wordt ook een centraal ERP-pakket beschikbaar gesteld en onderhouden voor alle geledingen van het Gemeenschapsonderwijs. De afdeling beheert de centrale ICT-infrastructuur, ondersteunt de hard- en software en zet gemeenschappelijke informaticaprojecten van en voor scholen(groepen) op. Via deelname aan verschillende overlegstructuren behartigt de afdeling de belangen van de administratie en de andere geledingen van het Gemeenschapsonderwijs.

Afdeling Infrastructuur afdelingshoofd: Dirk Ferlin

De afdeling Infrastructuur verleent advies en staat in voor het scholenbouwbeleid, de begeleiding van studie en uitvoering, gunning en vereffening, coördinatie en kwaliteitsbewaking. De afdeling is momenteel deels gevestigd in het Brusselse Alhambragebouw en deels in dienstgebouwen in Antwerpen, Hasselt, Gent en Brugge.

Afdeling Interne organisatie afdelingshoofd: Lieve Van Tichelen-Roels

De afdeling Interne organisatie is verantwoordelijk voor het personeelsbeleid en -beheer en het humanresourcesmanagement in de centrale administratieve diensten. Ze staat ook in voor het algemeen logistiek beheer en de centrale aankopen van de administratieve diensten en is bevoegd voor de juridische aangelegenheden en het documentatie- en kennisbeheer ten gerieve van de centrale administratie, de scholen en de scholengroepen.

*referentiedatum: 1 december 2005

Stafdiensten

Secretariaat Raad, voorzitter en afgevaardigd bestuurder contactpersoon: Johan Van Hulle, directeur

De stafdienst Secretariaat coördineert en ondersteunt de organisatie en de werking van de centrale bestuursorganen, neemt het secretariaat waar van de Raad, coördineert de secretariaten van de voorzitter en van de afgevaardigd bestuurder en neemt het secretariaat waar van de directieraad, het tussenoverlegcomité en de overlegcommissie voor de Raad, de Co-Ra en de directieraad.

Projectmanagement contactpersoon: Eric Vanderwegen, projectmanager

De stafdienst Projectmanagement ondersteunt het vertolken en aansturen van de implementatie van het Algemeen strategisch plan en de algemene strategische aanpak die er deel van uitmaakt. We noemen dit de ASP-werking. De werking van de stafdienst past in de realisatie van een beleidsplan 2003-2007 en een nog te realiseren beleidsplan 2007-2011. Dat beleidsplan geldt als een baken en referentie binnen het Gemeenschapsonderwijs, met respect voor de autonomie van de verschillende geledingen. Het biedt consensus over visie, missie en strategische en functionele doelstellingen. De stafdienst bewaakt de kwaliteit in het gebruik van methoden en instrumenten. Prioriteiten worden vertaald naar grote veranderingsprojecten die vernieuwing en kwaliteit brengen.

Interne kwaliteit contactpersoon: Jessica Poppe, klachtencoördinator

De stafdienst Interne kwaliteit vervult drie opdrachten:

- interne controle: een manager-auditor evalueert de controlesystemen en doet aanbevelingen tot verbetering;
- klachtenmanagement: een klachtencoördinator ontvangt klachten van burgers en personeelsleden, zorgt voor de doorstroming en volgt de behandeling op;
- emancipatiezaken: een emancipatieambtenaar bevordert en ondersteunt het beleid inzake gelijke kansen en diversiteit.

Op 16 december 2005 besliste de Raad om een hooggekwalificeerde manager-auditor aan te werven voor de interne controle. Dit personeelslid zal ressorteren onder de stafdienst Interne kwaliteit.

Beleid contactpersoon: Lucas Brion, beleidsadviseur

De stafdienst Beleid staat in voor beleidsvoorbereidende taken die afdelingsoverschrijdend zijn en coördineert het leerlingenvervoer.

Communicatie contactpersoon: Ann Van Driessche, woordvoerder-communicatiedirecteur

De Communicatiedienst is verantwoordelijk voor de interne en externe communicatie, de relaties met de pers, de organisatie van evenementen en ondersteunt de scholengroepen in hun communicatie. De dienst incorporeert het Technisch Centrum van het Gemeenschapsonderwijs (TCGO) dat logistiek hulp verleent bij evenementen op het centrale, regionale of lokale niveau.

Preventiedienst contactpersoon: Etienne Goubert, preventieadviseur-coördinator

De Preventiedienst ondersteunt, adviseert en coördineert de centrale diensten en de onderwijsinstellingen in hun preventiebeleid (documentatie, wetgeving, risicobeheersing, vorming, probleemsituaties).

De dienst bestaat momenteel uit een centrale dienst op het niveau van de Raad en uit 14 afdelingen op het niveau van de scholengroepen.

Onderzoeksceel contactpersoon: Jan Seynaeve, adjunct van de directeur

De Onderzoeksceel staat ter beschikking van de scholengroepen om op hun verzoek onderzoeken uit te voeren naar

het functioneren van personeelsleden in de scholen van het Gemeenschapsonderwijs. Hij brengt een probleem autonoom, neutraal en objectief in kaart. Het onderzoek moet de scholengroepen in staat stellen om met de nodige kennis van zaken een beslissing te nemen.

Meer informatie - onder meer over de huidige structuur, de samenstelling en de bevoegdheden van de bestuursorganen - vindt u op <http://www.gemeenschapsonderwijs.be>

Pedagogische diensten

Pedagogische begeleidingsdienst contactpersoon: Lut Stroobants, adviseur-coördinator

De Pedagogische begeleidingsdienst biedt externe ondersteuning aan de onderwijsinstellingen volgens het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs, ontwikkelt initiatieven om de onderwijskwaliteit van de instellingen te bevorderen en stimuleert de initiatieven die de beroepsbekwaamheid van de personeelsleden van de instellingen versterken.

Tel. secretariaat: 02 790 96 10 - Webadres: <http://pbd.gemeenschapsonderwijs.net>

Centrum voor Nascholing contactpersoon: Fernand Van den Neste, coördinator

Het Centrum voor Nascholing organiseert opleidingen en nascholingsprogramma's voor directeurs, middenkader, onderwijzend en ander personeel van het Gemeenschapsonderwijs. Het stelt daartoe ieder schooljaar een planning op en werkt meer en meer vraaggestuurd. Het ondersteunt algemene beleidsinitiatieven en de prioriteiten en accenten van het eigen net. Daarbij werkt het in nauw overleg met de andere pedagogische diensten.

Tel. secretariaat: 02 790 93 31 - Webadres: <http://pedago.rago.be>

Permanente Ondersteuningscel voor de CLB's contactpersoon: Carlos Bekaert, directeur

De Permanente Ondersteuningscel voor de CLB's biedt alle CLB-medewerkers de mogelijkheden om zich zelfstandig en permanent professioneel te vervolmaken, zodat zij hun klanten kwalitatieve hulp kunnen bieden. Het wil die hulpbronnen aanbieden waarmee deze personeelsleden als mens en als professioneel kunnen groeien, zich ontwikkelen, veranderen, kortom: leren.

Tel. secretariaat: 02 790 93 131 - Webadres: <http://pedago.rago.be>

Sociale Dienst voor de Personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs vzw

Conform het syndicaal statuut en het Besluit van de Vlaamse regering van 16 juni 1995 wordt de Sociale Dienst beheerd door een autonome vereniging zonder winstoogmerk. De beleidslijnen worden uitgezet door de algemene vergadering, die bestaat uit 12 leden aangewezen door de drie representatieve vakorganisaties en 12 leden aangewezen door het Gemeenschapsonderwijs. De raad van bestuur neemt het dagelijks beleid van de vzw waar en bestaat uit 6 leden.

Samenstelling raad van bestuur:

Nadine Marechal, Alfons De Fleur, Frans Holsters, August Louwet, Louis Raymaekers, Marcel Vandenhecke

Samenstelling algemene vergadering:

Behalve de leden van de raad van bestuur zetelen ook de volgende personen in de algemene vergadering: Francis Bautmans, Marc Borremans, Nicole Brehmen, Pierre Bruyneel, Anne Marie Cerstelotte, Leon De Borger, Hugo Deckers, Emile Defillet, Rita De Smet, Jaak Goossens, Annemie Loots, Marie-Rose Philippens, Maria Tomme, Lena Tytgat, Leon Van de Sijpe, Benny Van der Linden, Paula Van de Zande en Joseanne Vanhove.

De Sociale Dienst vzw komt tegemoet in medische kosten en kosten voor sociale vakanties, kent renteloze leningen en voorschotten op wedde of pensioen toe en verstrekt premies of vergoedingen aan rechthebbenden. Sommige tegemoetkomingen zijn gerelateerd aan het gezinsinkomen, andere worden onafhankelijk van het inkomen uitgekeerd.

Afhankelijk van het inkomensniveau zijn tegemoetkomingen in medische verblijfkosten, prothesekosten, tandheelkundige kosten, medische en aanverwante kosten, niet nader gedefinieerde kosten die verband houden met de medische problematiek en bepaalde vakantiekosten.

Onafhankelijk van het inkomensniveau kunnen renteloze leningen worden uitgekeerd, maar ook voorschotten op wedde of pensioen, geboorte- of adoptiepremie, een pensioenpremie en een begrafenisvergoeding.

De volgende personen worden als rechthebbenden beschouwd, voor zover ze niet ressorteren onder het werkingsveld van een andere sociale dienst en voor zover ze hun rechtgevende diensten in hoofdamt presteerden:

- alle personeelsleden, in welke hoedanigheid ook, die op het ogenblik van hun aanvraag sinds minimum 3 maanden in het Gemeenschapsonderwijs tewerkgesteld zijn en die hun wedde of loon hetzij door het Departement Onderwijs hetzij door een scholengroep uitbetaald krijgen;
- alle personeelsleden in actieve dienst of in disponibiliteit, met uitzondering van diegenen die wegens persoonlijke aangelegenheden ter beschikking gesteld zijn;
- alle personen die ten laste vallen van de bovenvermelde rechthebbenden;
- de echtgenoten of samenwonende partners van de personeelsleden of van overleden personeelsleden;
- de gepensioneerde vast benoemde personeelsleden, op voorwaarde dat ze op de vooravond van hun opruststelling effectief personeelslid van het Gemeenschapsonderwijs waren;
- de gepensioneerde tijdelijke en contractuele personeelsleden, op voorwaarde dat ze op de vooravond van hun opruststelling effectief gedurende minstens 10 maanden in dienst waren in het Gemeenschapsonderwijs en effectief betaald werden door het departement Onderwijs of de scholengroep, herfst-, kerst-, krokus-, paas- en zomervakantie niet inbegrepen.

Tel. secretariaat: 02 479 39 00 - E-mail: sd.go@skynet.be

De scholengroepen

Scholengroepen en scholengemeenschappen

Het Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs heeft het zwaartepunt van de bestuursbevoegdheden bij de 28 scholengroepen van het Gemeenschapsonderwijs gelegd. Elke scholengroep heeft bestuursbevoegdheid over alle instellingen van het Gemeenschapsonderwijs in een bepaalde regio. Elke scholengroep omvat minstens een aantal basis- en secundaire scholen, een centrum voor volwassenenonderwijs en in de meeste gevallen ook een centrum voor leerlingenbegeleiding. Aan het hoofd staat een algemeen directeur, bijgestaan door een raad van bestuur en een college van directeurs.

Daarnaast zijn er scholengemeenschappen actief, zowel in het basis- als in het secundair onderwijs. Het zijn vrijwillige samenwerkingsverbanden die voornamelijk adviesbevoegdheid hebben ten aanzien van de scholengroep.

Basisonderwijs

Enquête

Na één jaar scholengemeenschappen in het basisonderwijs voerde de administratie eind 2004 een enquête naar de effecten ervan. De resultaten van de enquête werden in 2005 verwerkt. Een samenvatting.

Er zijn lichte verbeteringen merkbaar in de samenwerking, het beheer en gebruik van middelen, de overdracht van lestijden en de afspraken over wervingen en benoemingen. Teleurstelling was er wel over het feit dat er niet meer tijd vrij is gekomen voor het pedagogisch beleid en dat de doorstroming van basis- naar secundair onderwijs niet verbeterd is. Nascholing tijdens de schooluren organiseren is er ook niet eenvoudiger door geworden; wel zijn er nu meer initiatieven voor gezamenlijke nascholing.

Een school voor buitengewoon onderwijs in de scholengemeenschap is gunstig omdat men vlot over professioneel advies en hulpverlening kan beschikken en materialen kan uitwisselen. Het aanstellen van een zorgcoördinator uit het buitengewoon basisonderwijs heeft positieve effecten voor heel de scholengemeenschap. Scholengemeenschappen die het vooralsnog zonder school voor buitengewoon onderwijs stellen, stippen aan dat de samenwerking eerst nog moet groeien, dat de afstand te groot is, dat de types niet corresponderen (types 2 en 4 - matige of ernstige mentale of fysieke handicap) of dat er wordt gewerkt met een (dichter bij gelegen) instelling voor buitengewoon onderwijs van een andere scholengroep.

Al bij al ervaart 64% van de respondenten de scholengemeenschappen positief.

Op 1 september 2005 werden er in het Gemeenschapsonderwijs 38 scholengemeenschappen voor het basisonderwijs opgericht. Zij zullen voor een vaste termijn van zes schooljaren fungeren. In 6 van de 28 scholengroepen werden twee of meer scholengemeenschappen gevormd. Twee van de 38 scholengemeenschappen zijn netoverstijgend samengesteld en in 28 van de 38 scholengemeenschappen is een school voor buitengewoon basisonderwijs opgenomen.

Secundair onderwijs

De administratie ondersteunde de scholengroepen ook bij het vormen van de nieuwe scholengemeenschappen voor het secundair onderwijs voor de komende zes schooljaren.

De regelgeving houdt immers kansen en valkuilen in. Het feit dat scholen voor buitengewoon secundair onderwijs voortaan vrijwillig tot een scholengemeenschap kunnen toetreden, is een eerste stap naar hun volwaardige integratie. De overheid wil het recht op de forfaitaire enveloppe van 120 punten afhankelijk maken van de voorwaarde dat een scholengemeenschap op 1 februari van het voorgaande schooljaar tenminste 900 regelmatige leerlingen telde. Een scholengemeenschap die op 1 september de norm van 900 leerlingen niet bereikt, zou wel twee jaar de tijd krijgen om de norm alsnog te bereiken. Vanaf september 2011 zouden scholengemeenschappen met minder dan 900 leerlingen niet langer kunnen blijven bestaan. In haar streven naar grotere scholengemeenschappen wil de overheid de geografische inplanting van de scholengemeenschappen verruimen.

Op 1 september 2005 werden er in het Gemeenschapsonderwijs 35 scholengemeenschappen voor het secundair onderwijs opgericht. Ook zij zullen tot en met het schooljaar 2010-2011 fungeren. Negen van de 35 scholengemeenschappen zijn netoverstijgend samengesteld, één met het gemeentelijk onderwijs, zeven met enkel het provinciaal onderwijs en één met zowel het vrij niet-confessioneel als het provinciaal onderwijs. In zeven van de 35 scholengemeenschappen is een school voor buitengewoon secundair onderwijs opgenomen. Verwacht wordt dat op 1 september 2006 nog meer scholen voor buitengewoon secundair onderwijs zullen toetreden.

Lijst van de scholengroepen

Scholengroep 1: 113803 Antwerpen

Benaming: ANT1GON
 Algemeen directeur: Dirk Van de Vondel (wnd.)
 Straat: Fr. Craeybeckxlaan 24
 Plaats: 2100 Deurne
 Telefoon: 03 360 82 90 Fax: 03 360 82 99
 E-mail: sgr1@rago.be

Scholengroep 2: 113811 Kapellen-Kalmthout

Benaming: Forum
 Algemeen directeur: Carlo Janssens
 Straat: Sint-Catharinastraat 10
 Plaats: 2940 Stabroek
 Telefoon: 03 568 34 80 Fax: 03 568 34 89
 E-mail: algemeensecretariaat.sgr2@rago.be

Scholengroep 3: 113829 Brasschaat-Malle-Schoten

Benaming: Agora
 Algemeen directeur: Eugène Claes
 Straat: Emiel Blangenoisstraat 2
 Plaats: 2900 Schoten
 Telefoon: 03 658 52 31 Fax: 03 653 31 08
 E-mail: ka.schoten@sgr3.be

Scholengroep 4: 113837 Mortsel-Edegem-Lier

Benaming: KLA4
 Algemeen directeur: Marc Lemmens
 Straat: Mortselsesteenweg 54
 Plaats: 2540 Hove
 Telefoon: 03 454 67 70 Fax: 03 454 69 28
 E-mail: administratie.sgr4@pi.be

Scholengroep 5: 113845 Mechelen-Keerbergen-Heist-op-den-Berg

Algemeen directeur: Linda Van Achter
 Straat: Vliegheavenlaan 1
 Plaats: 3140 Keerbergen
 Telefoon: 015 50 41 50 Fax: 015 52 50 42
 E-mail: sgr5@rago.be

Scholengroep 6: 113852 Boom-Niel-Willebroek

Benaming: Rivierenland
 Algemeen directeur: Luc Van Gasse
 Straat: Lindestraat 119
 Plaats: 2880 Bornem
 Telefoon: 03 889 08 00 Fax: 03 897 98 24
 E-mail: info@scholengroep-rivierenland.be

Scholengroep 7: 113861 Kempen

Algemeen directeur: Jan Michielsens
 Straat: Grote Markt 52
 Plaats: 2300 Turnhout
 Telefoon: 014 47 10 60 Fax: 014 47 10 65
 E-mail: scholengroepkempen@sgrkempen.be

Scholengroep 8: 113878 Brussel

Algemeen directeur: Jacques Goris
 Straat: Oudstrijderslaan 200
 Plaats: 1140 Evere
 Telefoon: 02 702 30 61 Fax: 02 702 30 60
 E-mail: sgr8@rago.be

Scholengroep 9: 113886 Asse-Wemmel-Halle

Benaming: Ringscholen
 Algemeen directeur: Geert Frans
 Straat: Zijp 18
 Plaats: 1780 Wemmel
 Telefoon: 02 460 47 97 Fax: 02 460 81 21
 E-mail: sgr9@rago.be

Scholengroep 10: 113894 Vilvoorde-Zaventem

Benaming: Midden-Brabant
 Algemeen directeur: Robert Steuts
 Straat: Waverssesteenweg 41
 Plaats: 3090 Overijse
 Telefoon: 02 769 73 73 Fax: 02 769 73 79
 E-mail: centrale.administratie@sgr10.be

Scholengroep 11: 113902 Leuven-Tienen-Landen

Algemeen directeur: Gunther Degroote
 Straat: Redingenstraat 88
 Plaats: 3000 Leuven
 Telefoon: 016 31 45 70/71 Fax: 016 31 45 80
 E-mail: sgr11@rago.be

Scholengroep 12: 113911 Aarschot-Dienst-Tessenderlo

Benaming: Adite
 Algemeen directeur: Guy Beckx
 Straat: Boudewijnvest 1A
 Plaats: 3290 Diest
 Telefoon: 013 35 04 94 Fax: 013 35 04 99
 E-mail: jeanine.meeus@sgr12adite.be

Scholengroep 13: 113928 Lanaken-Tongeren-Sint-Truiden

Benaming: Zuid-Limburg
 Algemeen directeur: Lambert Thijs
 Straat: Oude kerkhofweg 1
 Plaats: 3700 Tongeren
 Telefoon: 012 24 20 00 Fax: 012 24 20 19
 E-mail: sgr13@rago.be

Scholengroep 14: 113936 Maasland

Algemeen directeur: Guy Cleuren
 Straat: Halmstraat 12
 Plaats: 3600 Genk
 Telefoon: 089 84 99 00/01 Fax: 089 84 99 15
 E-mail: sgr14@rago.be

Scholengroep 15: 113944 Limburg Noord

Algemeen directeur: Louis Raymaekers
 Straat: Sint-Margrietstraat 13
 Plaats: 3582 Beringen
 Telefoon: 011 42 77 95 Fax: 011 42 88 16
 E-mail: sgr15@skynet.be

Scholengroep 16: 113951 Hasselt

Benaming: Midden-Limburg
 Algemeen directeur: Willy Vanhove
 Straat: A. Hertzstraat 2
 Plaats: 3500 Hasselt
 Telefoon: 011 85 87 40 Fax: 011 85 87 50
 E-mail: willy.vanhove@skynet.be

Scholengroep 17: 113969 Waasland

Algemeen directeur: Guy Van Lancker
 Straat: Kerkstraat 153A
 Plaats: 9190 Stekene
 Telefoon: 03 790 18 80 Fax: 03 789 08 68
 E-mail: sgr17@rago.be

Scholengroep 18: 113977 Dendermonde-Lokeren-Wetteren

Benaming: Schelde-Dender-Durme
 Algemeen directeur: Hans Weyns
 Straat: Zuidlaan 3
 Plaats: 9200 Dendermonde
 Telefoon: 052 25 17 72 Fax: 052 25 17 89
 E-mail: sgr18@rago.be

Scholengroep 19: 113985 Aalst-Denderleeuw-Ninove

Benaming: Dender
 Algemeen directeur: Firmin Verbrugge
 Straat: Welvaartsraat 70 bus 4
 Plaats: 9300 Aalst
 Telefoon: 053 76 91 40 Fax: 053 76 91 41
 E-mail: sgr19@rago.be

Scholengroep 20: 113993 Geraardsbergen-Zottegem

Benaming: Zuidoost-Vlaanderen
 Algemeen directeur: Harry Willekens
 Straat: Papiermolenstraat 103
 Plaats: 9500 Geraardsbergen
 Telefoon: 054 41 07 24 Fax: 054 41 04 62
 E-mail: sgr20@rago.be

Scholengroep 21: 114009 Avelgem-Oudenaarde-Ronse

Benaming: Vlaamse Ardennen
 Algemeen directeur: Jacques Vanhamme
 Straat: Dr. De Wolfplein 9
 Plaats: 9700 Oudenaarde
 Telefoon: 055 33 45 50 Fax: 055 30 96 12
 E-mail: sgr21@rago.be

Scholengroep 22: 114017 Gent

Benaming: Panta Rhei
 Algemeen directeur: Jan De Maeyer
 Straat: Ooievaarsnest 3
 Plaats: 9050 Gentbrugge
 Telefoon: 09 272 77 77 Fax: 09 272 77 79
 E-mail: sgr22@rago.be

Scholengroep 23: 114025 Meetjesland

Algemeen directeur: Mark Desmidt
 Straat: Beukenstraat 1
 Plaats: 9900 Eeklo
 Telefoon: 09 378 60 01 Fax: 09 378 46 53
 E-mail: sgr23@rago.be

Scholengroep 24: 114033 Deinze-Tielt-Waregem

Algemeen directeur: Daniël De Coninck
 Straat: Polderdreef 42
 Plaats: 9840 De Pinte
 Telefoon: 09 280 73 10 Fax: 09 280 73 19
 E-mail: sgr24@rago.be

Scholengroep 25: 114041 Brugge

Benaming: Brugge-Oostkust
Algemeen directeur: Philip Vanhaverbeke
Straat: Rijselstraat 3B
Plaats: 8200 Sint-Michiels
Telefoon: 050 63 17 61 Fax: 050 63 17 68
E-mail: sgr25@rago.be

Scholengroep 26: 114082 Kortrijk

Benaming: Mandel en Leie
Algemeen directeur: Marc Casteleyn
Straat: Hugo Verrieststraat 68
Plaats: 8800 Roeselare
Telefoon: 051 26 75 50 Fax: 051 26 75 67
E-mail: sgr26@rago.be

Scholengroep 27: 114058 Oostende

Algemeen directeur: Xavier Defrancq
Straat: L. Spilliaertstraat 29
Plaats: 8400 Oostende
Telefoon: 059 51 05 24 Fax: 059 80 79 93
E-mail: sgr27@rago.be

Scholengroep 28: 114066 Westhoek

Algemeen directeur: Ronald Maurau
Straat: Kaaskerkestraat 22 bus 2
Plaats: 8600 Diksmuide
Telefoon: 051 50 50 50 Fax: 051 50 51 52
E-mail: sgr28@rago.be

Organisaties verbonden aan het Gemeenschapsonderwijs

CoördinatieRAad van Algemeen Directeurs vzw (Co-RA)

Voorzitter: Carlo Janssens
Straat: St.-Catharinastraat 10
Plaats: 2940 Stabroek
Telefoon: 03 568 34 80
Fax: 03 568 34 89
E-mail: algemeensecretariaat.sgr2@rago.be
Web: <http://www.co-ra.be>

Directeurs Gemeenschapsonderwijs (DIRGO)

Voorzitter: Jozef Naessens
Straat: MS 1 Dendermonde, Zuidlaan 3
Plaats: 9200 Dendermonde
Telefoon: 052 25 17 77
Fax: 052 25 17 89
E-mail: MS.DENDERMONDE@rago.be

Vereniging Instellingshoofden Basisonderwijs (VIRBO)

Voorzitter: Alex De Smedt
Straat: BS Einstein, Einsteinlaan 1
Plaats: 8420 De Haan
Telefoon: 059 23 37 52
Fax: 059 23 33 06
E-mail: bs.einstein@skynet.be
Web: <http://www.virbo.be>

Directeurs Buitengewoon Basisonderwijs (DIBUO)

Voorzitter: Egide Dewit
Straat: MPI 's Gravenwezel, Moerstraat 50
Plaats: 2970 's Gravenwezel
Telefoon: 03 680 12 60
Fax: 03 680 12 43
E-mail: secretariaat@mpi-zonnebos.be

Atheneum

Voorzitter: Wilfried De Rijck
Straat: KA Mortsel, Mechelsesteenweg 194
Plaats: 2640 Mortsel
Telefoon: 03 449 88 93
Fax: 03 449 57 53
E-mail: KA.MORTSEL@rago.be
Web: <http://www.atheneum.be>

Vereniging Instellingshoofden Gemeenschapsonderwijs Middenscholen (VIGOM)

Voorzitter: Herman Swerts
Straat: MS Leopoldsburg, Atheneumstraat 2
Plaats: 3970 Leopoldsburg
Telefoon: 011 34 31 04
Fax: 011 39 17 09
E-mail: ms.leopoldsburg@rago.be
hermanswerts@fiscalinet.be

Vereniging Directeurs Buitengewoon Secundair Onderwijs (VEDIBUSO)

Voorzitter: Rudy Van Megroot
Straat: CVO Lokeren, Brouwerijstraat 5
Plaats: 9160 Lokeren
Telefoon: 09 348 38 45
Fax: 09 349 04 67
E-mail: rudy.vanmegroot@uwcvo.be

D'gas - Directeursvereniging gemeenschapsacademies

Voorzitter: Luc Bartholomeus
Straat: Muziekacademie Anderlecht, Dapperheidsplein 5
Plaats: 1070 Anderlecht
Telefoon: 02 522 05 51
Fax: 02 522 34 91
E-mail: dir@ma-an.be
Web: <http://www.ma-an.be>

Beheerders Internaten Gemeenschapsonderwijs (BIGO)

Voorzitter: Gilbert Vannutte
Straat: Internaat De Zandberg, Elfde Liniestraat 18
Plaats: 3500 Hasselt
Telefoon: 011 30 77 60
Fax: 011 30 77 61
E-mail: zandberg@hotelschoolhasselt.be

Raad van Directeurs CLB (RADI)

Voorzitter: Benny Van der Linden
Straat: CLB Brasschaat, Van Hemelrijcklei 81
Plaats: 2930 Brasschaat
Telefoon: 03 651 79 11
Fax: 03 653 03 14
E-mail: benny.vanderlinden@sgr3.be
Web: <http://www.go-clb.be/>

**Vereniging van technisch adviseurs en technisch adviseurs-coördinatoren
van het Gemeenschapsonderwijs (T@go vzw)**

Voorzitter: Freddy Moreels
Straat: Berkenstraat 14
Plaats: 3200 Aarschot
Telefoon: 016 56 38 38
Fax: 016 56 38 38
E-mail: freddy.moreels@gemeenschapsonderwijs.be
Web: www.tago.be

Raad voor Ouders van het Gemeenschapsonderwijs vzw (ROGO)

Coördinator: Sofie Vander Plaetse
Straat: Schoonmeersstraat 26
Plaats: 9000 Gent
Telefoon: 09 242 01 95
Fax: 09 242 01 98
E-mail: rogo@gemeenschapsonderwijs.be
Web: <http://www.rogovzw.be>

→ Inhoud

GEMEENSCHAPSONDERWIJS

